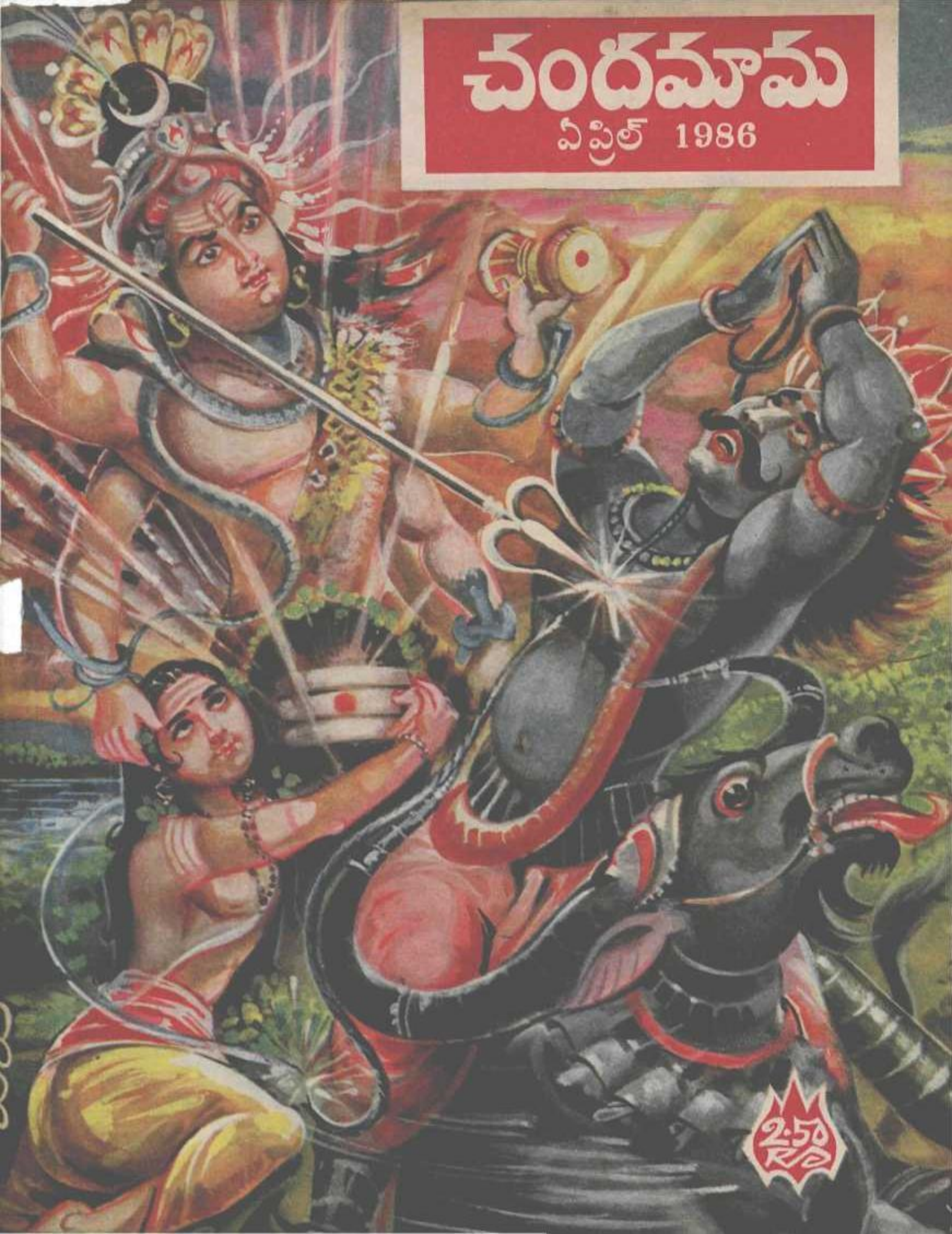

VISIT...

LANZAROTE
Caliente.COM

చందమామ

ఏప్రిల్ 1986

2.50
R/S

“పాపం, ఈ బొమ్మలు నా రస్సని తాగలేవు.
తాగితే ఎంత బాగుండేదో!”

ఏలా బాగుండురువి! బలే మజా!

రస్స

భారతదేశపు అత్యధికంగా ఆమ్మదప్పలున్న
సాఫ్ట్ డ్రింక్ కాన్సెంట్రేట్

66

ప్రెస్టర్ కుక్కర్స్
డిలర్ నైన నేను.
ఏది భద్రతగల
కుక్కర్లో ఏది మరింత
భద్రతాయుక్తమైనదో చెప్పగలను.
అయితే వాటి అన్నింటిలోను
అత్యంత భద్రమైనది మ్యా ప్రెస్టీజ్.
కనుక మీరు మీ శ్రమతికి మ్యా ప్రెస్టీజ్ని
కొనిపెట్టారంటే, మీకు ఆమెవల్ల మిక్కిలి
మక్కువ కలదని నిరూపిస్తున్నారన్న
మాట. మరియు ఆమె శ్రేయస్సుకే
అత్యధిక ప్రాధాన్య్యాన్ని యిస్తున్నారన్న
మాట-సర్వదా.

నూ్యా ప్రెస్టీజ్

ఎంత భద్రమైనదో చూడండి

నూటికి నూరుపా
పాళ్ళు భద్రతను
చేకూర్చే

అధ్యతీయమైన గాస్సెట్ రిలీజ్ సిస్టం
(జి.ఆర్.ఎస్.) ఒక్క మ్యా ప్రెస్టీజ్కి
మాత్రమే కలదు. 'వెయిట్ వెంట్'

ఇది కుక్కర్ కు అత్యంత సమీపములో

100%
SAFE

పూరుకొనిపో
యినట్లయితే,
కుక్కర్ లోపం
మితిమించిన ఒత్తిడి
ఏర్పడుతుంది.

పున్నవ్యక్తికి ప్రమాదకరంగా పరిణ
మించవచ్చును.

మ్యా ప్రెస్టీజ్ అయితే, మితిమీరి ఏర్పడిన
పీటి ఆవిరి జి.ఆర్.ఎస్

ను బయటకు నెట్టు
తుంది. తత్ఫలితంగా
జి.ఆర్.ఎస్. ఆవిరిని

భద్రంగా, రూడిగా క్రిందికి విడిచిపెడు
తుంది. గాస్సెట్ ను ఒక స్పూన్ తో
లోపలికి నెట్టండి.

అంతే, ప్రెస్టర్ కుక్కర్ తిరిగి
వినియోగానికి సిద్ధంగా వుంటుంది.

మ్యా ప్రెస్టీజ్ అయితే ఎన్నడూ
అణామాత్రంకూడా ప్రమాదం వుండదు.

అందుచేతనే ఎట్టి పరిస్థితులలోనైనా నప్పటికి
అది అత్యంత భద్రమైనది. సర్వదా.

భార్యవై నిజమైన వేమగలవారు ప్రెస్టీజ్ వద్దని ఎట్లా అంటారు

ప్రెస్టీజ్

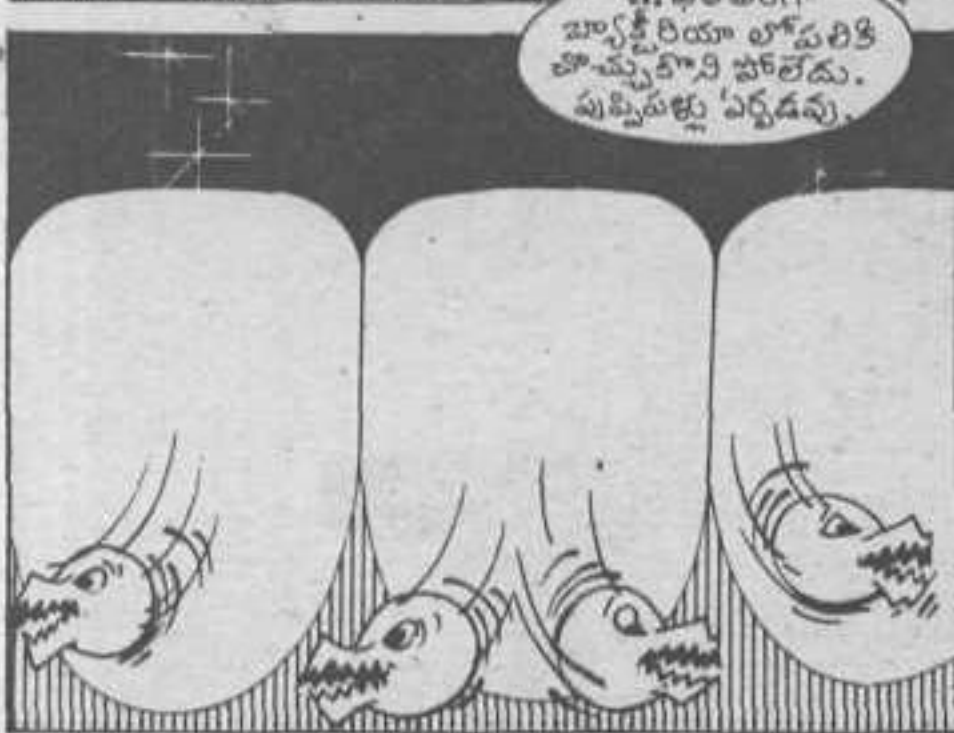
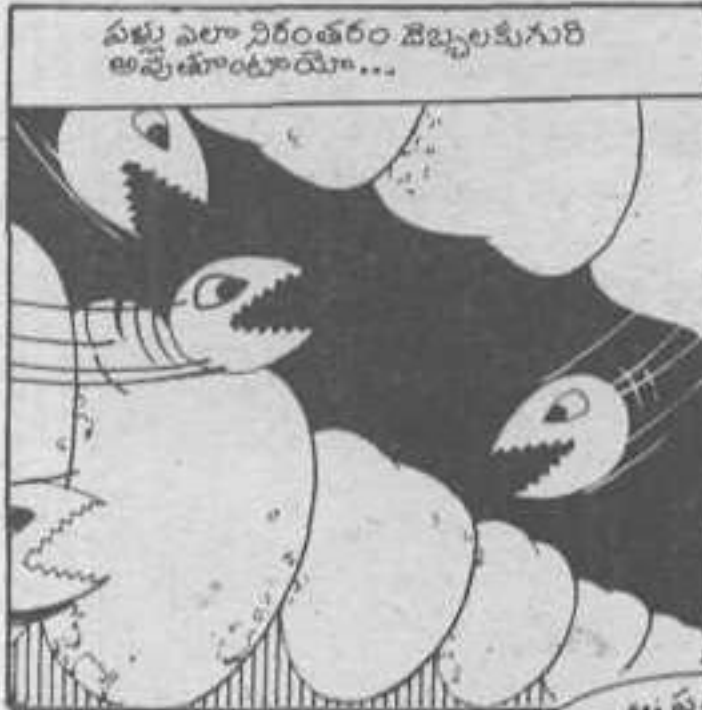

తయారీ

మ్యా ప్రెస్టీజ్ ఒక్కటే మాత్రమే 100% భద్రమైనది. మ్యా ప్రెస్టీజ్ ఒక్కదానికి మాత్రమే జి.ఆర్.ఎస్. కలదు.

MAA (S) TTP 3G TEL 85

పుష్పిపళ్లను
ఎదుర్కోడానికి ఒక
**సూపర్
వైటర్**
వుంటేనే సాధ్యం.

ఫోర్ హెన్స్ ఫ్లోరైడ్
ప్రసిద్ధ ఫోర్ హెన్స్
రక్షణ అందిస్తుంది.

ఫోర్ హెన్స్ ఫ్లోరైడ్ చిగుళ్లను బిగిస్తుంది. పుష్పిపళ్లను ఎదుర్కొంటుంది.

మళ్ళీ మళ్ళీ తెరిగి చూస్తారు జనం
సూపర్ రిన్తో తళతళలాడే
ఆ తెల్లదనం

సూపర్ రిన్తో తళతళలాడే తెలుపు
మరే ఇతర డిటర్జెంట్ విశ్వ లేదా దాని కంటే తెలుపు.

హిందూస్థాన్ లీమిటెడ్ వారి విశిష్ట ఉత్పత్తి

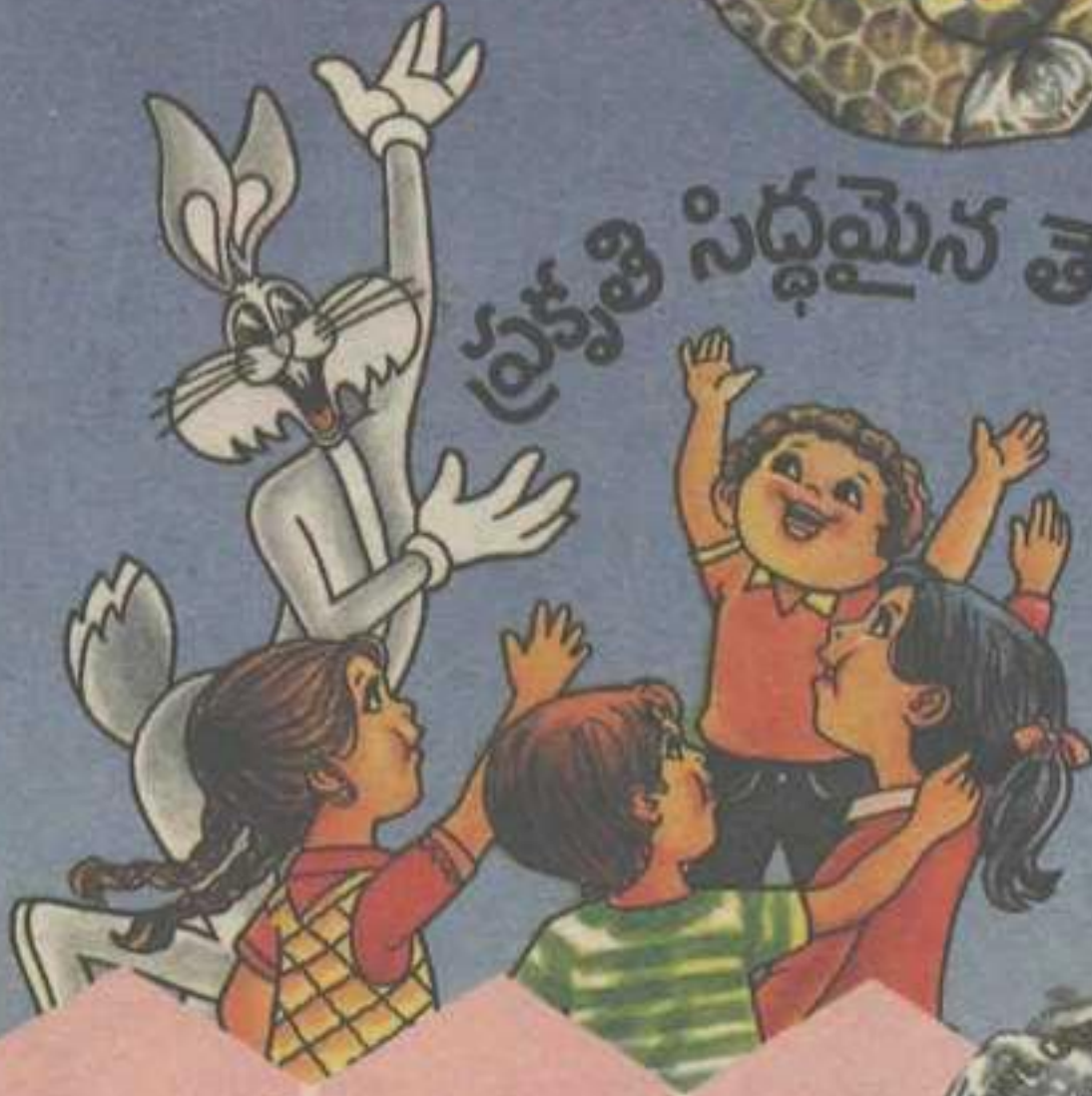

ఈ రోజును సూపర్ ఫ్రెష్ రోజుగా చేసుకోండి
కొండలోయల పువ్వుల పరిమళంతో

కొత్తది!

**SUPER
FRESH**
Breathtaking fragrance
of mountain flowers

సూపర్ ఫ్రెష్ సహజమైన హాయనిపించే సుఖానుభూతిని
చేకూర్చే సుగంధ భరిత క్రొంగొత్త సబ్బు, మీచర్మానికి
మృదుత్వాన్ని చేకూర్చి మీకు ఉల్లాసాన్ని కొనితెస్తుంది.
అందుకే కొద్దిగా తాజాదనాన్ని జల్లుకోండి,
ఈ రోజును సూపర్ ఫ్రెష్ రోజుగా తీర్చుకోండి.

ప్రకృతి సిద్ధమైన తనెల తియ్యదనం.....

న్యూట్రీన్
హానీఫ్యాబ్

nutrine
Honeyfab

నోరూరించే రుచికరం
సహజమేగా మరి!

భారత దేశంలో అత్యధికంగా అమ్ముబడే మిఠాయిలు
న్యూట్రీన్ హానీఫ్యాబ్ కంపెనీ ప్రై. లిమిటెడ్, చిత్తూరు-517002 (ఆంధ్రప్రదేశ్)

CLARION/NC/8572

చందమామ

సంస్థాపకుడు : 'చ క్ర పా ణి'

సంచాలకుడు : నాగిరెడ్డి

ఈ నెల బేతాళకథ ["అక్క చెల్లెళ్లు"]కు ఆధారం, లక్ష్మీగాయత్రి రచన. నేరపరిశోధన గొప్ప కళగా, శాస్త్రజ్ఞానంగా మన్నన పొందుతున్నది. నేరస్థుడెవరో గుర్తించి, రుజువు పరచగలవాడు—తార్కిక దృష్టి కలిగి, మానవ మనస్తత్వం తెలిసిన మేధావి అయివుండాలి. ఇది "దొంగనుపట్టే ఉపాయం" అన్న కథలో నిరూపించబడింది.

అమరవాణి

విజ్ఞ: స్వం మన్యతే చాజ్ఞ, మజ్ఞో వర్తేక విజ్ఞవక్, మాకీభావం వహన్ ప్రాజ్ఞః, పురుషేహత్రమోత్రమః.

[విద్యావంతుడు తాను తెలియనివాడిననీ, విద్యావిహీనుడు తాను నర్వం తెలిసినవాడిననీ చెప్పుకుంటారు. ఏమీ చెప్పక మౌనం వహించినవాడే ఉత్తమోత్తముడు.]

సంపుట 78

ఏప్రిల్ '86

సంచిక 4

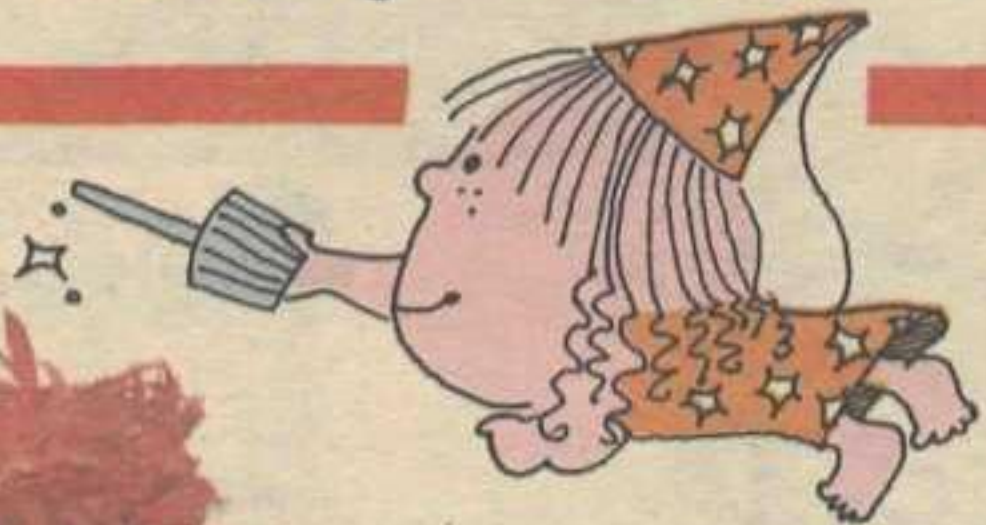
విడి ప్రతి : 2-50

::

సంవత్సర చందా : 30-00

**“ఆటలో ఆటగా నవ్వులో నవ్వుగా, సరిగ్గా చూసే,
ఆలోచించి, టక్కున అంటించాలి యింక,
సరదాగా యిది చెయ్యాలింక”— ఫెవీ ఫెయిర్**

“ఇంద్రజాలం కానే కాదిది
చేస్తాచేసే రమాషా యిది
దబ్బాతోనూ వనియే లేదు
దీనికి యిక మరి ఏడుగేలేదు.”
“ఏమిటిదంతా యిదొచ్చి చెప్పు
ఏంచెయ్యాలో దబ్బున చెప్పు.”
“రంద్రా యిటు రంద్రా
చెప్పేదేదో వివిపాంద్రా
ఆలోచించి అంటించింక
ఫెవికాల్ ఎమ్ ఆర్ తేవాలింక
ఏ బొమ్మయినా, ఏ బుట్టయినా
ఏ పర్చయినా చేసెయ్యచ్చు
పట్టుకోనే పట్టుకునేదిది
మరికి కావిది ముచ్చటైనది
సరిదా సరదా రమాషాయిక
బొమ్మైనా చేసెయ్యింక”

జపాను వూలు క్రికాంధిమమ్మి ఎలా తయారు చేయాలి అనే
తీరుని ఉచితంగా పొందటంకోసం ఈ కూపన్ ను సంపాదించి
లేదా యీ చిరునామాకు వ్రాయండి : “ఫెవీ ఫెయిర్,”
పోస్ట్ బాక్స్ 11084 బొంబాయి 400 020.

జపాను వూలు క్రికాంధిమమ్మి ఎలా తయారు చేయాలి అనే
తీరుని ఉచితంగా పొందటంకోసం ఈ కూపన్ ను
చిరునామాకు సంపాదించి : “ఫెవీ ఫెయిర్,”
పోస్ట్ బాక్స్ 11084 బొంబాయి 400 020.

పేరు: _____
చిరునా: _____
చిరునామా: _____
పగరం: _____
రాష్ట్రం: _____ నగరం: _____
మీకు మా బర్నర్ 'ఫెవీ క్రాఫ్ట్' అందింక : అభినందనలు

(Ch)

ఫెవికాల్ ఎమ్ ఆర్
సింథటిక్ ఎడైసివ్

బాగా పనిచేసేది, మరెంతో వేరున్నది ఫెవికాల్ ఎమ్ ఆర్ అంటేనే అది

© 88 'ఫెవికాల్' మరియు ఫెవికాల్ బ్రాండ్ కు సంబంధించిన అన్ని హక్కులు ఫైవేట్ లిమిటెడ్, బొంబాయి 400 021 వారి రిజిస్టర్డ్ క్రికాంధిమమ్మి గలవి.

చందమామ కబుర్లు

సముద్రం మీద వింత దృశ్యం!

జపాన్ ఎయిర్ లైన్స్ కు చెందిన కేప్టన్ థార్లెన్ మెకడెడ్, విమానంలో వెళుతున్నప్పుడు, దోక్కోటో ఈశాన్య దిశగా 25 మైళ్ళ దూరంలో సముద్రమధ్యం నుంచి హఠాత్తుగా 60,000 అడుగుల ఎత్తు, 200 మైళ్ళ విస్తీర్ణంలో మేఘం లాంటి పొగ పైకి రావడం, క్రమేణా మాయమవడం చూసినట్టు చెబుతున్నారు. బహుశా సముద్ర గర్భంలోని అగ్నివర్షకం బద్దలు కావడం వల్ల, అలాంటి దృశ్యం ఏర్పడి ఉండవచ్చని శాస్త్రవేత్తలు భావిస్తున్నారు.

మత్తుకు బలి అయిన పక్షులు

దాదాపు 400 రైన్ వర్షాలు ఆకాశంలో ఎగురుతూ, కారిఫోర్నియా హైవేస్ రోడ్డు మీద పడి, కార్ల రాకపోకల మధ్య నలిగి చచ్చాయి. ఆ పక్షులు తిన్న పళ్ళు, అతిగా మగ్గి పులియడం వల్ల, ఆ పక్షుల మీద మత్తుపానీయంలా పని చేశాయనీ, అందువల్లనే ఎగురుతూన్న పక్షులకు దారి తెన్నూ తెలియక, రోడ్డు మధ్యన పడిపోయాయనీ తెలియవచ్చింది.

అంతరిక్షం నుంచి నౌకాశకలం!

1908 వ సంవత్సరం జూన్ 30 వ తేదీన, ఆకాశం నుంచి ఒక పెద్ద మెరిసే వస్తువు పడడంతో, దాని తాకిడికి సెంట్రల్ నైటిరియాలోని 1,500 చదరపుమైళ్ళ విస్తీర్ణం భూమి అదిరింది. ఇటీవల దాని మీద విస్తృతంగా పరిశోధనలు జరిపిన సోవియట్ శాస్త్రజ్ఞుడు ఎన్. వాస్సిలీవ్, అది 11 బిలియన్ సంవత్సరాల నాటి వ్యోమ నౌకాశకలం అనీ, సుదూర నక్షత్రం నుంచి వంపబడి ఉండవచ్చనీ, అభిప్రాయం వెలిబుచ్చాడు.

మీకు తెలుసా?

1. ప్రపంచంలోకెల్లా అత్యధికమైన ఐరుపు గల గంట ఏ నగరంలో ఉన్నది?
2. ప్రపంచంలో మొట్టమొదట నిర్మించబడిన ఎత్తయిన కట్టడం ఏదో మీకు తెలుసా?
3. ప్రపంచంలోకెల్లా అత్యంత విలువైన చిత్రపటంగా భావించబడుతున్న చిత్రం

ఏదో మీకు తెలుసా?

4. అతి పురాతనమైన జాతీయగీతం గల దేశం ఏది?
5. ప్రపంచంలోకెల్లా అత్యధికమైన అంగ్ల పత్రికలు వెలువరించే దేశం ఏది?

(సమాధానాలు 65 వ పేజీలో)

అరిష్టనేమి

ఒకానొకప్పుడు ఒక రాజు వేటకు వెళ్ళాడు. అడవిలో ఎంతసేపు తిరిగినా, ఒక్క జంతువు కూడా రాజు కంటపడలేదు. అఖిరికి కొండ దిగువ రెండు పొదల మధ్యన, ఒక జింక వెళ్ళడం రాజుకు కనిపించింది. వెంటనే రాజు దాని మీదికి దాణం వదిలాడు. ఆ దెబ్బకు మానవస్వరంతో “అయ్యో!” అని మూలుగు వినిపించగానే, ఆశ్చర్యంతో రాజు అక్కడికి పరిగెత్తాడు. అక్కడ జింక చర్మం కట్టుకున్న ఒక మునికుమారుడు దాణం దెబ్బకు, చచ్చిపడి ఉండడం చూసి దిగ్భ్రాంతి చెందాడు :

తను చేసిన అవరాధం బయటపడక ముందే, అక్కణ్ణించి పారిపోవడం శ్రేయస్కరం అని ఒక్క జీణం రాజు భావించాడు. కాని, మరు జీణమే, ఆ పిల్లవాడి తల్లిదండ్రుల దగ్గరికి పోయి, జీమాపణలు చెప్పుకోవాలని నిశ్చయించుకుని, చుట్టువక్కల కలయతిరిగాడు. సెలయేటి సమీపంలో ఒక కుటీరం కనిపించగానే, అక్కడికి వెళ్ళి, కుటీరం నుంచి బయటకు వస్తూన్న అరిష్టనేమి అనే మునికి నమస్కరించి, “స్వామీ, జింక చర్మం కట్టుకున్న మునికుమారు డెవరైనా ఆ గుట్టకేసి వచ్చాడా?” అని అడిగాడు.

“అవును. నా కుమారుడే దర్బరకోసం అటు వెళ్ళాడు,” అన్నాడు ముని. అప్పుడే దర్బరకట్ట చేత బట్టుకుని మునికుమారుడు అక్కడికి వచ్చాడు :

అతణ్ణి చూసిన రాజుకు ఆశ్చర్యంతో మాట పెగలలేదు. కొంతసేపటికి తేరుకుని, “జింక అని, పొరబడి, మీ కుమారుణ్ణి దాణంతో కొట్టాను. దాణం దెబ్బకు అతడు చచ్చిపడి ఉండడం నా కళ్ళారా చూశాను. అతడే ఇప్పుడిలా సజీవుడై రావడం చూసి నమ్మలేకుండా ఉన్నాను,” అన్నాడు రాజు.

“అవును నాయనా, నా కుమారుణ్ణి నువ్వు దాణంతో కొట్టిన మాట నిజమే. కాని, మా ప్రాణాలు భగవదర్పితాలు. ఇలాంటి దెబ్బలు మాకు ఎటువంటి హానీ కలిగింపజాలవు,” అన్నాడు అరిష్టనేమి చిన్నగా నవ్వుతూ :

యోగ్యతాపరీక్ష

రమాపతికి, సువర్చల ఒక్కతే కూతురు. చిన్నతనంలోనే తల్లిని కోల్పోయిన ఆమెను, ఎంతో అల్లారుముద్దుగా పెంచాడు. ఇప్పుడు సువర్చలకు పెళ్ళిడు వచ్చింది. రమాపతి తగిన సంబంధాల కోసం ప్రయత్నాలు ప్రారంభించాడు.

ఒకనాటి సాయంకాలం, ఆయనకు పొరుగు గ్రామంలో వున్న బాల్యమిత్రుడి నుంచి, ఒకసారి వచ్చి పోవలసిందిగా కబురు వచ్చింది. రమాపతి బయలుదేరుతూ, కూతురుకు తగు జాగ్రతలు చెప్పి, "రేపు ఉదయానే బయలుదేరి వస్తాను. రాత్రికి మరిచిపోక తలుపులన్నీ లోపల గడి వేసుకుని పడుకో," అని హెచ్చరించాడు.

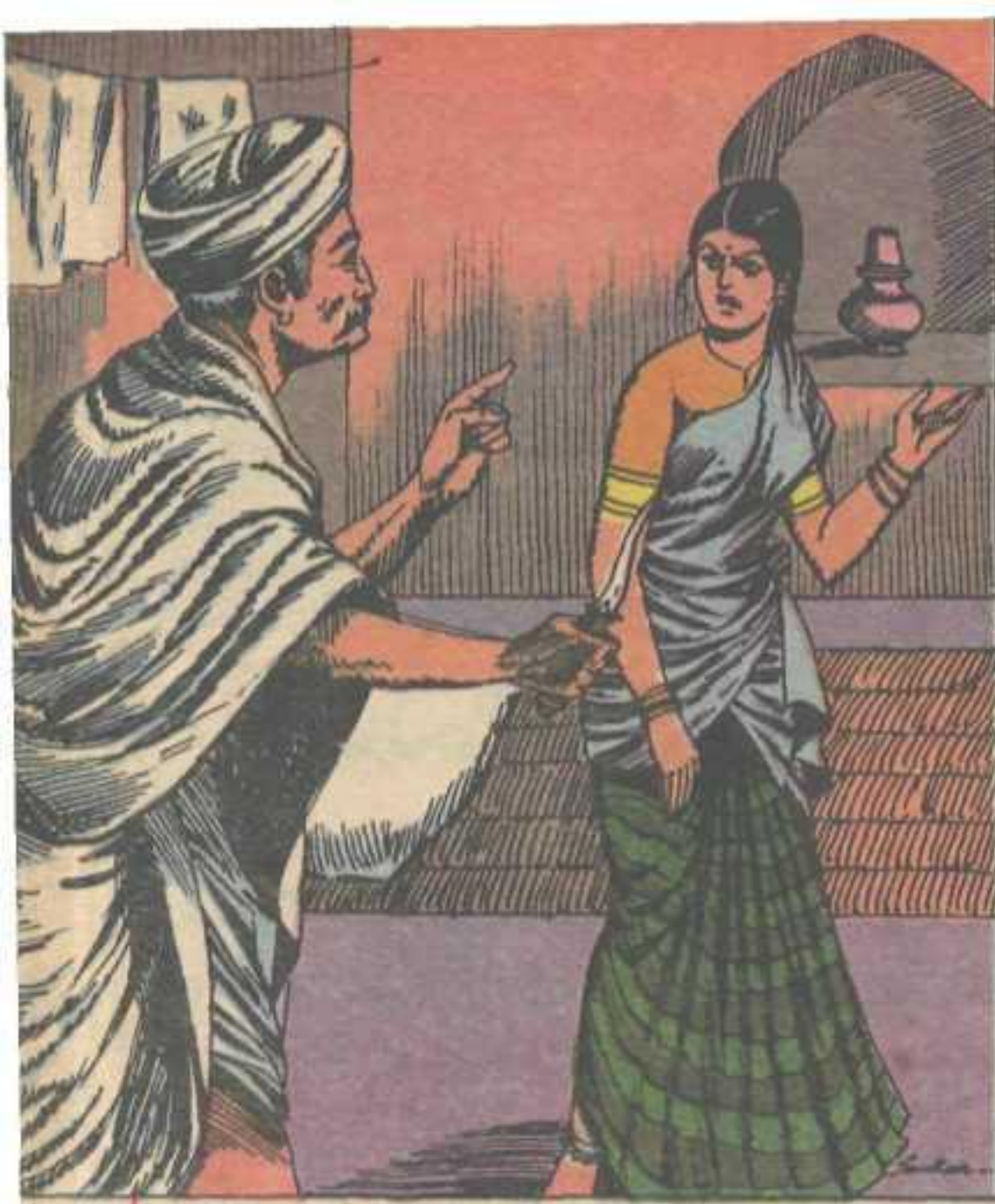
"నువ్వేమీ అదుర్దాపడక, వెళ్ళిరా, నాన్నా. నేనేమంత చిన్నపిల్లను కాదులే," అని సువర్చల తండ్రిని సాగనంపింది.

ఒక రాత్రివేళ ఆమెకు చిన్నగా కునుకు పడుతూండగా, వీధితలుపు నెవరో గట్టిగా తట్టిన శబ్దం అయింది. ఇంత రాత్రివేళ వచ్చింది ఎవరా, అనుకుంటూ సువర్చల పక్కన వున్న కిటికీ తెరిచి బయటికి చూసింది. సన్నగా పడుతున్న వానలో తడుస్తూ, ఒక ముసలివాడు తలుపు పక్కన నిలబడి వున్నాడు.

సువర్చల కిటికీ తెరవడం చూస్తూనే ముసలివాడు, "ఈ రాత్రికి తలదాచుకునేందుకు చోటిచ్చి పుణ్యం కట్టుకో, తల్లీ. ఊరు కాని ఊరు. పైగా వాన. ఒంట్లో నలతగా వున్నది," అన్నాడు.

సువర్చలకు వాడి మీద జాలి కలిగి వెంటనే తలుపు తెరిచి, "లోపలికి రా, తాతా!" అన్నది.

ముసలివాడు లోపలికి వచ్చాడు. ఆమె ఒక పొడిబట్ట ఇచ్చి, ఒళ్ళు తుడుచుకో

మని చెప్పింది. వాడు ఒళ్ళు తుడుచు కుంటూ చుట్టూ కలయచూసి, "ఇంత రాత్రివేళ, ఇంట్లో ఒక్కతెవేనా?" అని అడిగాడు.

ఆమె తన తండ్రి పొరుగుూరు వెళ్ళిన వైనం చెప్పి, "మొహమాటపడకు, తాతా. రాత్రి భోజనం చేశావా?" అని అడిగింది.

వాడు తల వంచుకుని, చేయలేదన్నట్టు అడించాడు. ఆమె వాడికి అప్పటికప్పుడు, తాను తినగా మిగిలిన అన్నం, కూరలూ ఫడ్డించింది. ముసలివాడు కాస్సేపటిలో తృప్తిగా తిని లేచాడు.

సువర్చల ముందు గదిలోకి పోయి, అక్కడ చాపపరిచి పడక తయారు

చేస్తూండగా, హఠాత్తుగా ఆమె మెడ మీద ఏదో తగలడంతో, తల ఎత్తి చూసింది. ముసలివాడు ఆమె కంఠం కేసి ఒక పదునైన కత్తిని చూపిస్తూ, "మర్యాదగా, ఇంట్లో వున్న నగలూ, డబ్బూ మూటకట్టి ఇటివ్వు. ఏదైనా తెగింపు చేయబోయావో, నీ ప్రాణానికేముప్పు!" అన్నాడు కఠినంగా.

ఊహించని యీ పరిణామానికి సువర్చల నిర్వాంతపోయి, అంతలోనే తెప్పరిల్లి, "ఆశ్రయం ఇచ్చినవాళ్ళకే ద్రోహం తలపెట్టావా! దొంగకు కూడా ఏదో కొంత కృతజ్ఞత వుంటుందంటారే!" అన్నది.

ముసలివాడు పళ్ళుకొరుకుతూ, "ఇదొక పెద్ద ఆశ్రయం యివ్వడమా? తలుపు తెరవకపోతే బద్దలుకొట్టి వుండేవాడిని. ఈ ఊసుపోని కబుర్లెందుకు, ముందు డబ్బూ, నగలూ ఎక్కడ వున్నవో చూసి, మూట కట్టుకురా," అన్నాడు.

సువర్చల ఏమాత్రం భయపడక, "భోజనం అయితే పెట్టాను గాని, డబ్బు మూట కూడా కట్టి ఇవ్వమంటే ఇవ్వను. అదుగో, ఆ గదిలో వున్న పెట్టెలోనివన్నీ మూట కట్టుకుని, నీచారిన వెళ్ళు," అన్నది.

ముసలివాడు వెంటనే, ఆమె చూపిన గదిలోకి వెళ్ళాడు. సువర్చల మెరుపులా

వాడి వెనకనే వెళ్ళి, తలుపు లాగి బయట గడి పెట్టేసింది. ముసలివాడు ఒకటి, రెండు క్షణాలాగి గట్టిగా అరుస్తూ తలుపు మీద బాదసాగాడు.

ఆ అర్ధరాత్రివేళ, ఈ ముసలి వెధవను పట్టుకునేందుకు ఇరుగు, పొరుగులకు నిద్రాభంగం కలిగించడం ఎందుకు, తెల్లవారాకే ఆ పని చేయవచ్చును కుంటూ, సువర్చల తన గదిలోకి వెళ్ళి పడుకున్నది.

తూర్పు తెలతెలనవుతూండగా, ఎవరో తలుపు కొట్టిన శబ్దమై, సువర్చలకు మెలుకువ వచ్చింది. తన తండ్రి తిరిగి వచ్చాడనుకుంటూ, ఆమె వెళ్ళి తలుపు తెరిచింది. గడపముందు ఖరీదైన దుస్తులు ధరించి, నాజూకుగా వున్న యువకుడొకడు నిలబడి వున్నాడు.

సువర్చల అతణ్ణి చూసి, “ఎవరి కోసం వచ్చారు?” అని అడిగింది.

యువకుడు చిరునవ్వు నవ్వుతూ, “వానలో ఒక ముసలాడు ఆశ్రయం కావాలంటూ, మీ ఇంటికి వచ్చాడా?” అని ప్రశ్నించాడు.

“అవును, వచ్చాడు. ఆశ్రయం యిచ్చి, యింత భోజనం పెట్టిన నాకే కత్తి చూపించి, డబ్బు యివ్వమని బెదిరించాడు. వాణ్ణి యీ పక్క గదిలో పెట్టి గడి

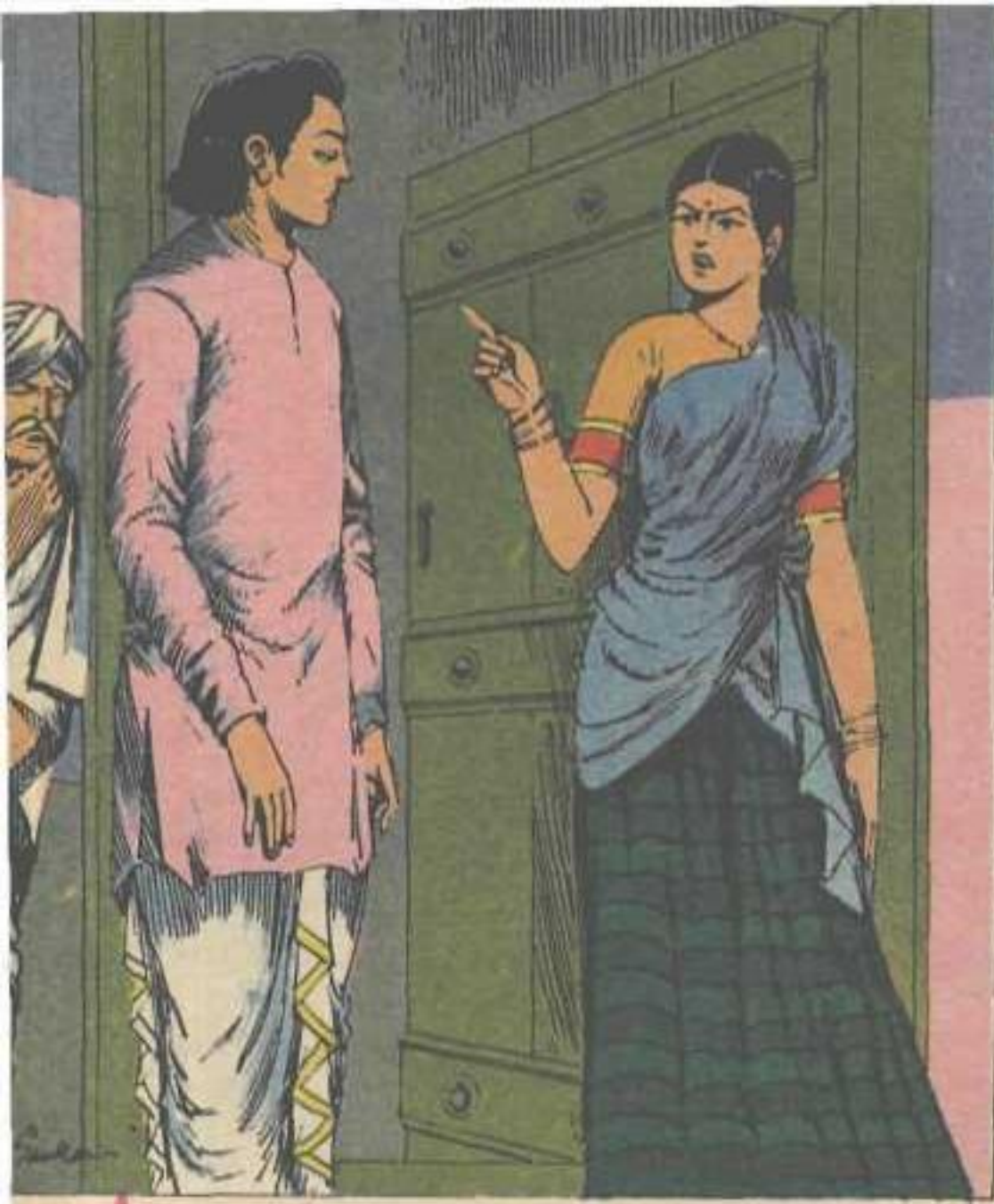

బిగించాను. సరే, ఇంతకూ ఆ దొంగతో మీకేం పని?” అని అడిగింది సువర్చల.

యువకుడు పెద్దగా నవ్వి, “వాడు దొంగ కాదు; మా ఇంట్లో పనివాడు,” అన్నాడు.

“మీ ఇంట్లో పనివాడు, మా ఇంటికి దొంగతనానికి వస్తే—వాడు దొంగ కాక మరేం అవుతాడు?” అని ప్రశ్నించింది సువర్చల కోపంగా.

సువర్చల అంత కోపంగా ప్రశ్నించినా, యువకుడు ఇంకా చిరునవ్వుతోనే, “వాడు నిజంగా దొంగతనానికి రాలేదు. ఇదంతా ఒక చిన్న నాటకం!” అని, ఆమెకు సంగతంతా యిలా చెప్పాడు:

నూటికి నూరుపాళ్ళు నెగ్గావు!" అన్నాడు ఎంతో సంతోషంగా.

"అదెలా?" అన్నది సువర్చల.

యువకుడు రంగస్థలనటుడి ధోరణిలో, "ముసలివాడిని ఆదరించడం ద్వారా, నీ ఉదారత్వం, కత్తి చూపించినా భయపడక పోవడంలో, నీ ధైర్యం, వాణ్ణి బంధించడంలో, నీ తెలివితేటలూ చక్కగా నిరూపించబడ్డాయి. నా భార్యవు కాదగ్గ యోగ్యత, నీకున్నది! ఇప్పుడు, నిన్ను పెళ్లాడడానికి, నాకెలాంటి అభ్యంతరాలూ లేవు," అన్నాడు.

"పనివాడిచేత ఇంత నాటకం ఆడించిన మీరు, స్వయంగానే నాటకాలాడి, మరిన్ని లక్షలు గడించవచ్చు!" అంటూ సువర్చల పోయి, ముసలివాడున్న గది తలుపు తెరిచింది. వాడు కళ్ళు నలుపు కుంటూ బయటికి వచ్చి, తన యజమానికి కాస్త వెనక్కి నిలబడ్డాడు.

అప్పుడు సువర్చల యువకుడితో, "మోహనరంగంగారూ, మీరు నాకు యోగ్యతాపరీక్ష పెట్టడం, ఫలితం నిర్ణయించడం—ఈ రెండూ బుద్ధిమాలిన పనులు. ఇక వినండి! ఇలాంటి వెర్రి మొర్ర పరీక్ష పెట్టిన మిమ్మల్ని రక్షక భటులకు అప్ప చెప్పకుండా వదిలి పెడుతూన్న, నా ఉదారత్వం, ఇంత

అతడి పేరు మోహనరంగం. వారం క్రితం తన స్నేహితుడి ఇంట జరిగిన ఒక వివాహ సమయంలో, అక్కడి కొచ్చిన సువర్చలను చూశాడట. ఆమె అందం, మాటతీరూ అతడిని ఆకర్షించిందట. అయితే, లక్షాధికారులకు ఏకైక సంతానం అయిన తనను, వివాహం ఆడే యోగ్యత ఆమెకున్నదా? అన్న సందేహం అతడికి కలిగింది. యోగ్యతాపరీక్ష కోసం, ఆమె తండ్రి ఇంట లేని సమయం చూసి, తన పనివాడితో, ఈ నాటకం ఆడించాడు.

అంతా విని ఆశ్చర్యపడుతున్న సువర్చలతో యువకుడు, అదేం గమనించకుండా, "ఈ యోగ్యతా పరీక్షలో, నువ్వు

లక్షాధికారిని తక్షణం వెళ్ళకపోతే మర్యాద దక్కదని చెప్పడం బట్టి, నా ధైర్యం, మిమ్మల్ని ససేమిరా పెళ్ళాడనని చెప్పడంలో, నా తెలివితేటలూ అంచనా వేసుకోండి. పరీక్ష పెట్టడానికూడా యోగ్యత వుండాలని తెలుసుకోండి. ఇక ఇక్కడి నుంచి కదలండి!" అన్నది వీధి ద్వారం కేసి చేయి చూపుతూ కోపంగా.

ఆమె యిలా అనగానే యజమానీ, నౌకరూ వెలవెలపోతూ తలలు దించు కుని, ద్వారానికి కొంచెం ఎడంగా నిలబడి వున్న సువర్చల తండ్రిని తప్పకుని బయటికి వెళ్ళిపోయారు.

అంతా విన్న ఆమె తండ్రి లోపలికి వస్తూ, "తల్లీ, అంతతొందరపడ్డావెందుకు? అంత డబ్బున్నవాడు కోరి చేసుకుంటానని వస్తే, చీవాట్లు పెట్టడమా!" అన్నాడు.

"అతడికి డబ్బున్నదన్న ధీమాకొద్దీ, తన ఇష్టంతో తప్ప, నా ఇష్టాయిష్టాలతో పనిలేదనుకుంటున్నాడు. నేను నచ్చాను కాబట్టి, పరీక్ష పెట్టేశాడు. ఆ రకం మను

షులు డబ్బుతోదేన్నయినా కొనివేయగల మనుకుంటారు," అన్నది సువర్చల.

సువర్చల తండ్రి కొంచెంసేపు ఆలోచిస్తూ వూరుకుని, "నా చిన్ననాటి స్నేహితుడు రామభద్రయ్య, అతడి కొడుకు ప్రభాకరం, నీకు తెలుసుగదా?" అని అడిగాడు.

"తెలియకేం!" అన్నది సువర్చల.

"కబురు పెట్టగా, నేను వెళ్ళింది వాళ్ళ ఇంటికే. రామభద్రయ్య నిన్ను, తన ఇంటి కోడలుగా చేసుకోవాలను కుంటున్నాడు. ఇందుకు, నీ అభిప్రాయం తెలుసుకోవాలన్నది, అతడి కోరిక. ప్రభాకరం యోగ్యుడు, కష్టజీవి. ఉన్న నాలుగెకరాలలో బంగారంపండిస్తున్నాడు. అతణ్ణి చేసుకోవడం, నీకెప్పుడేమేనా?" అని అడిగాడు రమాపతి.

ఇష్టమే అన్నట్టు సువర్చల చిరు నవ్వుతో తలాడించింది. తన చిన్ననాటి స్నేహితుడు వియ్యంకుడు కాబోతున్నందుకు రమాపతి చాలా సంతోషించాడు.

బిచ్చగాడి బీదరికం

సింధూరదేశపు రాజైన సుగుణసేనుణ్ణి, ఆయన తాత తండ్రులతో పోల్చి, గొప్ప పరిపాలకుడంటూ, నగర ప్రముఖులూ, అస్థాన పండితులూ పొగడుతూండేవారు.

ఒకనాడు ఆయన మంత్రి మార్తాండ వర్మ, "మహారాజా, తమ పరిపాలన గురించి ఎందరో ప్రముఖులూ, అశ్రితులూ మెచ్చుకుంటున్నారు. ఒకసారి మనం స్వయంగా మారువేషాల్లో సామాన్య ప్రజల మధ్యకు వెళ్ళి, వాళ్ళు తమను గురించి ఏమనుకుంటున్నారో కూడా తెలుసుకోవడం బావుంటుంది గదా!" అన్నాడు.

సుగుణసేనుడు యిందుకు సరే అని, ఆ మర్నాడే మంత్రితోపాటు మారువేషం ధరించి మరొక నగరానికి వెళ్ళాడు.

అక్కడ వాళ్ళిద్దరూ ఒక వీధిలో నడుస్తూండగా, బిచ్చగా డొకడు తారస పడ్డాడు.

మంత్రి రాజుకు వాణ్ణి చూపించి, "మహారాజా, వీణ్ణి పలకరించి, తమ పరిపాలన గురించి వాడేమనుకుంటున్నాడో విందామా?" అని అడిగాడు.

రాజు అయిష్టంగా తలాడిస్తూ, "ఇలాంటి బికారుల్ని, బిచ్చగాళ్ళనూ ప్రశ్నించి, మనం తెలుసుకోగలిగినదేముంటుంది!" అన్నాడు.

అందుకు మార్తాండవర్మ వినయంగా, "తమ పరిపాలన గురించి ప్రజలు ఏమనుకుంటున్నారో తెలుసుకునేందుకు బయలుదేరాం. అలాంటప్పుడు, సాధ్యమైనంతలో, మన రాజ్యంలోని అన్ని వృత్తులవాళ్ళ అభిప్రాయం తెలుసుకోవడం అవసరం గదా!" అన్నాడు.

సుగుణసేనుడు అవునన్నట్టు తలాడించి, బిచ్చగాణ్ణి, "నువ్వు బిచ్చమెందుకు ఎత్తుకుంటున్నావు?" అని అడిగాడు.

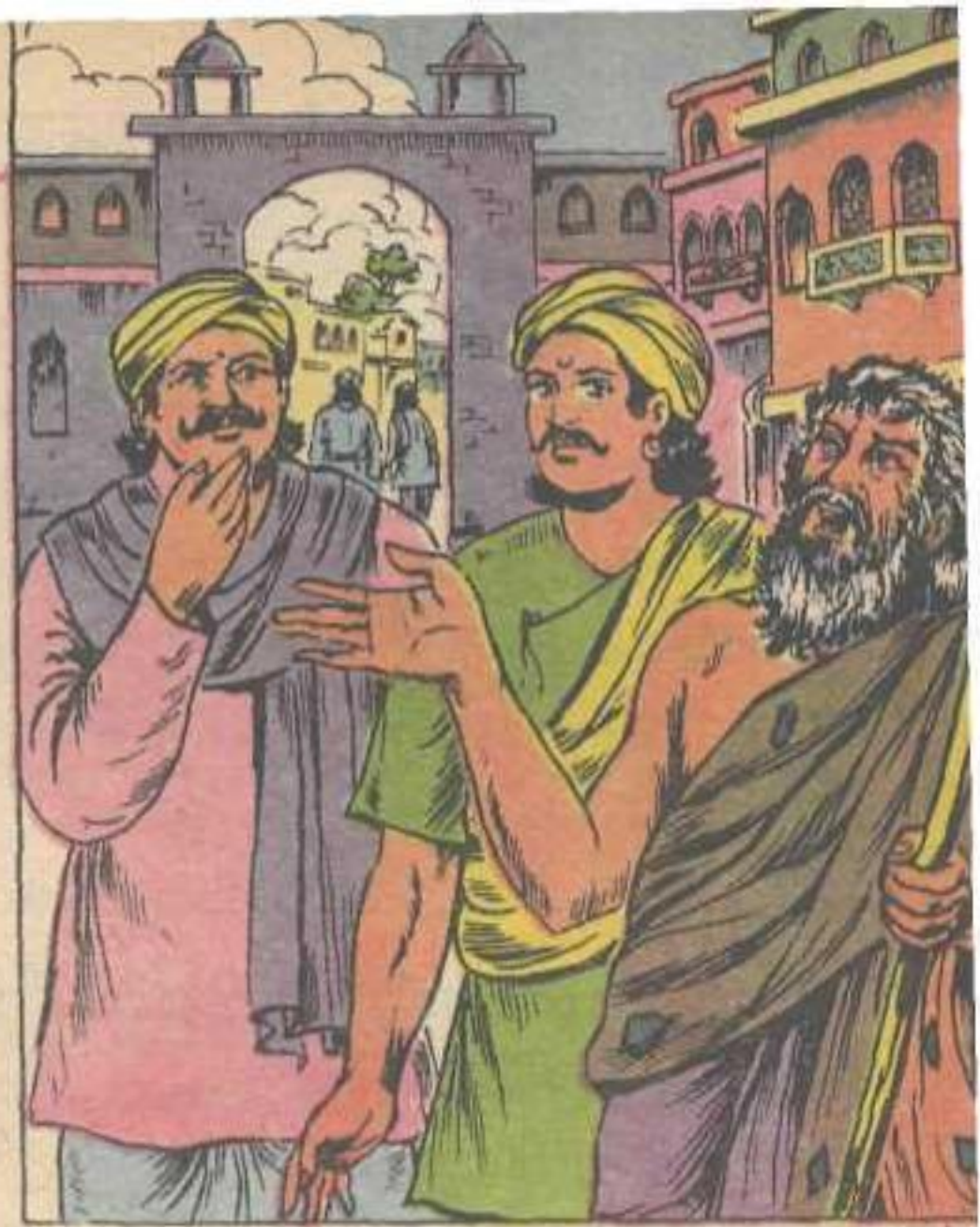
బిచ్చగాడు ఆ ప్రశ్నకు ఎంతో నిర్లక్ష్యంగా, “అదేం మాట! బిచ్చమెందుకు ఎత్తుకోవడం ఏమిటి? ఈ పని నేను పాతికేళ్ళుగా చేస్తున్నాను,” అన్నాడు.

రాజు ఆ ప్రశ్నకు సంతృప్తిపడిన వాడిలా, మంత్రితో, “వీడు మా తాతగారి కాలం నుంచి బిచ్చగాడే!” అన్నాడు.

బిచ్చగాడు ఆ మాటలు విన్నాడు. వాడు విసుగ్గా, “అయ్యా, తమ తాతగారెవరో, నాకు తెలియదు. కాని, పాతికేళ్ళ నుంచి యీ వృత్తిలో వున్నా. అసలైన బిచ్చగాడి అనుభవం తెలిసి వస్తున్నది. ఈ మధ్యకాలంలోనే,” అన్నాడు.

“అలాగా. ఏమిటా అనుభవం?” అని అడిగాడు రాజు.

“అడిగారు కనక, ఏవో సోదె మాటలని విసుక్కుకుండా, వినండి. పాతికేళ్ళ కిందట రోజూ ఒక గంటసేపు అడుక్కుంటే, జోలె నిండడమే కాక, నాలుగైదు రాగికానులు కూడా దొరికేవి. రాను రాను అలా కావడానికి రెండు, మూడు రోజులు పడుతూండేది. అయితే, ఈ మధ్య వారం రోజులపాటు పూర్తిగా వీధులన్నీ తిరిగినా, జోలె సగం కూడా నిండడం లేదు. అంతేకాక, ఎవ్వరూ ఎర్రని ఏగానీ విసిరిన పాపాన పోవడం లేదు,” అని, బిచ్చగాడు తన దారిన వెళ్ళిపోయాడు.

రాజు కొంచెంసేపు ఆలోచిస్తూ వూరుకుని, మంత్రిని, “బిచ్చగాడు చెప్పింది విన్నాక—ప్రజల్లో ధర్మచింతనా, ఉపకారబుద్ధి క్రమంగా సన్నగిల్లుతున్నాయని తెలుస్తున్నది. మీ అభిప్రాయం ఏమిటి?” అని అడిగాడు.

అందుకు మంత్రి, “మహారాజా, బిచ్చగాడి ఉద్దేశం, ప్రజల్లో ధర్మబుద్ధి నశించి పోతున్నదని తెలియపరచడంలా కనబడడం లేదు. ఈ పాతికేళ్ళలో, తానెంత బీదవాడై పోయిందీ, చెప్పడానికి ప్రయత్నించినట్టున్నది!” అన్నాడు.

ఆ జవాబుకు రాజు సుగుణసేనుడు ఆశ్చర్యపోయి, “అదేమిటి, మహామంత్రి!

బిచ్చగాడు—బీదవాడైపోవడమేమిటి? " అని ప్రశ్నించాడు.

"మహారాజా, ఆ బిచ్చగాడు, తమ తాతగారి పరిపాలనా కాలంలో, ఎంత సుఖంగా జీవించిందీ చెప్పాడు. క్రమంగా తన ఆదాయం ఎలా తగ్గుతూ వచ్చిందీ వివరించాడు. అంతే కాక, ఇప్పుడు పరిస్థితి ఎంత అధ్వాన్నమై పోయిందీ తెలియపరిచాడు," అన్నాడు మంత్రి.

"అందుకే నేను, ప్రజల్లో ధర్మగుణం, నైతికనియమాలపట్ల ఆసక్తి నశిస్తున్నదని అన్నాను," అన్నాడు రాజు.

"క్షమించండి, మహారాజా! అందుకు తగిన సాక్ష్యాధారాలు ఏమీ లేవు. మీరు భావించినట్టు జరిగి వుంటే, ఈ పాటికి రాజ్యం అంతటా మోసాలూ, దొంగ తనాలూ, దోపిడీలూ చూస్తూండేవాళ్ళం. కాని, రాజ్యంలో అలాంటి ఆరాజకం, ఏ ప్రాంతానా లేదు," అన్నాడు మంత్రి.

"అయితే, బిచ్చగాడి ప్రస్తుత దుస్థితికి కారణం ఏమంటారు?" అన్నాడు రాజు.

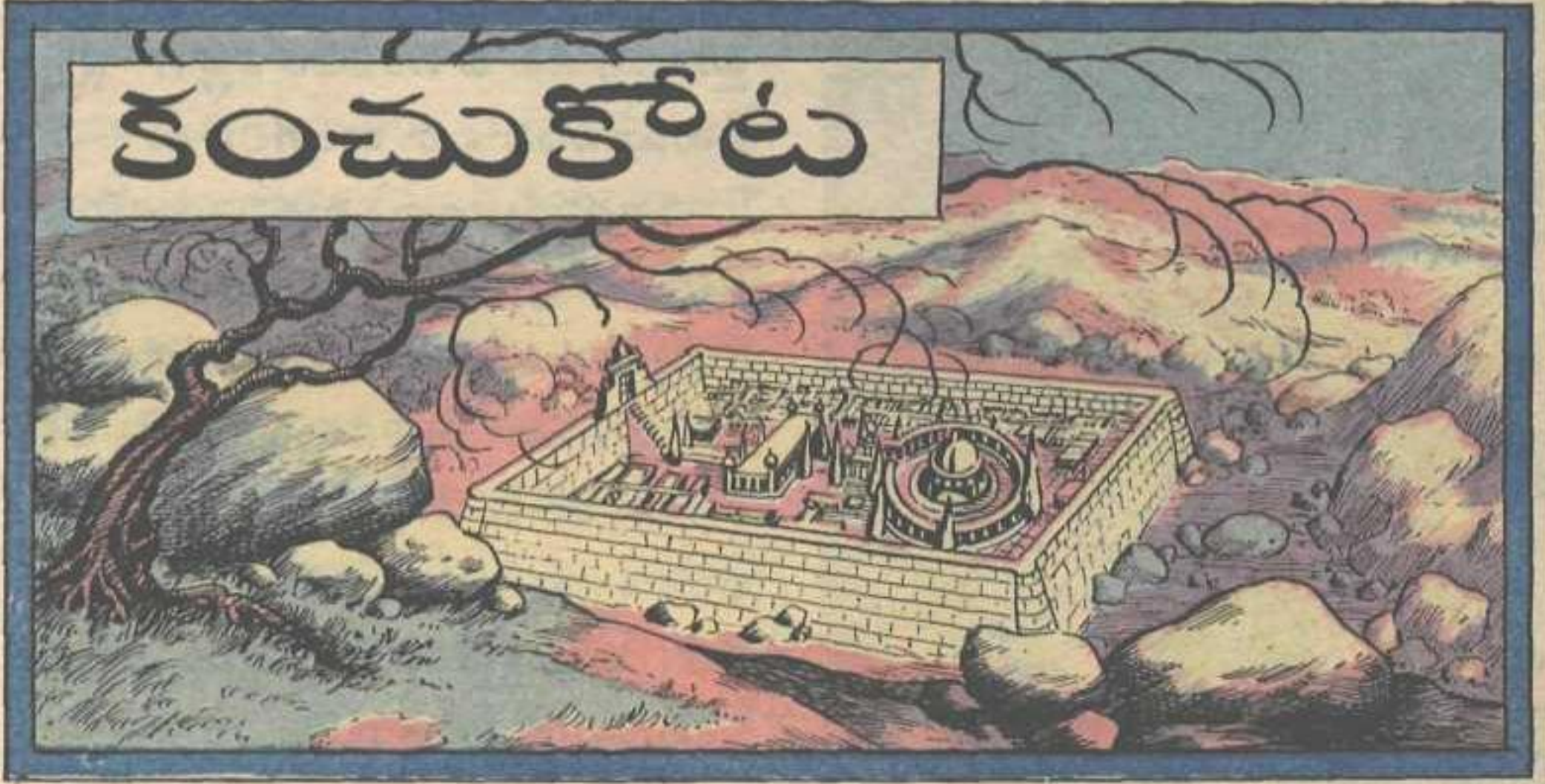
"అందుక్కారణం, ఈ పాతికేళ్ళలో ప్రజల ఆర్థికస్థితి క్రమంగా దిగజారు తుండడమే. అయినా వాళ్ళు ఎంతో సహనంతో, పరిస్థితులు మెరుగుకాగలవని నిరీక్షిస్తున్నారు. ఆ బిచ్చగాడి బీదరికం, ప్రజల బీదరికాన్ని కొలబద్దగా సూచిస్తున్నదని, అభిప్రాయపడుతున్నాను," అన్నాడు మంత్రి.

మంత్రి ఇలా చెప్పిన తరువాత, రాజు సుగుణసేనుడికి పరిస్థితి అర్థమైంది. రాజధానినగరంలోని ప్రముఖులూ, పండితులూ పొగడ్తలు వింటూ, 'పరిపాలన విషయంలో తను పొరబాట్లు చేశానని గ్రహించాడు.

ఆ తరువాత ఆయన మంత్రి వెంట రాగా, రాజ్యమంతటా పర్యటించాడు. అప్పుడు సుగుణసేనుడికి ప్రజల అవసరా లేమిటో తెలియ వచ్చి నై. అందుకు అవసరం అయిన చర్యలు తీసుకుని, ప్రజలందరిచేతా సమర్థుడైన పాలకుడని పించుకున్నాడు.

కంచుకోట

18

[శివపురం పొలిమేరల్లో చంద్రవర్మా, సేనాని ధీరమల్లుడూ కలిసి తమ సైన్యాలతో, సర్ప కేతుణ్ణి ఒకానొక కొండ కనుమలో ఎదుర్కొన్నారు. సర్పకేతుడి సైనికుల్లో చాలామంది చంద్రవర్మ కోరికప్రకారం అతని పక్షానికి వచ్చారు. సర్పకేతుడు మిగిలిన సైన్యంతో అక్కడి నుంచి పారిపోసాగాడు. చంద్రవర్మ అతడి వెంట కొందరు భటులను పంపాడు. తరవాత—]

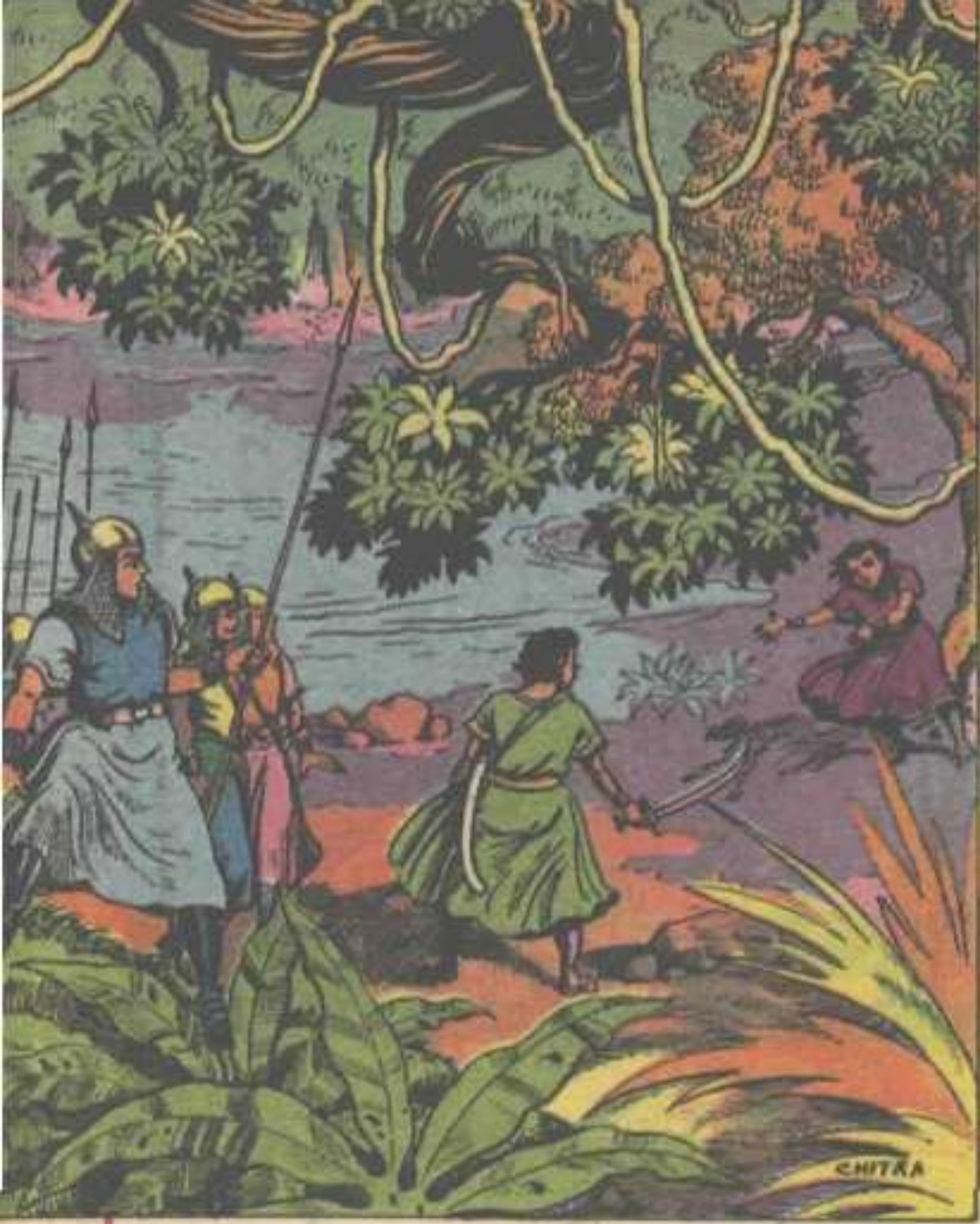
సూర్యుడు పడమటి దిక్కుకు బాగా వారిపోయిన తరవాత, చంద్రవర్మ పంపిన భటుల్లో ఇద్దరు తిరిగి వచ్చి, సర్పకేతుడి సైన్యం కనబడలేదనీ, కాని, కాలి గుర్తులనుబట్టి వాళ్ళు పడమటి దిశకేసి పోతున్నట్టు తెలిసిందనీ వర్తమానం తెచ్చారు.

ఈ వార్త వింటూనే చంద్రవర్మ ధీరమల్లుకేసి తిరిగి, “ధీరమల్లు! సర్ప

కేతుడు మాహిష్మతినగరం కేసి పారి పోవటం లేదనీ, అతడు సరాసరి కంచుకోట వైపుకు ప్రయాణం కట్టాడనీ నా అభిప్రాయం.” అన్నాడు.

సేనాని ధీరమల్లుడూ, సుబాహుడూ కూడా చంద్రవర్మతో ఏకీభవించారు. అయితే ఇప్పుడు తాము మాహిష్మతినగరం కేసి వెళ్ళటమా? లేక సర్పకేతుణ్ణి అనుసరించి కంచుకోటకు వెళ్ళటమా? అన్న

‘చందమామ’

సైన్యాన్ని నది దాటించటం ఎట్లా ? సర్ప
కేతుడు నదిని ఎలా దాటగలిగాడు ?

చంద్రవర్మ ఇలా మథనపడుతున్నంతలో, దాపున నున్న ఒక మహావృక్షం కొమ్మల నుంచి పెద్దగా బుసలు కొడుతూ మూడు తలల మహాసర్పం ఒకటి దభిమంటూ భూమి మీద పడింది. అందరూ భయాశ్చర్యాలతో దానికేసి చూస్తున్నంతలో, ఆ సర్పం మానవరూపం పొంది, “చంద్రవర్మా!” అంటూ ఎలుగెత్తి కేక పెట్టి, అతడికేసి పరిగెత్తుతూ వచ్చింది.

తనను పేరున పిలుస్తూ, వస్తున్న అశారాన్ని చూస్తూనే చంద్రవర్మ ఒక్క గెంతున ముందుకు వెళ్ళి “కాలకేతూ ? నీవా!” అంటూ అతడి చేయి పట్టుకున్నాడు.

“అవును, వర్మా ! నీ దయవల్ల కాలకేతుడుగా మారిన, మంత్రగత్తె కాపాలిని సేవకుడు కాలనాగును నేనే ! నీ శత్రువు సర్పకేతుడు ఇంతకు ముందే తన సైన్యంతో నదిని దాటిపోయాడు. అతడు నది దాటేందుకు ఉపయోగించిన తెప్ప కొయ్యలనూ, దూలాలనూ అద్దరి నుంచి యిద్దరికి చేర్చి అదుగో, ఆ కనబడే చెట్ల చాటున వున్న నది పాయలో భద్రపరిచాను,” అన్నాడు కాలకేతుడు.

తరవాత అతడు చంద్రవర్మ చేయి పట్టుకుని అతణ్ణి అల్లంత దూరంలో వున్న

సమస్య వచ్చింది. కొద్దిసేపు ఆలోచించిన మీదట కంచుకోటకు వెళ్ళి, అక్కడ సర్పకేతుణ్ణి హతమార్చటమే అన్ని విధాలా ఉత్తమ మార్గమని వాళ్ళు నిశ్చయించుకున్నారు.

వెంటనే సైనికు లందరూ పడమటి దిశగా ప్రయాణానికి సన్నద్ధం చేయబడ్డారు. కొద్దిసేపట్లో సైన్యమంతా కదిలింది. వాళ్ళు సర్పకేతుడి సైన్యం నడిచిన గుర్తుల ఆధారంతో, కొండల్లో నుంచి బయటపడి కొంతదూరం అడవి మార్గాన ప్రయాణించి, ఒక పెద్ద నది ఒడ్డుకు చేరారు. ఆ నదిని చూస్తూనే చంద్రవర్మ నివ్వెరపోయాడు. ఇంత పెద్ద

చెట్టుచాటుకు తీసుకుపోయి, “చంద్రవర్మా!
నేను నీకు సహాయం చేయాలన్న ఉద్దేశంతో శంఖుడి కొండనుంచి హుటాహుటిగా ఇక్కడికి వచ్చాను. చాలా రోజుల క్రితమే కాపాలిని చని పోయింది. చనిపోయే ముందు ఆమె భూత వర్తమానాలను చూపే గాజుగోళాన్ని, మానవాస్థికనూ నాకు ఇచ్చి పోయింది. వాటివల్లనే నీవు ఎలాంటి కష్టాల్లో వున్నావో నేను గ్రహించగలిగాను. ప్రస్తుతం నీ శత్రువు—ఆ కారణంగా నా శత్రువు కూడా అయిన సర్పకేతుడు తన సైన్యాలతో ఎక్కడ వున్నాడో చూద్దామా?” అంటూ కాలకేతుడు చెట్టుచాటు నుంచి గాజుగోళాన్ని బయటికి తీసి, మంత్రం జపిస్తూ దాన్ని మానవాస్థికతో తాకాడు. మరుక్షణంలో వాళ్ళకు ఓ అద్భుత దృశ్యం కంటబడింది.

సూర్యకాంతిలో కంచుకోట గోడలు తళతళ మెరుస్తున్నవి. కోట గోడల్లో ఉత్తర దిశగా వున్న ముఖద్వారపు పెద్ద కంచు తలుపులు బార్లా తెరవబడి వున్నవి. వాటిముందు కొద్దిమంది సైనికులు కాపలా వున్నారు. కోట లోపల శిథిల స్థితిలో వున్న అనేక భవనాలలో సర్పకేతుడి సైనికులు విచ్చలవిడిగా సంచరిస్తూ, వెల లేని రత్నాలనూ, బంగారాన్నీ అమితోత్సాహంతో కొల్లగొడుతున్నారు.

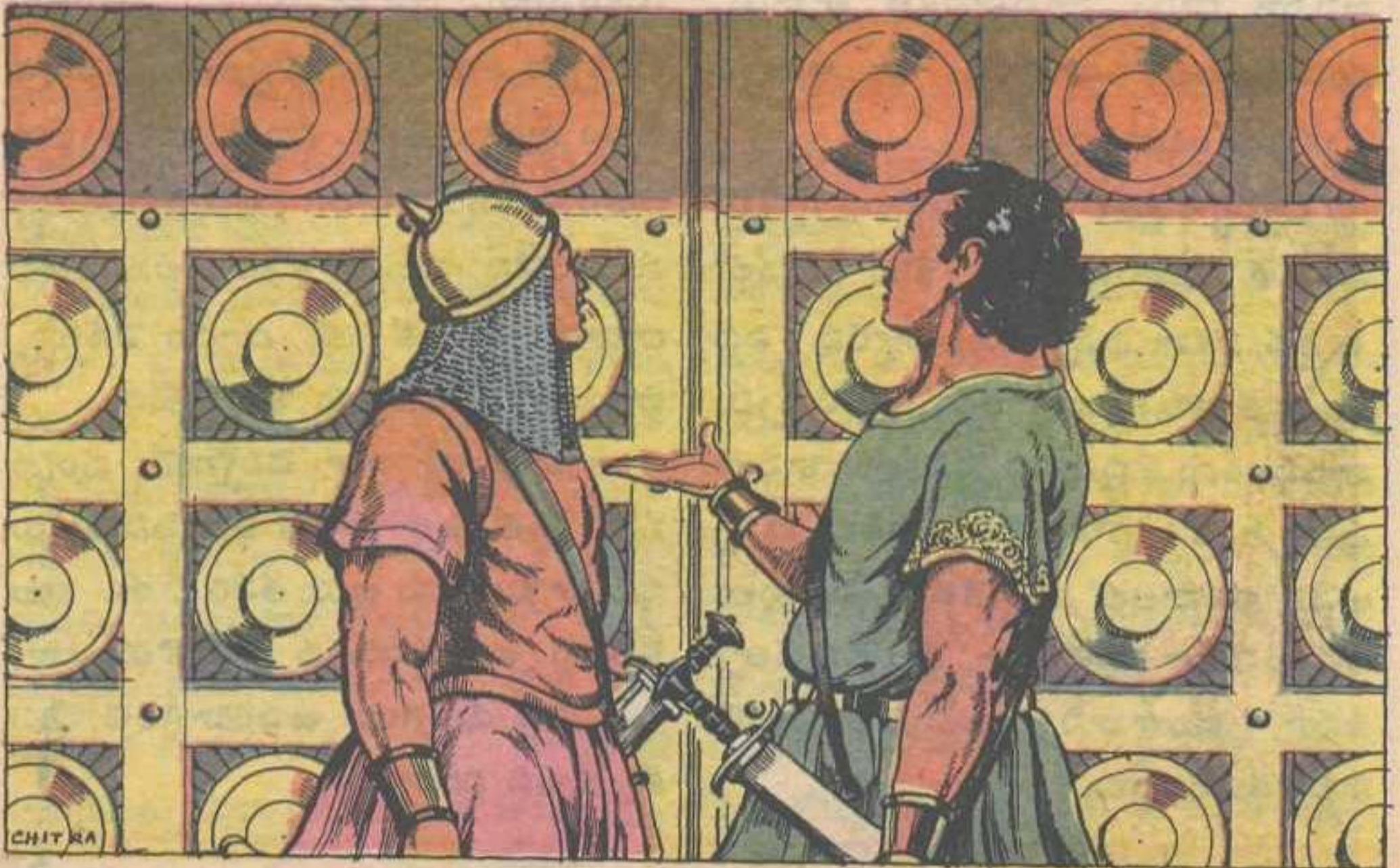
“చంద్రవర్మా! ఇవీ మన శత్రువుల గుట్టుమట్లు. చాలామంది అనుకుంటున్నట్టు కంచుకోట గోడలను సముద్ర జలం తాకటం లేదు. నూరు సంవత్సరాల క్రితం సముద్రం పొంగి కంచుకోటను జలమయంచేసి, క్రమంగా కోటగోడలను విడిచి దాదాపు ఒక కోసెడు దూరం వెనక్కు పోయింది,” అన్నాడు కాలకేతుడు.

కాలకేతుడు ఇలా చెప్పగానే, చంద్రవర్మ ఎంతో ఉత్సాహంతో తన సైనికులను నది దాటేందుకు ఆయత్తపరిచాడు. కాలకేతుడు జాగ్రత్తపరిచిన తప్పకొయ్యలూ, పెద్ద పెద్ద దుంగలూ ఉపయోగించి, సైనికులు నది దాటారు.

కాలకేతుడు ఒక గుర్రం ఎక్కి ముందుండి దారి చూపుతూండగా సైన్యం యాపత్తూ శరవేగంతో కంచుకోటకేసి పోసాగింది. ఒక గంట తరవాత వాళ్ళకు అకాశాన్నంటుతున్నవా అన్నట్టున్న కంచు కోట గోడలు తళతళ మెరుస్తూ కనిపించినై. వాళ్ళు క్రమంగా కోటను సమీపించి ఉత్తరపు వైపున వున్న కోట ద్వారాలకేసి వెళ్ళేసరికి, ద్వారాలు బంధింపబడి వున్నవి. చంద్రవర్మ నుబాహుణ్ణి, సేనాని ధీరమల్లుణ్ణి వెంట పెట్టుకుని ద్వారాలను సమీపించి, వాటిని పరీక్షించి చూశాడు. అవి దృఢమైన కంచుతో చేయబడి వున్నవి. ఇంతబలమైన కంచు తలుపులను బద్దలుకొట్టి, కోటలో

ఎలా ప్రవేశించటమా? అని చంద్రవర్మ ఆలోచించేంతలో, కోట గోడల మీద సర్ప కేతుడు బిగ్గరగా అరవటం వినబడింది. అతడి వెంట పెద్ద తట్టలూ బుట్టలూ, గోతాలూ పట్టుకుని వున్న కొందరు సైనికులు కనిపించారు.

సర్పకేతుడు తన పక్కన నిలబడి వున్న సైనికులను గోడలకింద వున్న చంద్రవర్మ సైనికులకు చూపుతూ, "ఇదిగో, నా సైనికుల దగ్గర వున్న గోతాలూ, బుట్టలూ చూశారా? వాటినిండా రత్నాలూ, బంగారం వున్నది. చంద్రవర్మను వదిలి నా పక్షానికి వచ్చే ప్రతి సైనికుడికీ అన్ని రత్నాలూ, బంగారం ఇస్తాను. అలా నా పక్షానికి వచ్చేవారి

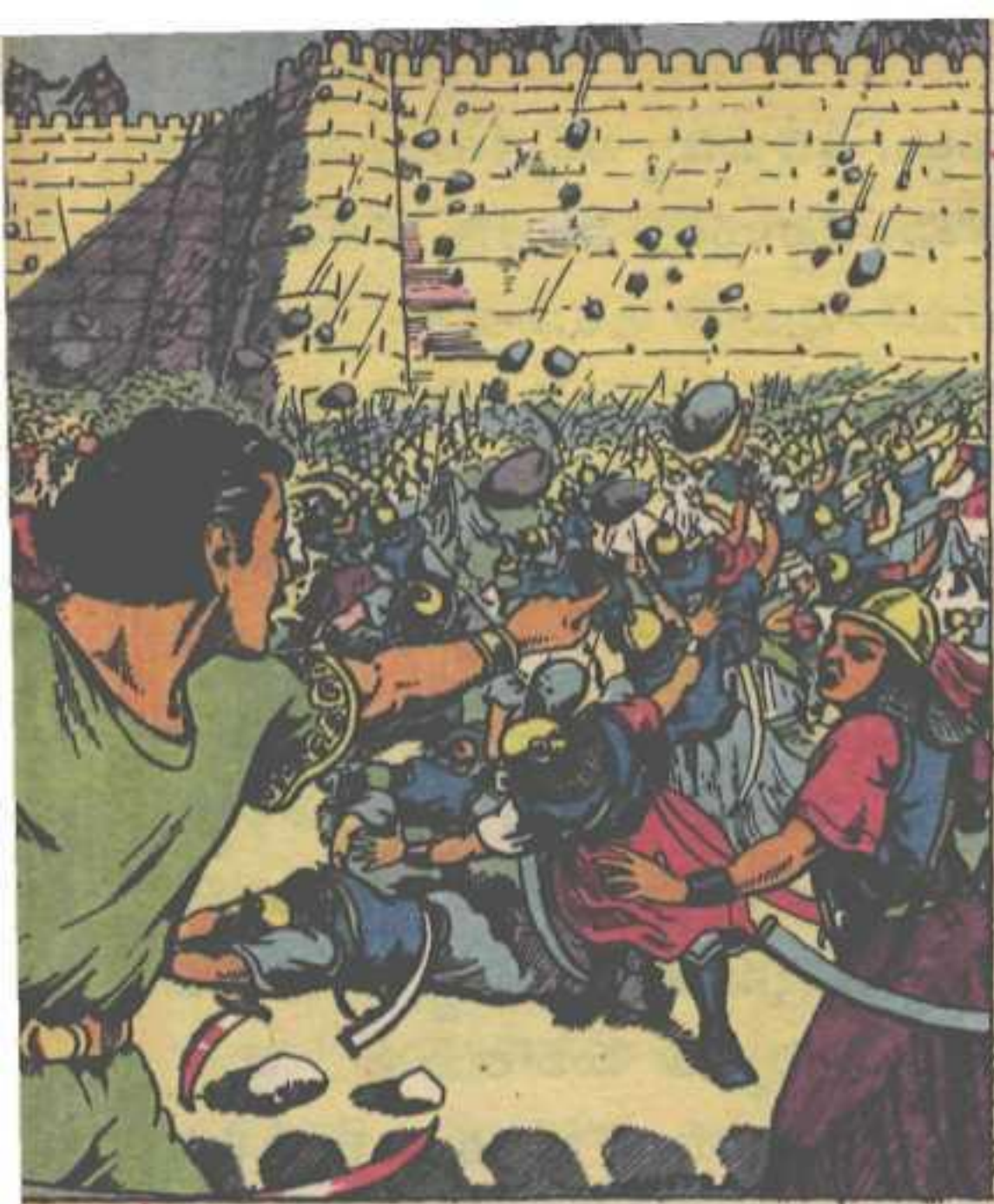
కోసం కోట తలుపులు తెరవబడతవి. ఈ గోతాల్లో వున్నది బంగార మవునే కాదో మీరే చూడండి !” అన్నాడు.

సర్పకేతుడు అలా అనగానే, అతడి వెంట వున్న సైనికులు బుట్టల నుంచి, గోతాల నుంచి వెండి బంగారాలనూ, రత్నాలనూ చంద్రవర్మ సైనికులపై బడేలా కుమ్మరించారు. చంద్రవర్మ సైనికులు వాటికోసం కారట్లాడుతూ, ఒకరి నొకరు కుమ్ముకో సాగారు. పరిస్థితి ప్రమాద కరంగా పరిణమిస్తున్నదని గ్రహించిన చంద్రవర్మ, సుబాహుడితో, “సుబాహూ ! నువ్వు మన వీరపుర సైనికులను వెంట బెట్టుకుని, శత్రుపక్షంలో చేరే వాడిలా నటిస్తూ కోట తలుపులు తెరవమని కేకలు

పెట్టు. అది నమ్మి సర్పకేతుడు తలుపులు తెరిపించేట్టయితే, వెంటనే కోటలో జొర బడు. నేనూ, ధీరమల్లుడూ మిగిలిన సైన్యంతో నీ వెనుకనే వస్తాం. అప్పుడు ఒక్కమ్మడిగా అందరం కలిసి శత్రువుల మీద పడి వాళ్ళను సర్వనాశనం చేద్దాం.” అన్నాడు.

చంద్రవర్మ యిలా చెప్పగానే సుబా హుడు సైనికుల దగ్గరకు వెళ్ళి, వాళ్ళతో రహస్యంగా మాట్లాడాడు. చూస్తూండగానే సైన్యంలో నుంచి ఒక పెద్ద భాగం వేరు పడి, “సర్పకేత మహారాజుకూ, జై !” అంటూ వేగంగా కోట తలుపులకేసి కదిలింది. వాళ్ళు ముందుకు పోకుండా అటకాయించే వాళ్ళలా కొందరు సైని

కులు వాళ్ళతో ఉత్తుత్తి యుద్ధం ప్రారంభించారు.

చంద్రవర్మ సైన్యంలో తిరుగుబాటు వచ్చిందని నమ్మిన సర్పకేతుడు కోట గోడల మీది నుంచి వికటాట్టహాసం చేస్తూ, "కోట తలుపులు తెరవండి! శత్రు సైన్యంలో ఎక్కువ భాగం మన పక్షమైంది. చంద్రవర్మనూ, వాడి ముఖ్యానుచరులనూ క్షణాల మీద నా కత్తికి ఎరచేస్తాను!" అని కేకలు పెట్టాడు. అవెంటనే సర్పకేతుడి సైనికులు కోట తలుపులను తెరిచారు.

ఆ తరువాత కన్ను మూసి తెరిచేంతలో జరిగిపోయిందా, అన్నంత ఆశ్చర్యకరంగా

సర్పకేతుడి సైన్యం తుడిచిపెట్టబడింది. సైనికులతో కోటలో ప్రవేశిస్తూనే సుబాహుడు ఎదురైన శత్రు సైనికులను తన కత్తితో నరకసాగాడు. అంతలో చంద్రవర్మా, ధీరమల్లుడూ కూడా కంచుకోటలో ప్రవేశించారు. వారి ధాటికి సర్పకేతుడి సైన్యం చెల్లాచెదురుగా పారిపోసాగింది.

జరిగిన మోసం చూసి సర్పకేతుడు నిలువెల్లా భగ్గుమన్నాడు. అతడు కోట గోడలమీద తన వెంటవున్న కొద్దిమంది సైనికులను హెచ్చరించి, అక్కడ వున్న పెద్దపెద్ద బండరాళ్ళను ఎత్తి, దిగువ నున్న చంద్రవర్మ సైనికులమీదికి విసరసాగాడు. అది చూసిన చంద్రవర్మ, సుబాహుడితో, "సుబాహూ! ఆ దుష్టుణ్ణి సాధ్యమైతే ప్రాణాలతో పట్టుకో. అలా సాధ్యం కాని పరిస్థితుల్లో వెంటనే నీ కత్తితో తునాతునియలుగా నరుకు!" అని కేక పెట్టాడు.

సుబాహుడు కొందరు సైనికులను వెంటపెట్టుకుని కూలిపోయిన కోటగోడ రాళ్ళమీదుగా పాకి, గోడ పైభాగానికి వెళ్ళాడు. కాని, సర్పకేతుణ్ణి పట్టుకోవటం సాధ్యమయేలా అతడికి కనిపించలేదు. తనకు ఎలానూ చావు తప్పదని నిశ్చయించుకున్న సర్పకేతుడు రాక్షసుడిలా బొబ్బలు పెడుతూ, ఎదురైన సైనికులను

తన కత్తితో ఊచకోత కోస్తున్నాడు. కోట గోడలమీద నుడిగాలిలా ఇటు నుంచి అటు పరుగెత్తుతూ, అతడు చేసే బీభత్సాన్ని చూసి చంద్రవర్మ సైనికులు వణికిపోయారు.

“చంద్రవర్మా! సర్పకేతుడికి సరి అయిన ప్రతియోధుణ్ణి నేను! వాడు కోట గోడలమీదినుంచి, పెను శిలలా కింద పడబోతున్నాడు. ప్రాణాలతో వాణ్ణి బంధించ దలిస్తే, వాడు భూమిని తాకి ముక్కలు కాకముందే జాగ ర్త పడి పట్టుకో!” అంటూ కాలకేతుడు కత్తి దూసి ఒక్క ఎగురున కోట గోడలమీదికి వెళ్ళాడు.

కాలకేతుణ్ణి చూస్తూనే, సర్పకేతుడు పెద్దగా రంకె వేసి అతడిమీదికి దూకాడు. కాలకేతుడు అతడి కత్తి దెబ్బను తప్పు కుని, తన కత్తిని ముందుకు సాచి అతడి మీదికి లంఘిస్తూ, “సర్పకేతూ! నువ్విప్పుడు పోరాడుతున్నది కాలకేతు డితో! కాలకేతుడంటే మూడు శిరస్సుల మహా కాలసర్పం!” అంటూ చటుక్కున సర్పాకృతి దాల్చి, బుస్సుమంటూ పైకి లేచాడు.

సర్పకేతుడు ఒక్క క్షణ కాలం స్తంభించిపోయి, ఆ వెంటనే ప్రాణ భీతితో కీచుమంటూ అరిచి కోట గోడల

మీదినుంచి తలకిందులుగా కిందికి పడిపోయాడు. చంద్రవర్మ సమీపించే సరికే, అతడి ప్రాణంపోయింది. దానితో చావగా మిగిలిన సర్పకేతుడి సైనికులు చంద్రవర్మకు లొంగిపోయారు.

* * *

కాలకేతుడు తాను కంచుకోటలో నివాసం ఏర్పరుచుకునేందుకు అనుమతి కోరగా, చంద్రవర్మ అందుకు అంగీకరించాడు. ఆ రాత్రి తన సైనికులతో అతడు కంచుకోట శిథిలాలలో కాలం గడిపి, అక్కడ దొరికిన ధనరాసులతో, తెల్లవారగానే రుద్రపురం వైపుకు ప్రయాణ మయ్యాడు. ఒకటి రెండు రోజుల

ప్రయాణం తరవాత రుద్రపురవాసులు కొందరు చంద్రవర్మ దగ్గరకు వచ్చి, రాజు శివసింహుడు కొండల్లోకి పారిపోయాడనీ, ఇప్పుడు తమకు రాజు లేడనీ విన్నవించుకున్నారు. చంద్రవర్మ, ముసలివాడి కొడుకు దేవలుణ్ణి రుద్రపుర రాజుగా నియమించాడు.

చంద్రవర్మ మాహిష్మతీ నగరానికి కొన్ని కోసుల దూరంలో వుండగానే, నగరవాసులకు క్రూరుడైన సర్పకేతుడి చావును గురించి తెలిసింది. వాళ్ళు మంగళ వాయిద్యాలతో బయలుదేరి, చంద్రవర్మకు ఎదురువచ్చి, అతణ్ణి తమకు చక్రవర్తిగా వుండవలసిందని కోరారు. కాని, చంద్రవర్మ అందుకు అంగీకరించలేదు, యశోవర్ధన చక్రవర్తి పెద్ద కుమారుడు తపోవర్ధనుడు చక్రవర్తి కావటం ఉత్తమంగా వుంటుందని అతడు వారికి తెలియపరిచాడు.

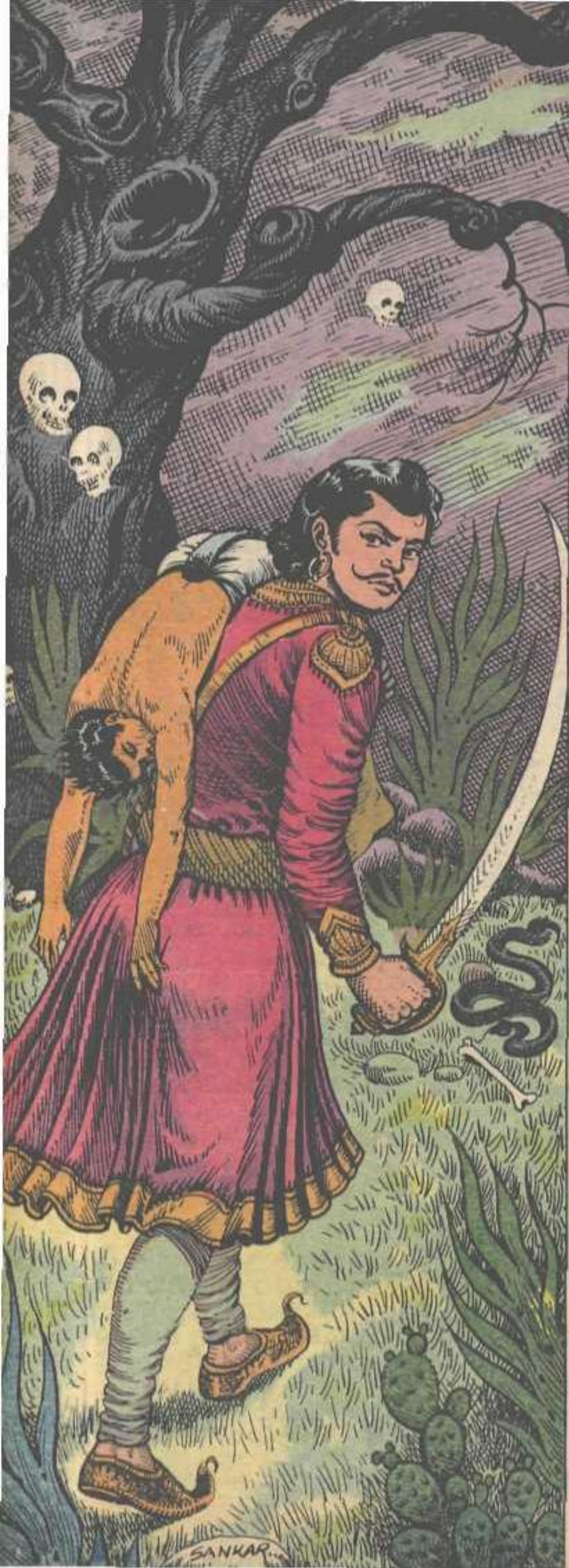
మాహిష్మతీ నగర పరిసరారణ్యాల్లో ఆశ్రమం నిర్మించుకుని తపస్సు చేసు

కుంటున్న తపోవర్ధనుడి దగ్గరకు చంద్రవర్మతోపాటు నగరవాసులు కూడా వెళ్ళి, ఆ యనను సింహాసనం అధిష్టించవలసిందిగా కోరారు. తపోవర్ధనుడు దానికి అంగీకరించక, "నేనేనాడో సర్వసంగ పరిత్యాగం చేసినవాణ్ణి. నాకు రాజ్యకాంక్ష లేదు. మీ అందరి గౌరవాదరణలకూ, ప్రేమాభిమానాలకూ పాత్రుడైన చంద్రవర్మ మీకు చక్రవర్తిగా వుండటం అన్ని విధాలా మంచిదని నేను భావిస్తున్నాను," అన్నాడు.

తరవాత ప్రజల కోరికను మన్నించి, తపోవర్ధనుడు స్వయంగా కిరీటాన్ని చంద్రవర్మ శిరస్సున పెట్టాడు. ప్రజలు పరమానందంతో, జయజయ ధ్వనాలు చేశారు.

చంద్రవర్మ, తనకు విశ్వాసపాత్రులైన ధీరమల్లు, సుబాహులకు ముఖ్యమంత్రి పదవీ, ముఖ్య సేనాని పదవీ యిచ్చి, ప్రజానురంజకంగా ఎంతో కాలం రాజ్య పాలన చేశాడు. —(అయిపోయింది)

అక్కచెల్లెళ్లు

పట్టువదలని విక్రమార్కుడు చెట్టువద్దకు తిరిగివెళ్ళి, చెట్టుపై నుంచి శవాన్ని దించి భుజాన వేసుకుని, ఎప్పటిలాగే మౌనంగా శ్మశానం కేసి నడవసాగాడు. అప్పుడు శవంలోని బేతాళుడు, "రాజా, ఇంత అర్ధరాత్రివేళ నువ్వు పడుతున్న శ్రమ చూస్తూంటే, నువ్వెవరి కోసమో నిస్వార్థ సేవ చేస్తున్నావన్న శంక కలుగు తున్నది. కాని, కొన్ని కొన్ని సందర్భాల్లో ఏది నిస్వార్థమో, ఏది నిస్వార్థమో తెలుసు కోవడం చాలా కష్టతరమైన కార్యం. ఎంతో గొప్ప మహిమాన్వితుడని అందరూ కొనియాడే జ్ఞానశిఖుడనే మహాయోగి, ఈ విషయంలో పొరబాటు చేసి, ఒక నిర్దోషికి మనస్తాపం కలిగించాడు. నీకు శ్రమ తెలియకుండా వుండేందుకు, అ కథ చెబుతాను, విను," అంటూ ఇలా చెప్పసాగాడు :

బేతాళ కథలు

కరవీర రాజ్యంలో ధర్మవీరుడనే సామంతుడు ఉండేవాడు. ఆయనకు ఇద్దరు కుమార్తెలు నర్మద, నీరద. ఇద్దరూ సౌందర్యవతులే అయినప్పటికీ నీరద, నర్మద కన్నా మరింత సౌందర్యవతి. గుణంలో కూడా నీరద, నర్మద కంటే ఎక్కువ కాంక్ష స్వభావం కలది. ధనం, అధికారం, అలంకారాల మీద నర్మద కన్న నీరదకు అసక్తి ఎక్కువ.

ఒకనాడు పద్మకేతుడనే గంధర్వుడు, ఆకాశమార్గాన పోతూ, ఒంటరిగా వన విహారం చేస్తున్న నర్మదను చూసి, దిగి వచ్చి ఆమెను, "నుందరీ!" అంటూ మెల్లిగా పిలిచాడు.

నర్మద ఆ పిలుపు విని, పద్మకేతుడి కేసి తిరిగి చూసి, చాలా ఆశ్చర్య పోయింది.

అది గమనించిన పద్మకేతుడు, ఆమెతో, "నేను పద్మకేతుడనే గంధర్వుణ్ణి. ఆకాశమార్గాన పోతున్న నన్ను, నీ సౌందర్యం ఆకర్షించి, ఇటు రప్పించింది. అభ్యంతరం లేకపోతే, నిన్ను పెళ్ళాడతాను," అన్నాడు.

ఆ మాటలు విని మరింత ఆశ్చర్య పోయిన నర్మద, ఒక క్షణకాలం పూరు కుని, తర్వాత, "తమరు హఠాత్తుగా ఇలా ప్రశ్నిస్తే, నేనేమని జవాబివ్వగలను? రేపు సాయంత్రం వరకు, నాకు గడువివ్వండి," అని కోరింది.

ఆ మరుక్షణం పద్మకేతుడు, అందుకు సరేనని వెళ్ళిపోయాడు.

ఆ క్షణం నుంచి, రాత్రి పొద్దుపోయే వరకూ నర్మద, అతణ్ణి గురించిన ఆలోచనలతో సతమతమయింది. చివరకు ఒక నిర్ణయానికి వచ్చి తృప్తిపడి, హాయిగా నిద్రపోయింది.

మర్నాడు యథాప్రకారం వనవిహారం చేస్తున్న నర్మద వద్దకు, పద్మకేతుడు వచ్చాడు.

నర్మద అతడితో వినయంగా, "మీ రడిగిన దాన్ని గురించి బాగా ఆలో

చించాను. నా సమాధానం ఏమిటో వినబోయే ముందు, అదుగో, ఆ మాలతీలత వెనక వున్న చంద్రశిల మీద, నా చెల్లెలు నీరద కూర్చుని వుంటుంది. ఆమెను చూసి రండి!" అన్నది.

పద్మకేతుడు అటు కేసి వెళ్ళాడు. అక్కడ చంద్రశిలపై కూర్చునినీరద పూలమాల అల్లుతున్నది. ఆమెను చూస్తూనే పద్మకేతుడు, ఆమె సౌందర్యానికి మరింతగా ఆకర్షితు డయ్యాడు.

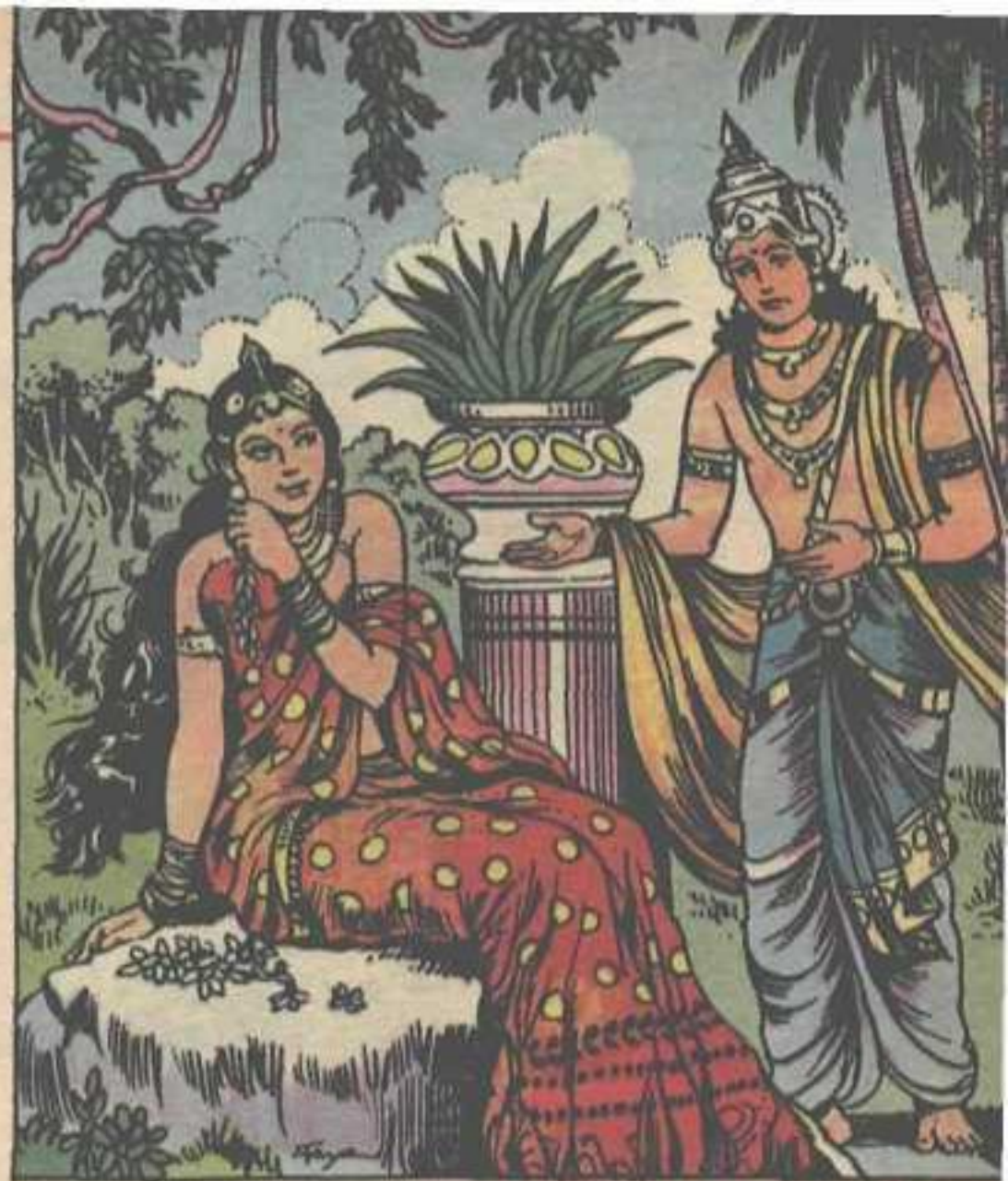
ఆ వెంటనే అతడు, నర్మదను మరిచిపోయి, నీరదను సమీపిస్తూ, "సుందరీ!" అని పిలిచాడు.

తల ఎత్తి అతడికేసి చూసిన నీరద, సంభ్రమాశ్చర్యాలకు లోనయింది.

పద్మకేతుడు నవ్వుతూ, "సుందరీ, నేను పద్మకేతుడనే గంధర్వుణ్ణి. నీవంటి సౌందర్యవతులు, మా లోకంలో గాలించినా కనబడరు. నీకు అభ్యంతరం లేకపోతే పెళ్ళాడతాను," అన్నాడు.

అతడి మాటలకు ఉబ్బితబ్బిబ్బయిన నీరద, వెంటనే అతడికి తన అంగీకారాన్ని తెలియజేసింది. పద్మకేతుడు సంతోషించి, అక్కడే, అప్పుడే గాంధర్వ వివాహం చేసుకొందామన్నాడు.

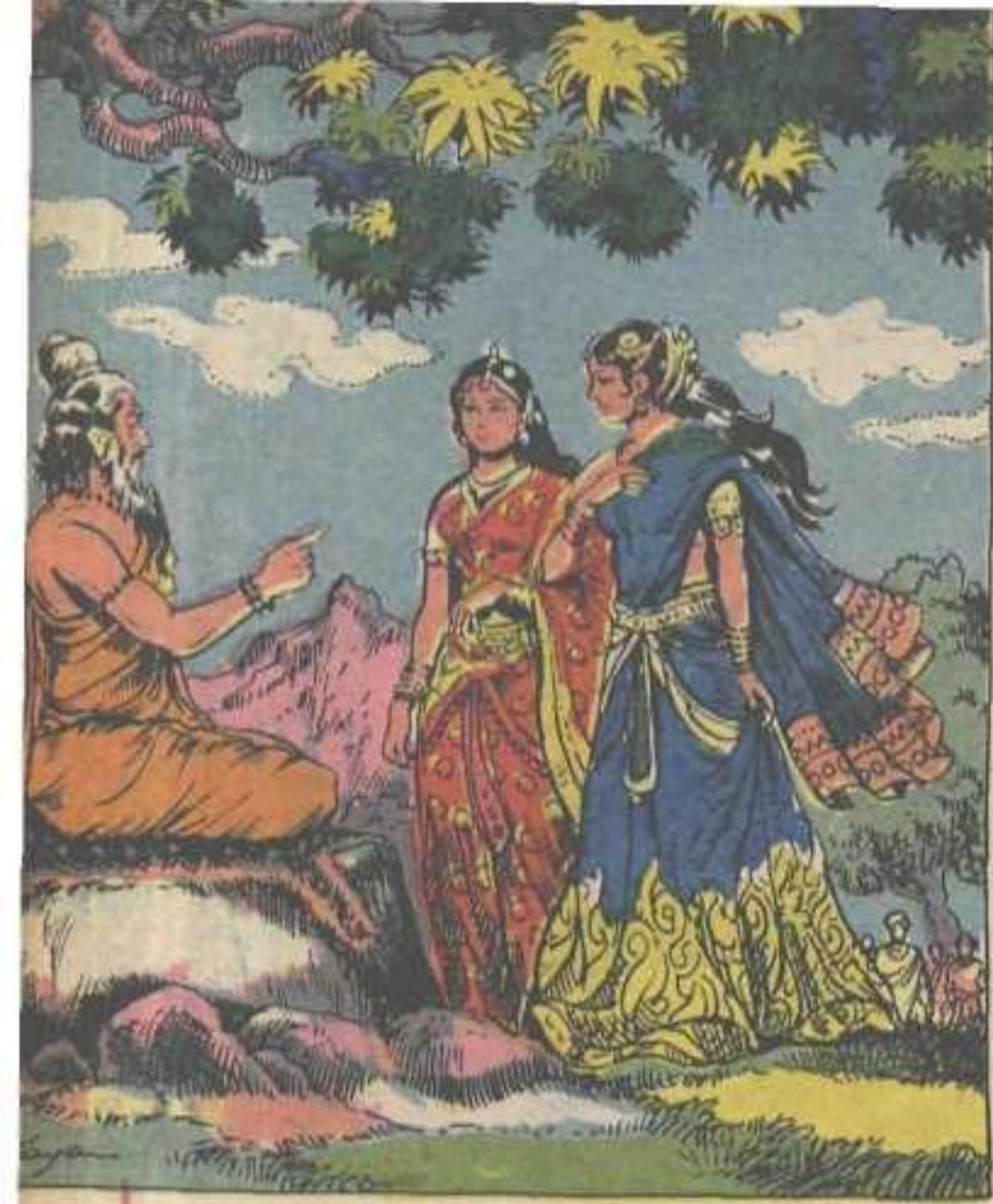
నీరద అందుకు అంగీకరించక, "అలా అయితే, నా వివాహం ఎవరికీ తెలియని

రహస్యంగా వుండిపోతుంది. అత్యంత వైభవంగా వివాహం చేసుకోవాలని, నా కోరిక. మన విషయం, నా తండ్రికి చెబుతాను. అలంకరించిన కళ్యాణమండపంలో, వివాహం చేసుకుందాం," అన్నది.

పద్మకేతుడు, ఆమె కోరికకు అంగీకరించి, మళ్ళీ వస్తానని చెప్పి వెళ్ళిపోయాడు. నీరద అమితానందంతో అంతఃపురం చేరుకున్నది. తర్వాత జరిగినదంతా నర్మదకు చెప్పి పరవశించిపోయింది.

అయితే, నర్మద మాత్రం ఏమీ సంతోషించక, "చెల్లీ, జరిగినదంతా, నాకు తెలుసు! ఈ విషయంలో, నీ కొక సలహా ఇవ్వడలిచాను," అన్నది.

నీరద అక్క మాటల్లో, అట్టే ఆసక్తి కనబరచకుండా, "ఏమిటది?" అన్నది.

"ఈ పద్మకేతుడు మొదట నన్ను చూసి పెళ్ళాడతానన్నాడు. అతడి మీద నమ్మకం లేక, అతణ్ణి పరీక్షించడానికే నిన్ను చూపించాను. నిన్ను చూడగానే, నన్ను పూర్తిగా మరిచిపోయి, నిన్ను పెళ్ళాడతానన్నాడు. దీన్నిబట్టి, ఆ గంధర్వుడెంతటి చపలచిత్తుడో తెలియడం లేదా? అటువంటి వాణ్ణి పెళ్ళాడి, నీ జీవితం నాశనం చేసుకోకు," అన్నది సర్మద.

అక్క మాటలకు నీరద తేలిగ్గా నవ్వేసి, "గంధర్వుడంతటివాడు, పెళ్ళాడతానని వస్తే, కాదనడమా? దీన్నే పెద్దలు సిరిరా

మోకాలిడ్డడమంటారు! విధి రాతను ఎప్పుడూ తప్పించలేరు గదా అక్క. లేనిపోని అనుమానాలతో, వచ్చిన అదృష్టాన్ని కాలదన్నలేను," అన్నది.

తర్వాత నెల గడవకుండానే సర్మదకు, ఒక సామంతుడి కుమారుడితోనూ, నీరదకు, పద్మకేతుడితోనూ వైభవంగా వివాహాలు జరిగాయి. సర్మద హాయిగా కాపురం చేసుకుంటున్నది. కాని, నీరద కాపురం మాత్రం మూడు రోజుల ముచ్చటే అయింది. ఒకనాడు, ఆమెను వదిలి వెళ్ళిన గంధర్వుడు తిరిగి రాలేదు. నీరద బాధాపమానాలతో కృంగిపోయింది. చెల్లెలి పరిస్థితి చూసి, సర్మద బాధపడసాగింది.

ఇలా వుండగా, వాళ్ళున్న ఊరుకు కరవీరరాజ్యంలో, మహా తపశ్శాలిగా పేరు గాంచిన జ్ఞానశిఖు డనే యోగి వచ్చాడు. సర్మద చెల్లెలిని వెంటబెట్టుకుని, ఆయన దర్శనానికి వెళ్ళింది.

జ్ఞానశిఖుడు, సర్మద చెప్పినదంతా విని, "సర్మదా, నువ్వు స్వార్థబుద్ధితో, అతి తెలివిగా ప్రవర్తించావు," అన్నాడు, ఆమె కేసి తీవ్రంగా చూస్తూ.

సర్మద ఏమని జవాబువ్వాలో తోచక, తల వంచుకున్నది.

తర్వాత జ్ఞానశిఖుడు, నీరదతో, "అమ్మా, నీకొక మంత్రం ఉపదేశిస్తాను.

దాన్ని జపిస్తూ, శక్తిస్వరూపిణి అయిన పార్వతీదేవిని ఉపాసించు. నీ కాపురం చక్క బడుతుంది," అని, ఆమెకు మంత్రోపదేశం చేశాడు.

కొద్ది రోజులకే నీరద ఉపాసన ఫలించి, పద్మకేతుడు ఆమెవద్దకు తిరిగి రావడమే కాక, రెట్టింపు అభిమానంతో చూడ సాగాడు.

బేతాళుడు ఈ కథ చెప్పి, "రాజా, తనను పెళ్ళాడవచ్చిన గంధర్వుణ్ణి, చెల్లెలు పెళ్ళాడినా బాధపడని వ్యక్తి నర్మద. అటువంటిదాన్ని, స్వార్థపరురాలని జ్ఞానశిఖుడు నిందించాడు. ఇది అధర్మం, న్యాయవిరుద్ధం అనిపించుకోదా? ఇందుకు సమాధానం తెలిసి కూడా చెప్పక పోయావో, నీ తల పగిలిపోతుంది," అన్నాడు.

దానికి విక్రమార్కుడు, "ఆ అక్క చెల్లెళ్ళలో నీరద స్వభావతః అమాయకురాలు, కోరికలను అదుపులో వుంచుకోలేనిది. అందుకు ఆమెపట్ల జాలిచూపాలి

తప్ప, ద్వేషించడం సరికాదు. ఇక నర్మద సంగతి; ఆమె చాలా తెలివైనది. అందుకే పద్మకేతుడికి తన సమ్మతి తెలిపేముందు, అతడి స్వభావాన్ని అంచనా కట్టేందుకు, తన సొంత చెల్లెలినే ఎరగా ఉపయోగించుకున్నది! అతడు నీరదవల్ల ఆకర్షితుడు కావచ్చనీ, నీరద కూడా అతణ్ణి పెళ్ళాడేందుకు అంగీకరించవచ్చనీ, నర్మద ఊహించింది. ఒకవేళ పద్మకేతుడు చపలచిత్తుడైతే, అతణ్ణి పెళ్ళాడి తాను ఎలాంటి బాధలకు గురి అవుతుందో, అవే బాధలు తన చెల్లెలు పడవలసి వస్తుందన్న సంగతి—ఆమెకు తెలియంది కాదు. అందువల్లనే, జ్ఞానశిఖుడు ఆమెను స్వార్థపరురాలని నిందించాడు. ఇందులో ఆయన అధర్మంగా, న్యాయవిరుద్ధంగా ప్రవర్తించినదేమీ లేదు," అన్నాడు.

రాజుకు ఈ విధంగా మౌనభంగం కలగగానే, బేతాళుడు శవంతో సహా మాయమై, తిరిగి చెట్టెక్కాడు. —(కల్పితం)

గుణపాఠం

విరించిపట్టణం రాజవీధిలో, కొత్తగా వెచ్చాలవ్యాపారం ప్రారంభించిన వరదయ్య, దుకాణంలో తనకు సాయపడడానికి, తగిన పనివాడి కోసం వెతుకుతున్నాడు. ఈ సంగతి పావుకారు శరభయ్య దుకాణంలో జీతగాడుగా వుంటున్న జోగయ్యకు తెలిసింది.

అతడు వరదయ్య దగ్గరకు వచ్చి, తనకు దుకాణంలో పని ఇవ్వవలసిందిగా అడిగాడు. వరదయ్య, అతణ్ణి ప్రస్తుతం ఎక్కడ పని చేస్తున్నావని ప్రశ్నించాడు.

అందుకు జోగయ్య, తను శరభయ్య దగ్గర పని చేస్తున్నట్టు చెప్పి, జీతం అక్కడికన్న మరొక పది రూపాయలు యిస్తే, వరదయ్య దగ్గర పనికి చేరగలనన్నాడు.

వరదయ్య కొంచెం సేపు ఆలోచించి, జోగయ్యతో, "నిన్ను పనిలో పెట్టుకోవ

డానికి నేను సిద్ధమే. అయితే, నువ్వు ఆ శరభయ్య దగ్గర ఇప్పుడు చేస్తున్న పని ఎందుకు మానుకోవాలనుకుంటున్నావో, నిజం చెప్పాలి. జీతంలో మరొక పది రూపాయల పెరుగుదలకోసం, నువ్వు అక్కడ పని మానేస్తున్నావంటే, నేను నమ్మను," అన్నాడు.

"అయ్యా, ఇందులో దాపరికమేందుకు. శరభయ్యగారి దగ్గర పని చెయ్యడమంటే, కత్తి మీద సాములాంటిది. ఊఁ అన్నా, అఁ అన్నా ఆయనకు అపరాధం లాగే కనబడుతుంది. నే చేసే ఉద్యోగం తుమ్మితే ఊడే ముక్కు లాగా వున్నది," అన్నాడు జోగయ్య.

వరదయ్య పని యిచ్చేదీ లేనిదీ తర్వాత చెబుతానని జోగయ్యను పంపేసి, అప్పటి కప్పుడే తిన్నగా శరభయ్య దుకాణానికి వెళ్ళి, ఆయనతో, "మీ దుకాణంలో పని

చేసే జోగయ్యకు పిల్లనిస్తామని, మా ఊరు నుంచి ఒకరు వచ్చారు. మీరు, ఆ కుర్రవాణ్ణి గురించి తెలిసినదంతా చెప్పాలి." అన్నాడు.

ఆ వెంటనే శరభయ్య, "జోగయ్య మెరికలాంటివాడు. చాలా నమ్మకస్థుడైన కుర్రాడు. అతడు ఎన్నాళ్ళుగానో వ్యాపారంలో నాకు కుడిభుజంలా వుంటున్నాడు. ఇది నా మాటగా, ఆ పిల్లనివ్వవచ్చిన పెద్ద మనిషికి తప్పకుండా చెప్పండి," అన్నాడు.

ఆ జవాబుకు వరదయ్య నవ్వి, "జోగయ్యను, మీరంత అభిమానిస్తూ పొగడుతున్నారు. కాని, అతడు మాత్రం మీ దగ్గిర పని చెయ్యడం అంటే మాటలు

కాదనీ, కత్తి మీది సాములాంటిదనీ అంటున్నాడు. మీరిచ్చే జీతం కన్న పది రూపాయలు ఎక్కువ యిస్తే, నా దగ్గిర పనికి కుదురుతానని చెప్పి వెళ్ళాడు," అన్నాడు.

"మరి, మీ ఊరివాళ్ళెవరో అతడికి పిల్లనిస్తామని రావడం—అదంతా ఏమిటి? మీ కల్పనా?" అని అడిగాడు శరభయ్య.

"జోగయ్యను గురించి నిజం రాబట్టేందుకు, మీతో అలా అన్నాను. అతడికి మీపట్ల కొద్దిపాటి సదభిప్రాయం కూడా లేదని తెలిపోయింది," అన్నాడు వరదయ్య.

ఆ మాటలు వింటూనే శరభయ్య వరదయ్య కేసి కొరకొరా చూస్తూ, "మీరు

తెలుసుకోవాలనుకున్నది. జోగయ్య విషయంలో, నా అభిప్రాయం ఏమిటనేగదా? అదేమిటో మీకు స్పష్టంగా చెప్పాను. అయితే, మీరు మాత్రం, జోగయ్యకు నా మీద వున్న అభిప్రాయం ఏమిటో, నేను అడగకుండానే చెప్పారు. అతడు నన్ను గురించి ఏమనుకుంటున్నా, అతడిపట్ల, నాకున్న అభిప్రాయంలో మాత్రం ఎటువంటి మార్పు రాదు. ఇక మీరు వెళ్ళవచ్చు," అన్నాడు.

"మీ ధోరణి నాకు చాలా ఆశ్చర్యం కలిగిస్తున్నది," అన్నాడు వరదయ్య.

"ఇందులో ఆశ్చర్యపడవలసిందేమీ లేదు. మీకు అంతగా పనివాడి అవసరం వుంటే ఆ జోగయ్యకు నాకన్న పది కాదు, ఇరవై ఎక్కువ యిచ్చి జీతానికి పెట్టుకోండి. నా అభ్యంతరం ఏమీ లేదు. అతడు చాలా చురుకైనవాడు; నమ్మకస్తుడు. అది నా దృఢమైన అభిప్రాయం," అన్నాడు శరభయ్య మందలిస్తున్నట్టుగా.

వరదయ్య మారుమాట్లాడకుండా తలవంచుకుని అక్కడి నుంచి వెళ్ళిపోయాడు.

దుకాణం తలుపుపక్కన వుండి, ఈ సంభాషణ అంతా విన్న జోగయ్య, లోపలికి వస్తూనే శరభయ్య కాళ్ళ మీద పడి, "అయ్యా, ఒక మనిషి విశ్వాసాన్ని, అభిమానాన్ని సంపాదించడంకన్న మించిన అర్థన లేదని, ఇప్పుడు తెలుసుకున్నాను. అవసరాలకూ, పరిస్థితులకూ అనుగుణంగా అభిప్రాయాలు మార్చుకుని బతకవచ్చుననుకునే, నాలాంటి వాళ్ళకు చక్కని గుణపాఠం నేర్పారు. నన్ను క్షమించండి!" అన్నాడు.

ఆ తరువాత జోగయ్య, శరభయ్య దగ్గిర ఎన్నో సంవత్సరాలు నమ్మకంగా పని చేశాడు. క్రమంగా అతడికి ఆయన ద్వారా వ్యాపారంలోని మెలకువలు తెలిసివచ్చినై. శరభయ్య ప్రాతాహంతో, అతడు సొంతంగా వ్యాపారం ప్రారంభించి వృద్ధిలోకి వచ్చాడు.

మన దేవాలయాలు :

తిరుపతి

నారదుడు ఒకసారి మహావిష్ణువును నందర్పించి, భరతఖండం తూర్పు కనుమలలో వెలసే ఏడుకొండల శేషాచల ప్రకృతి సౌందర్యం గురించి తెలియజేశాడు.

కొన్నాళ్ళ తరవాత, విష్ణువు పరిసరాల మార్పుకోసం శేషాచలం మీదికి దిగాడు. అద్భుతమైన అక్కడి ప్రకృతి సౌందర్యం చూసి పరమానందం చెందాడు. ఒక బండ మీద కూర్చుని ధ్యానంలో నిమగ్నుడయ్యాడు.

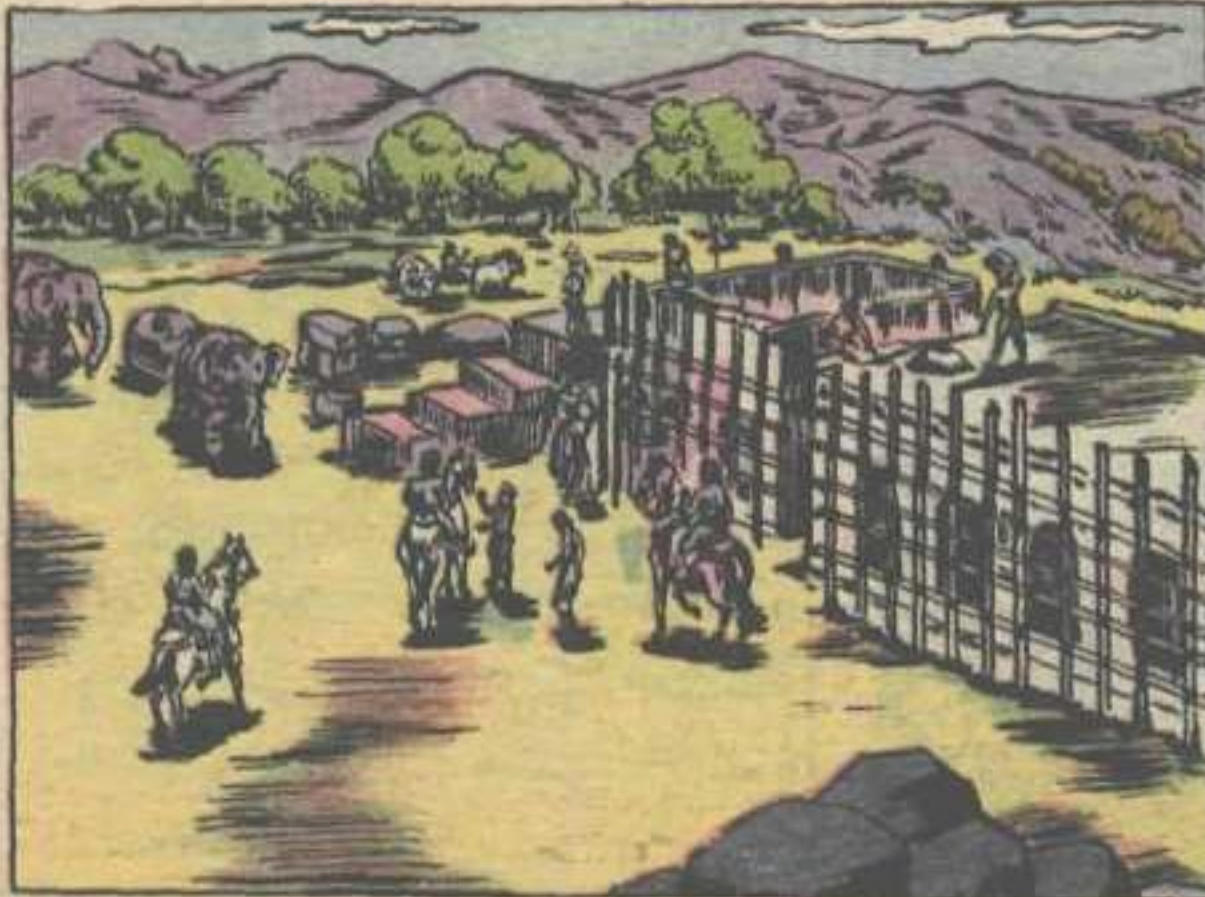
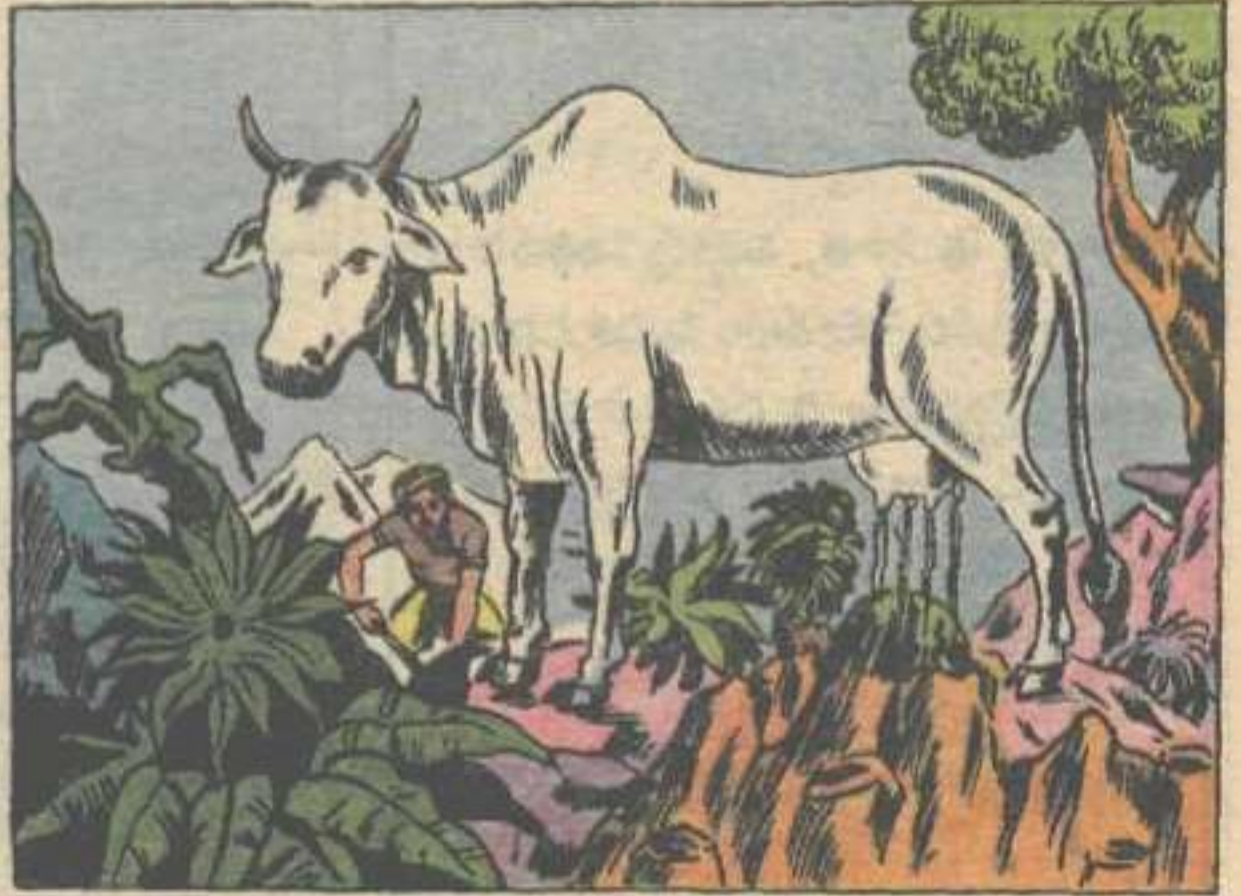

కొంత కాలానికి విష్ణువు ఆ స్థలాన్ని వదిలి వెళ్ళిన తరవాత కూడా, ఆ బండ మీద ఆయన విగ్రహరూపం స్థిరపడి పోయింది. ఆ విగ్రహంలో విష్ణువు దివ్యాంశ కూడా నిలిచిపోయింది. కాల క్రమేణా విగ్రహం చుట్టూ చెట్లు చేమలూ, పుట్టలూ పెరగసాగాయి.

ఆ ప్రాంతాలలో ఒక పశువుల కాపరి,
తన మంద నుంచి ఒక గోవు రోజూ
క్రమం తప్పకుండా, ఒక కొండ మీదికి
వెళ్ళి రావడం గమనించాడు. ఆ గోవు,
ఇంటి దగ్గర ఇవ్వవలసిన పాలు ఇచ్చేది
కాదు. దాని అంతు తెలుసుకోవాలని,
పశువుల కాపరి ఒకనాడు దానిని
వెంటాడించాడు.

ఆ అవు కొండ ఎక్కి, ఒక పొద చాటున
నిలబడగానే, దాని పొదుగు నుంచి
పుట్టిన విగ్రహం మీదికి పాలు ధారలు
ధారలుగా కారడం చూసిన పశువుల
కాపరి, అమితాశ్చర్యం చెంది, దానిని
నమిపించడానికి ధైర్యం లేక, పదుగు
పరుగున కొండ దిగి వచ్చాడు.

పశువులకాపరి తాను చూసిన విష
యాన్ని, రాజుకు తెలియజేశాడు. రాజు
కొండ మీదికి వెళ్ళి, పుట్టిన విగ్రహాన్ని
కనుగొన్నాడు. దావుల నున్న
మరొక కొండ శిఖరం మీద ఆ విగ్ర
హాన్ని ప్రతిష్ఠించి అలయం నిర్మిం
చాడు. ఒక గోవు శిల్పి, ఆ విగ్రహాన్ని
మరింత విలక్షణంగా తీర్చిదిద్దాడు.

ఏడుకొండల వేంకటేశ్వరుడుగా ప్రసిద్ధి
గాంచిన విష్ణువును వివాహమాడడానికి,
లక్ష్మీదేవి అకాశరాజు ఇంట, సౌందర్య
రాశి అయిన పద్మావతీదేవిగా అవతరిం
చింది.

వేంకటేశ్వరుడు ఒకనాడు మానవ
రూపంలో అరణ్యంలో నంచరిస్తూం
డగా, పద్మావతీదేవిని చూశాడు. అ
దివ్య దంపతులు ఒకరినొకరు తెలుసు
కుని, తమ వివాహాన్ని భూలోకంలో
మరొకసారి జరుపుకున్నారు. తిరుమల
పాదతలంలోని ఆలయంలో పద్మావతీ
దేవి, భక్తులచేత పూజింపబడుతున్నది.

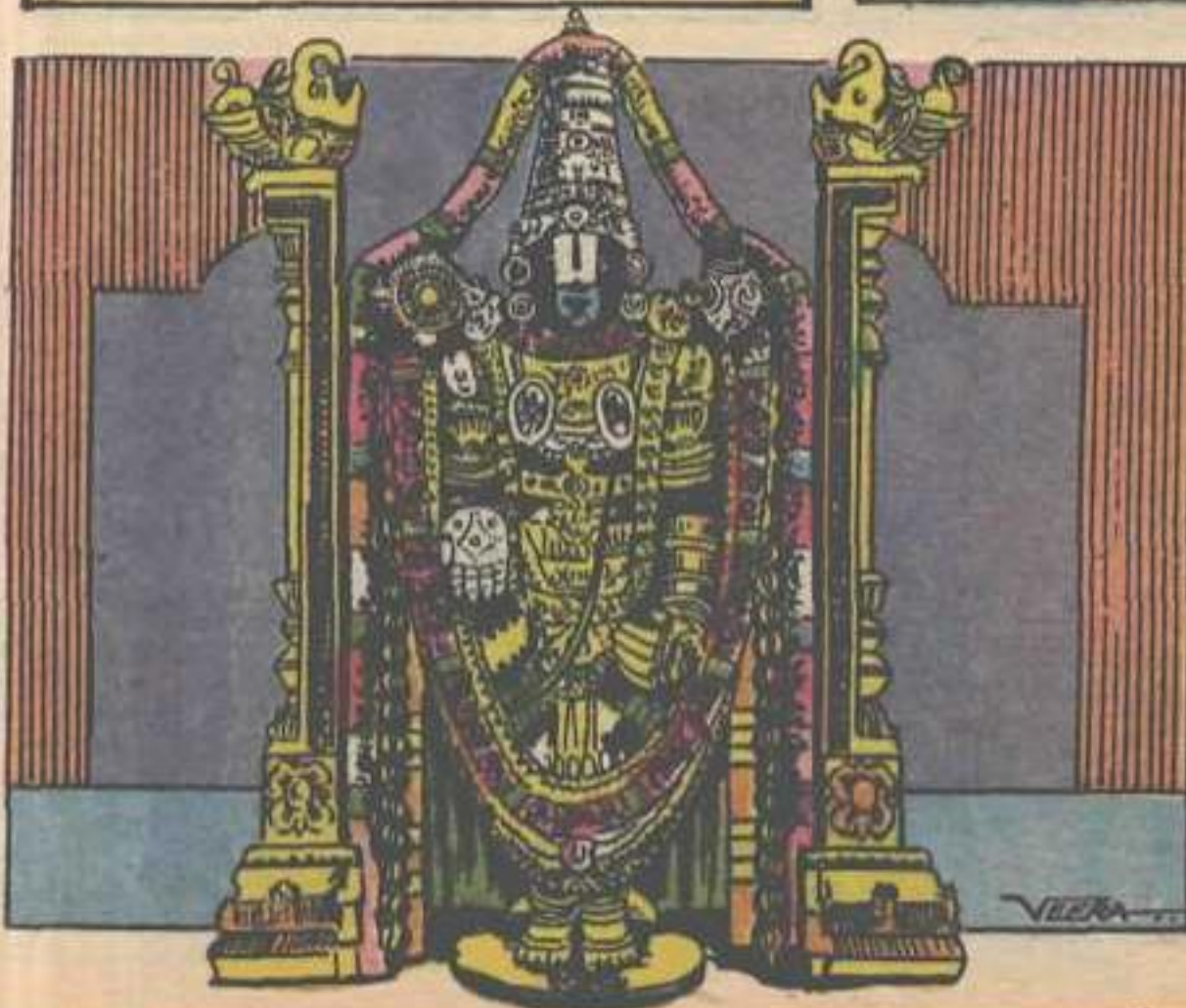
మన దేశంలోని సుప్రసిద్ధ దేవాలయా
లలో ప్రధానమైనది తిరువతి. పలు
వురు రాజులు, ఆలయ వునర్పిర్యా
ణానికి, దేవాలయ ప్రాంగణాన్ని విస్త
రింపజేయడానికి కృషి చేశారు. ఆలయ
గోపుర విమానం బంగారు రేకులతో
కప్పబడి ఉన్నది.

అనునిత్యం దేశం నలుమూలల నుంచి భక్తులు తండోపతండాలుగా దేవాలయ దర్శనానికి వస్తూ, హుండిలో కానుకలు చెల్లిస్తూ ఉంటారు. భక్తుల నుంచి వచ్చే నిధులతో అనేక విద్యానంస్థలు, ఆరోగ్య కేంద్రాలు, ధర్మకార్యాలు నిర్వహింపబడుతున్నాయి.

సీతారామలక్ష్మణులు ఈ దివ్యస్థలంలో కొంతకాలం నివసించినట్టు పురాణాలు పేర్కొంటున్నాయి. వారు నివసించిన ప్రదేశాన్ని స్వామి తీర్థం అంటారు. విష్ణువు దివి నుంచి భువికి దిగిన నుందర శిఖరం మీద విష్ణువు పాదపద్మాలు చెక్కబడిన శిలాఫలకం ఒకటి ఉన్నది!

ఈ దేవాలయంలోని స్వామి విగ్రహం, దివ్యపేమను వెదజల్లే మందహాసంతో, లత్యద్భుతంగా వెలుగొందుతున్నది. విగ్రహం అంతా మణిమాణిక్యాలతోనూ, విలువైన అభరణాలతోనూ అలంకరించబడి ఉన్నది. ఏడు కొండల వేంకటేశ్వరుణ్ణి దర్శించడం, భుక్తి, ముక్తి వాయకమని భక్తులు విశ్వసిస్తారు.

అదృష్టదేవత

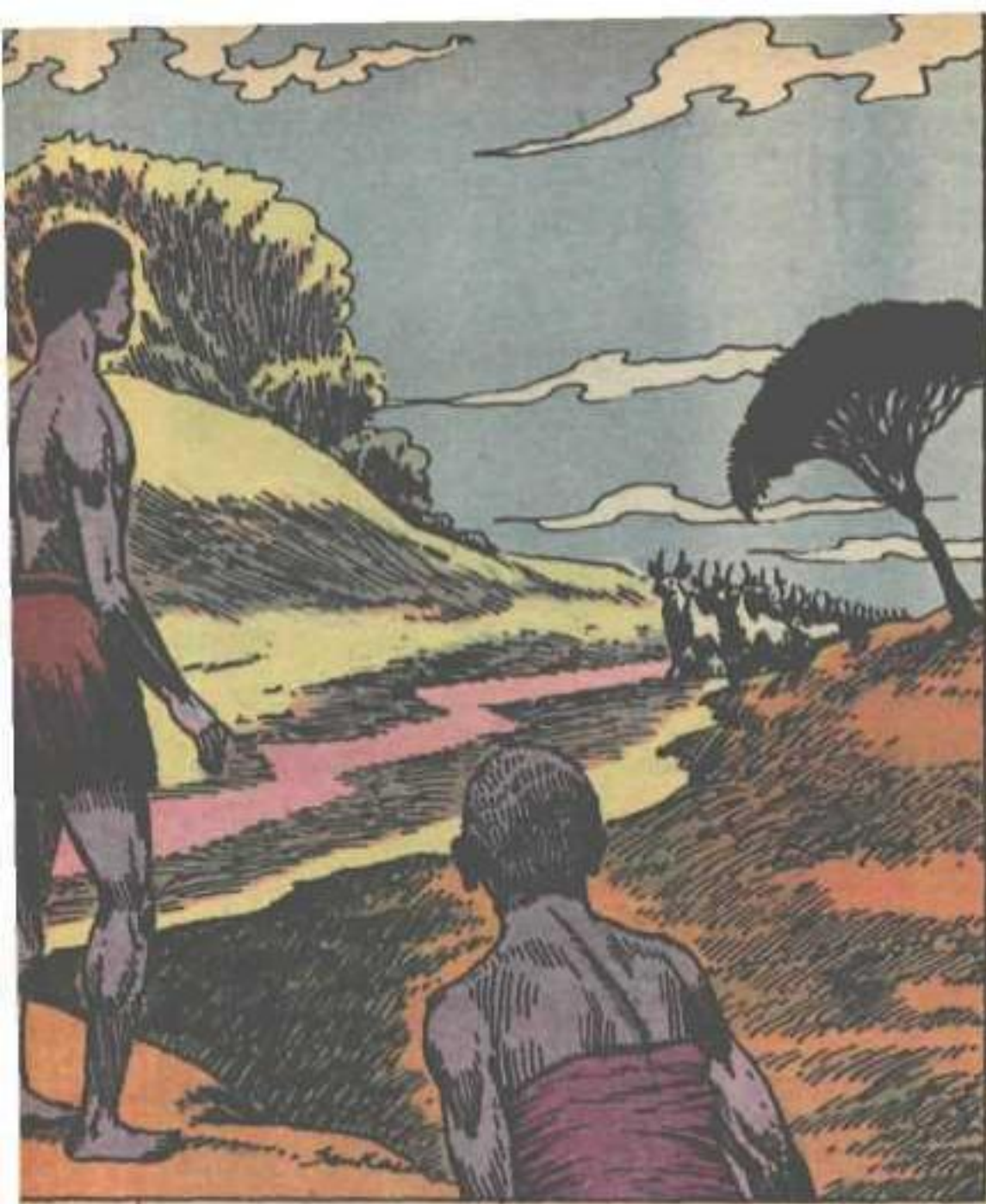
ఆఫ్రికాదేశంలో ఒక బెస్తవాడుండేవాడు. వాడు ఒక పెద్ద సరస్సులో చేపలు పట్టేవాడు. చేపలను పట్టటానికిగాను వాడు పెద్ద పెద్ద పళ్ళికలలాటి ఊతలు ఉపయోగించేవాడు. వాడు తన తెప్పలో ఈ ఊతలను పట్టుకుపోయి, సరస్సు అటే లోతు లేని చోట వాటిని తాళ్ళు కట్టి దించేవాడు. తాళ్ళ చివర కర్ర ముక్కలు కట్టటం చేత అవి పైకి తేలి, ఊతలు ఎక్కడెక్కడ ఉన్నదీ వాడికి సులువుగా తెలిసేది. ఇంటికి వెళ్ళేటప్పుడు ఈ ఊతలన్నిటినీ పైకి లాగి, వాటిలో చిక్కిన చేపలతో పొట్ట పోసుకునేవాడు.

ఒకనాడు బెస్తవాడు తన ఊతలను ఒక్కొక్కటిగా పైకి లాగసాగాడు. రెండు ఊతల్లో ఒక్క చేప కూడా లేదు, మూడో దానిలో ఒక చిన్న ఎండ్రకాయ మాత్రం ఉన్నది. కాని నాలుగోది చాలా బరువుగా

పైకి లేచింది. "అమ్మయ్య, నా అదృష్టం పండింది! నా దరిద్రం తీరిపోయింది!" అనుకుంటూ వాడు ఆ ఊతను తెప్ప మీదికి లాక్కున్నాడు. అందులో, ఎండి వరడు గట్టిన ఒక ముసలిది మాత్రం ఉన్నది!

బెస్తవాడి ఆశ్చర్యం క్షణంలో అసహ్యంగా మారింది. వాడా ముసలిదాన్ని మళ్ళీ సరస్సులోకి తొయ్యబోయాడు. కాని ఆమె వాడితో, "మళ్ళీ నన్ను నీటిలోకి తోసెయ్యకు, బాబూ. నీ వెంట నన్ను మీ ఇంటికి తీసుకుపో. నీకేమీ నష్టం ఉండదులే," అన్నది.

"నిన్ను మా ఇంటికి తీసుకుపోనా? తాను దూర కంఠ లేదు, మెడకు డోలన్నట్టుగా, నేనే పొట్ట పోసుకోలేక చస్తుంటే నిన్ను కూడా ఎక్కడ పోషించేది?" అన్నాడు బెస్తవాడు.

కాని ముసలిది కాళ్ళా వేళ్ళా పడి, వాణ్ణి వదిలిపెట్టక వాడి ఇంటికి వెళ్ళింది. వాడు అయిష్టంగా తన కూడులో నుంచే కొంత ముసలిదాని కూడా పెట్టాడు. ఇద్దరూ తిండి తిన్నాక వాడు, ముసలిదానితో, "నాకేదో లాభం కలుగుతుందంటివే, ముసలితోక్కా? ఆ లాభం ఏమిటో స్పష్టంగా చెప్పు. విని సంతోషిస్తాను," అన్నాడు.

"రేపు సాయంకాలం లోపల నువ్వొక పశువుల మందకు యజమాని కాబోతున్నావు. అందుచేత వికాలమైన పశువుల దొడ్డి ఒకటి తయారు చేసుకో," అన్నది ముసలిది.

బెస్తవాడు ఏవేవో అడిగాడు కాని ఆమె, "నేను చెప్పినట్టు చెయ్యి," అన్నది.

బెస్తవాడు తనలో తాను గొణుక్కున్నాడు. అయినా, వాడు మర్నాడల్లా శ్రమ పడి చుట్టూ ముళ్ళ కొమ్మలతో బలమైన కంచె కట్టి, పశువుల దొడ్డి తయారు చేశాడు. అది పూర్తి అయేసరికి సూర్యాస్తమయం కావచ్చింది.

ఈ పని పూర్తి అయిన మరుక్షణమే సరస్సు దిక్కు నుంచి పశువుల అరుపులు వినవచ్చాయి. త్వరలోనే ఒక ఎద్దు వెంబడి అనేక ఆవులూ, దూడలూ పెద్ద మందగా వచ్చి పశువుల దొడ్డిలో ప్రవేశించి, రోజూ అలవాటైన వాటిలాగా తలా ఒక చోటా పడుకున్నాయి.

ఇక నుంచీ బెస్తవాడి జీవితం పూర్తిగా మారిపోయింది. వాడివ్వుడు, పేదవాడు కాకపోగా మహా ధనికుడు. ఆ చుట్టూ పట్ల వాణ్ణి మించిన ధనికుడు లేడు. వాడు పొలాలు కొనుక్కున్నాడు, పెళ్ళి చేసుకుని ఒక ఇంటివాడయ్యాడు. ఆ ప్రాంతాల ఉండే మరానా మనుషులతో బాటు జమ అయ్యాడు. ఎవరన్నా సలహా అడగటానికి పస్తే గడ్డం నిమురుకుంటూ, "నా కిదే పని అనుకున్నావా? రేపు కనిపించు, చూస్తాం! పట్టి చేతులతో వచ్చేవు!" అని డర్పంగా

మాట్లాడటం నేర్చాడు. ఈ విధంగా ఆరు మాసాలు గడిచాయి. ఒక రోజు బెస్త వాడు పొరుగుగూళ్లో విందు జరిగితే అక్కడికి వెళ్ళాడు. అక్కడ బాగా తిని, మితిమించి సారాయి తాగాడు. విందు ముగిసే సరికి పొద్దు పోయింది. బెస్తవాడు తూలుతూ, అవకాశం దొరికితే ఎవరి మీదనైనా విరుచుకు పడటానికి సిద్ధంగా ఇంటికి వచ్చాడు. ఇంట్లో అందరూ తలుపులు వేసుకుని గాఢనిద్రలో మునిగి ఉన్నారు.

“తలుపు! తలుపు! కామందు వచ్చాడు, తలుపు తెరవండి!” అని వాడు కేకలు పెట్టాడు. కాని ఎవరూ పలకలేదు. వాడికి ఆగ్రహం తన్నుకొచ్చింది. “ఏమిటి? నేనంటే అంత అలుసై పోయిందా? సరస్సులో నుంచి నేను పైకి తీసిన ఆ ముసలి తొత్తు ఏం చేస్తున్నదీ? లేచి తలుపు తియ్యవే, ముసలి పీనుగా!” అని అరిచాడు. వాడి మాట వాడి నోట ఉండగానే తలుపు తెరిచి

ముసలిది వాకిట నిలబడింది. ఆమె వాడి కేసి చూస్తూ, “నువు నన్ను నిష్కారణంగా తిట్టావు. చేసిన మేలు మరిచే వాళ్ళ దగ్గిరా, మసలుకోవటం తెలియని వాళ్ళ దగ్గిరా నేనుండను. రేపే నా చోటికి నేను వెళ్ళిపోతున్నాను.” అన్నది.

“ఓ యబ్బో! పోతే పో! పీడ విరగడ అవుతుంది,” అన్నాడు బెస్తవాడు.

మర్నాడు ఉదయం ముసలిది నిద్ర లేచింది. పక్క బట్టలు చక్కగా మడిచి పెట్టింది. అంట్ల గిన్నెలు శుభ్రంగా తోమింది. ఇల్లు ఊడ్చింది. ఇంటి నుంచి ఒక్క పూచిక పుల్ల కూడా తీసుకోకుండా వెళ్ళి, పశువుల దొడ్డి వాకిలి తెరిచింది. తరవాత ఆమె సరస్సు కేసి నడిచింది. పశువులన్నీ జంటలు జంటలుగా ఆమె వెనక బయలుదేరి వెళ్ళి, ఆమెతోబాటు సరస్సులో ప్రవేశించి కనిపించకుండా పోయాయి. బెస్తవాడు మళ్ళీ చేపలు పట్టి జీవించే స్థితికి వచ్చేశాడు. వాడి అదృష్ట దేవత వెళ్ళిపోయింది.

ప్రతిభ

ఉత్తరదేశ యాత్రకు బయలుదేరిన జ్ఞానానందుడూ, దక్షిణదేశ యాత్రకు బయలుదేరిన విజయానందుడూ అనే సాధువులు, ఒక చోట కలుసుకున్నారు. ప్రయాణంలో తమ, తమ అనుభవాల గురించి కొంతసేపు ముచ్చటించుకున్న తరువాత, మాటల నందర్బంధంలో, జ్ఞానానందుడు, “ప్రతివారిలోనూ, ఏదో ఒక ప్రతిభ వుంటుంది!” అన్నాడు.

“ప్రతివాడిలోనూ ఏదో ఒక ప్రతిభ వుండడం అనంభవం!” అన్నాడు విజయానందుడు.

కాసేపు ఇరువురి మధ్యా వాదోపవాదాలు జరిగినై.

చివరకు విజయానందుడు, “మీలో ఏం ప్రతిభ వుంది? ముందు ఆ సంగతి చెప్పండి,” అన్నాడు.

“ఎదుటివారిలోని ప్రతిభను గ్రహించగలిగే ప్రతిభ, నాలో వున్నది,” అన్నాడు జ్ఞానానందుడు.

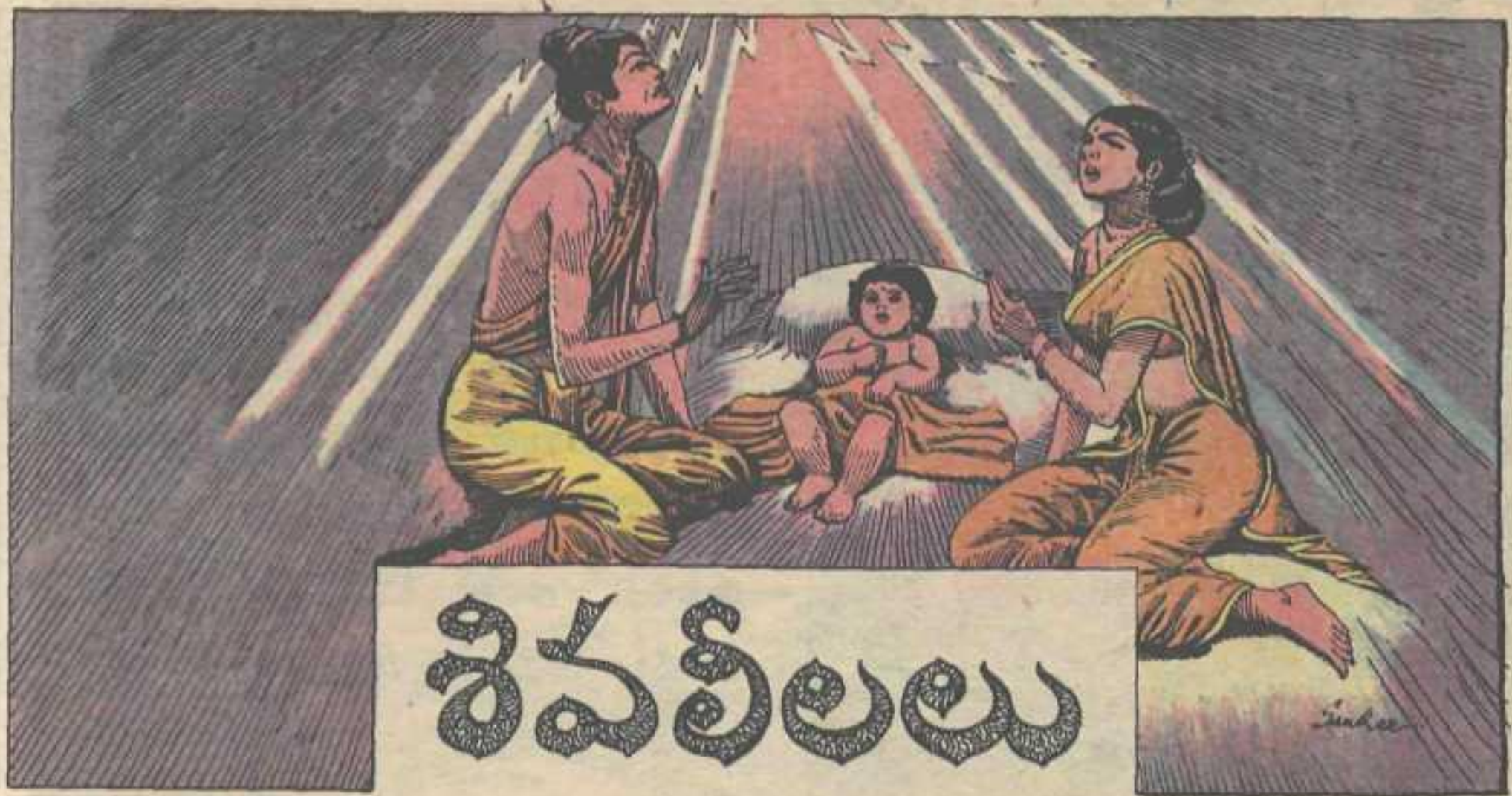
“అయితే, నాలో ఏం ప్రతిభ వుందో చెప్పండి,” అని రెట్టించాడు, విజయానందుడు.

“మీకు, ఎదుటివారి ప్రతిభను గ్రహించకపోవడంలో ప్రతిభ వున్నది!” అన్నాడు జ్ఞానానందుడు.

ఆ జవాబుకు విజయానందుడు సిగ్గుతో తల వంచుకున్నాడు.

—“చైతన్య”

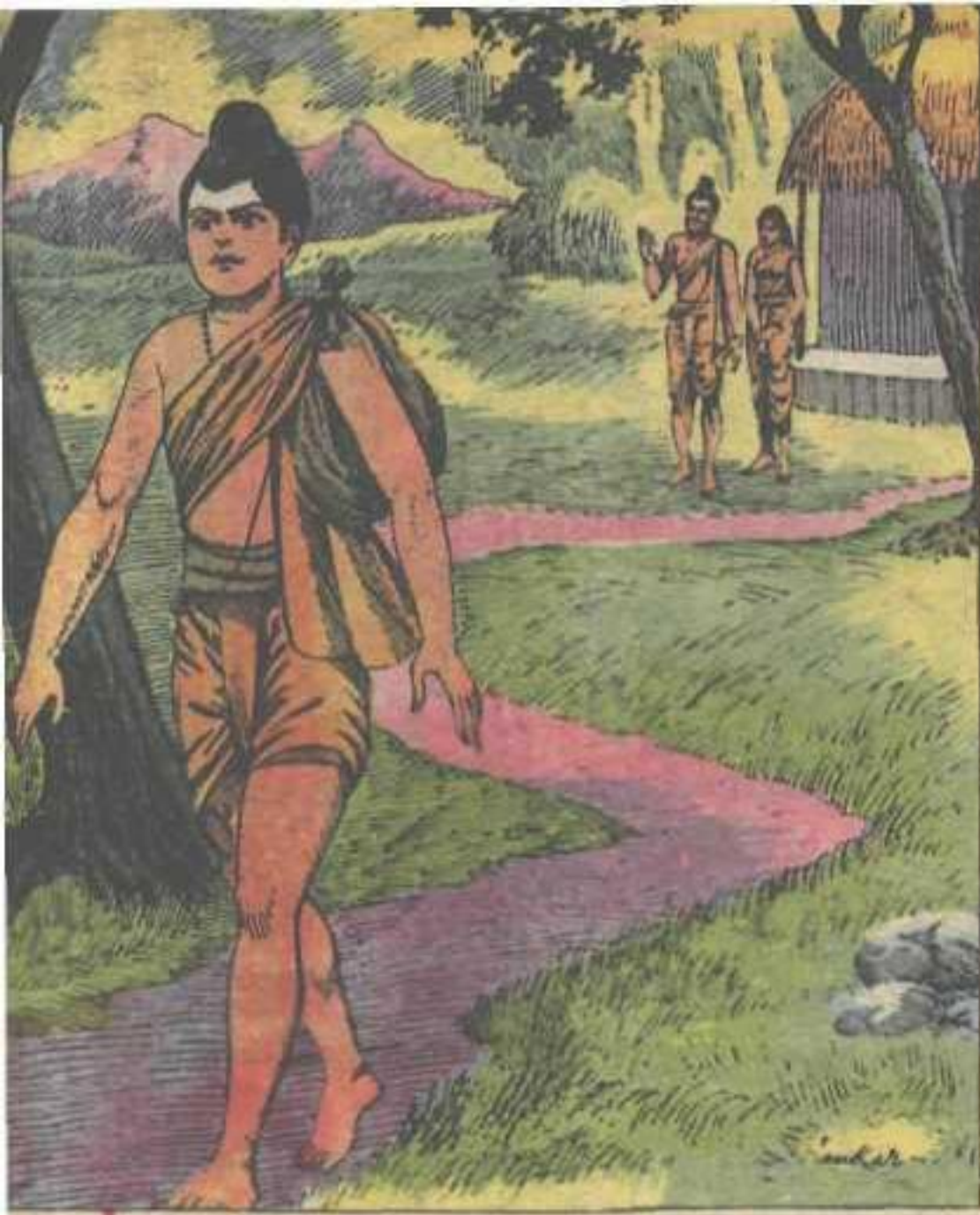
శివలీలలు

మృకండు మహర్షి భృగు సంతతివాడు. అతని భార్య మరుద్వతి. వారికి ఎన్నాళ్లకూ సంతానం కలగకపోగా, నిష్ఠానియమాలతో తపస్సులు చేస్తూ క్షేత్రాలు సేవించు కుంటూ కేదారక్షేత్రానికి వచ్చారు.

ఒకనాడు కేదారేశ్వరుణ్ణి అర్చించి ధ్యానమగున్నలై ఉండగా, “ఇహ మీరు మీ ఆశ్రమానికి వెళ్ళండి, మీకు పుత్రభాగ్యం కలుగుతుంది!” అని వారికి వినిపించింది. సంతోషంతో వారు ఇంటికి వచ్చి యథా విధిగా గృహస్థాశ్రమ ధర్మాల్ని నిర్వర్తించు తూండగా, కొన్నాళ్ళకు మరుద్వతి మగ శిశువును ప్రసవించింది. అదే సమయంలో అకాశం నుండి వారికి, “ఈ పిల్లవాడు అల్పాయుష్టుడు—పన్నెండేళ్ల ఆయువు!”

అని ఒక దివ్యవాణి వినిపించింది. అది విని వారు అనంద శిఖరాగ్రం నుండి ఒక్కసారిగా దుఃఖసాగరపు లోతుల్లోకి కూలిపోయారు. చివరకు, “అంతా ఆ శిశుని లీల, మనం ఏం చేయగలం?” అని తెప్పరిల్లి పనివాడి బోసి నవ్వుల్లో మైమరిచారు.

తరవాత మృకండుడు కుమారుడికి జాతకర్మ జరిపించి, మార్కండేయుడు అని నామకరణం చేశాడు. దినదిన ప్రవర్ధమానుడై మార్కండేయుడు ఉపనయనం అయ్యాక గురుకులానికి వెళ్ళి, గురువులవద్ద విద్యాబుద్ధులన్నీ నేర్చి, పదకొండేళ్ళవాడై తలిదండ్రులవద్దకు వచ్చాడు. బ్రహ్మతేజంతో ముద్దులు మూట

గట్టుతున్న కుమారుణ్ణి చూడగానే వారి గుండెలు తరుక్కుపోయినవి. ఇంకొక్క సంవత్సరమే గడువు! మరుద్వతి కుమారుణ్ణి వదలకుండా కొగలించుకొని కన్నీరు కార్చుతుండేగాని, మార్కండేయుడు ఎంత తరిచి తరిచి అడిగినా అసలు సంగతి చెప్పదు. చివరకు మృకండుడే చెప్పలేక చెప్పలేక కొడుకుతో, అతనికి ఒక యేడాదిలో మృత్యువు ఆసన్నం అవుతూన్నదని విషయమంతా చెప్పాడు.

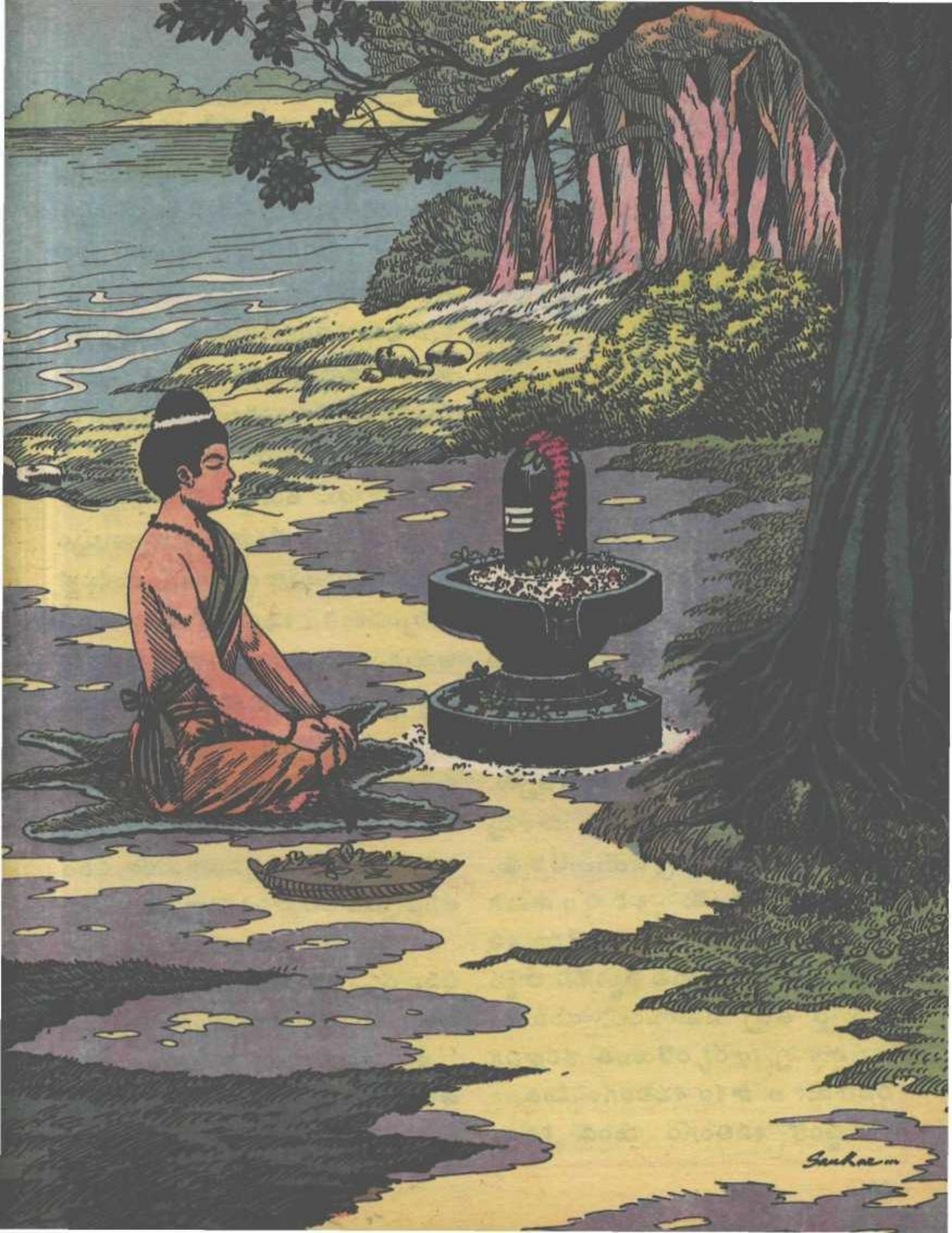
అది విని మార్కండేయుడు ధీర చిత్తంతో అలోచించి, "మీరు నన్ను ఆశీర్వదించండి. ఇప్పుడే నేను తపస్సుకు వెళుతున్నాను. శివానుగ్రహంతో మృత్యు

వును జయించి చిరంజీవివై వస్తాను," అని తలిదండ్రులకు ప్రణమిల్లాడు.

మరుద్వతి మృకండు లిద్దరూ కుమారుణ్ణి కొగలించుకొని 'చిరంజీవ' అని దీవించారు. అదే సమయానికి అక్కడికి నారదమహర్షి వచ్చాడు. మృకండుడు నారదుణ్ణి పూజించి తమ కుమారుడి గురించి అంతా చెప్పాడు. నారదుడు మార్కండేయుడి దృఢ సంకల్పాన్ని మెచ్చుకుని, "నాయనా! మార్కండేయా! నువ్వు తిన్నగా గౌతమీతీరానికి వెళ్ళు. అక్కడ పంచాక్షరీ మంత్రంతో శివుణ్ణి దీక్షతో అర్పించు, నీకు జయమౌతుంది!" అని దీవించి వెళ్ళాడు.

మార్కండేయుడు గౌతమీతీరాన్ని చేరుకొని సైకతలింగాన్ని ప్రతిష్ఠించి, "చంద్రశేఖరా! నీవే నన్ను రక్షించు! నీ పాదాలను ఆశ్రయించిన నన్ను యముడు ఏం చేయగలడు?" అంటూ దీక్షతో తపస్సు సాగించాడు.

లోకాలన్నీ తిరుగుతూ నారదుడు యముడి దగ్గిరికి పోయి, "మృత్యువును తప్పించుకోడానికి మార్కండేయుడనే ముని బాలకుడు తపస్సు చేస్తున్నాడు. ఇహ నీ బలాబలా లెలాంటివో తెలే సమయం వచ్చింది!" అంటూ చల్లగా చెప్పిపోయాడు.

మార్కండేయుడి ఆయువు పూర్తి కావస్తున్నది. యముడు మార్కండేయుడి ప్రాణాలు తోడితెమ్మని తన దూతలను పంపాడు. యమకింకరులు మార్కండేయుణ్ణి సమీపించలేక తిరిగి వచ్చారు. అప్పుడు యముడే దండాన్ని, పాశాన్ని ధరించి ఎనుబోతు నెక్కి బయలుదేరాడు.

మార్కండేయుడు శివలింగానికి తలను ఆనించి రెండు చేతులతోనూ శివలింగాన్ని గట్టిగా బిగించి పట్టుకొని ధ్యాన మగు్నడై ఉన్న సమయంలో, యముడు కాలపాశాన్ని మార్కండేయుడి కంఠానికి విసిరాడు. ఆ పాశం శివలింగం మీదుగా పడిపడ్డంతో శివలింగం నుండి శివుడు

ప్రళయరుద్రుడై తెరుచుకొన్న త్రినేత్రంతో ఆవిర్భవించి, యముడిపై త్రిశూలాన్ని గురి పెట్టేసరికే యముడు భయంతో గజ గజ లాడిపోతూ చేతులెత్తి జోడిస్తూ, "హరహరా! రక్షించు!" అంటూ కూలి పోయాడు.

శివుడు మార్కండేయుడి తలపై తన అభయ హస్తాన్ని ఉంచి, "వత్సా! నీకు మృత్యువు లేదు. కల్ప కల్పాంతరాలు చూస్తూ చిరంజీవిగా ఉంటావు!" అని వరమిచ్చాడు. తరువాత దేవతలంతా వచ్చి, యముడు లేకపోతే చాలా యిబ్బందులు వచ్చి పడతాయి గనక యముణ్ణి మన్నించమని శివుణ్ణి కోరారు. శివుడి అనుగ్రహంతో యముడు మళ్ళీ పునర్జన్మ ఎత్తినట్లుగా లేచి తన లోకానికి వెళ్ళాడు.

ఆ సమయానికే కుమారుణ్ణి వెతుక్కుంటూ వచ్చిన మరుద్వతి మృకండులు, శివానుగ్రహం పొందిన మార్కండేయుణ్ణి చూసి, శివలీలలను కొనియాడుతూ చిరంజీవితో తమ నివాసానికి వెళ్ళారు.

మార్కండేయుడు బహుకాలం జీవించినవాడు. కాని అతనికి కన్న ఎక్కువ కాలం జీవించిన వాళ్ళున్నారు.

ఇంద్రద్యుమ్నుడు అనే రాజు బతికి ఉండగా గొప్ప యశస్సు సంపాదించి, అది నిలిచినంత కాలమూ స్వర్గసుఖాలు

అనుభవించాడు. తరవాత స్వర్గంలో
వాళ్ళు, "భూలోకంలో నిన్ను తలుచు
కునే వాళ్ళెవరూ లేరు. అందుచేత నీకు
స్వర్గంలో స్థానం లేదు. భూమికి తిరిగి
వెళ్ళు," అన్నారు.

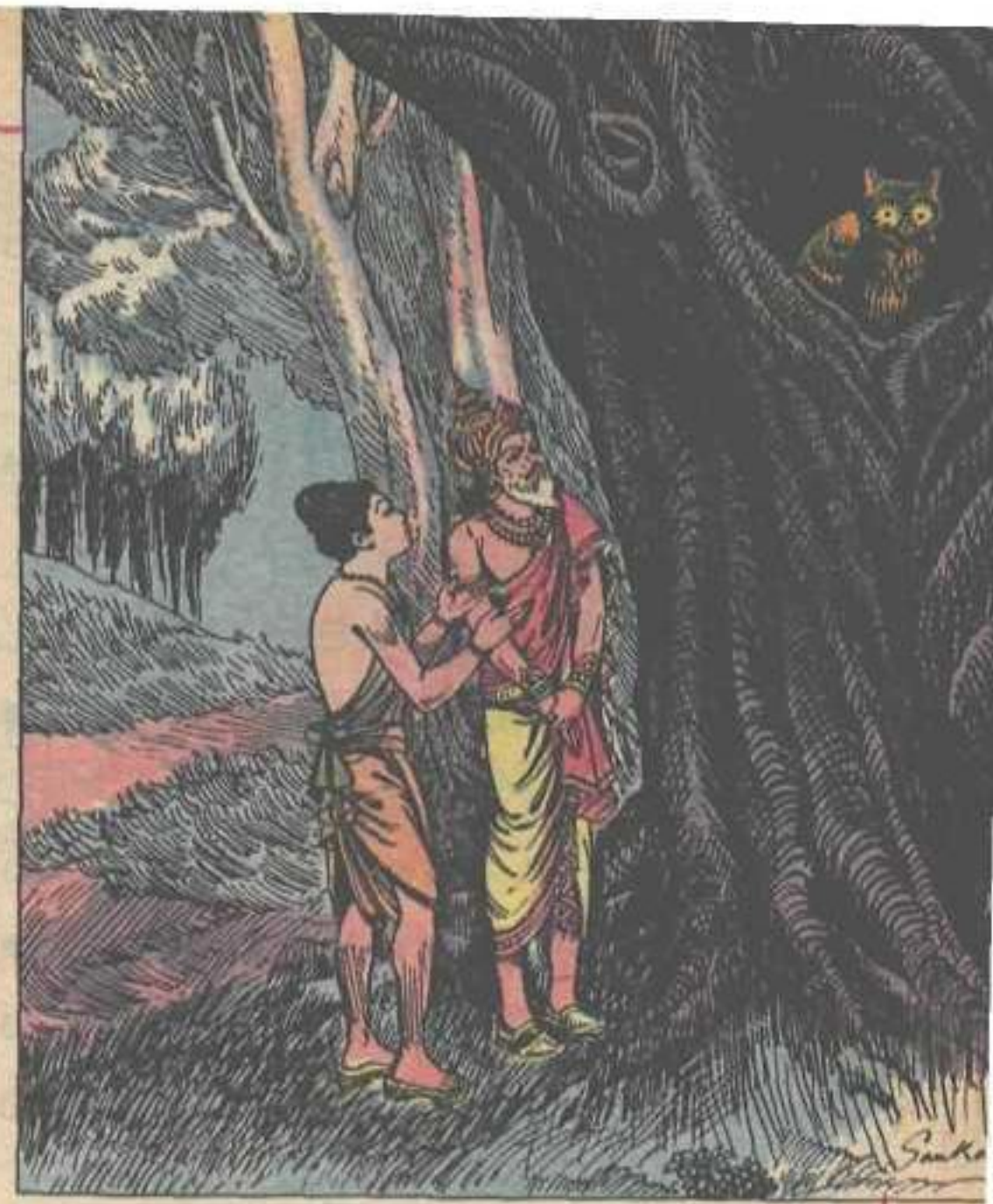
ఇంద్రద్యుమ్నుడు భూలోకానికి తిరిగి
వచ్చి, తన పేరు విన్నవారి కోసం వెతు
కుతూ మార్కండేయుడి వద్దకు వచ్చాడు.

"నేను నిన్ను ఎరగను. కాని నాకంటే
పెద్దవాడు ప్రావారకర్ణుడు అనేవాడు
(గుడ్లగూబ) ఉన్నాడు. వాణ్ణి అడుగు,"
అన్నాడు, మార్కండేయుడు. ఇద్దరూ
కలిసి ప్రావారకర్ణుడి వద్దకు వెళ్ళారు.

"నేను నిన్ను ఎరగను. కాని నాకన్న
పెద్దవాడు నాళికజంఘు డున్నాడు
అతన్ని అడుగుదాం," అన్నాడు ప్రావార
కర్ణుడు.

నాళికజంఘుడు కూడా ఇంద్రద్యు
మ్ముణ్ణి ఎరగడు. అతను వారిని వెంట
బెట్టుకుని, తనకన్న వయసు గల అకూపా
రుడు అనే తాబేలు వద్దకు వెళ్ళాడు.

అకూపారుడు ఇంద్రద్యుమ్ముణ్ణి చూసి,
"నేను నిన్ను ఎరుగుదును. నేనుంటున్న
ఈ కొలను ఎలా వచ్చింది? నువ్వు అనేక
యజ్ఞాలు చేసి గోవులను దాన మియ్యగా,
ఆ గోవులు తొక్కటం చేత ఏర్పడింది,"
అన్నాడు.

అప్పుడు దేవదూతలు, ఇంద్రద్యు
మ్ముడి కీర్తి ఇంకా భూలోకంలో మిగిలి
ఉన్నదని చెప్పి, అతన్ని స్వర్గానికి తీసుకు
పోయారు.

భీమావతి అనే ఊళ్ళో శివభక్తుడైన
సోమయాజి ఒకడు ఉండేవాడు. ఆయ
నకు సిద్ధరాముడు అని ఒక కొడుకు కలి
గాడు. ఆ కుర్రవాడి ఏడవ ఏట సోమ
యాజి మరణించాడు. తండ్రి లేని ఆ
ఏక పుత్రుణ్ణి తల్లి ఎంతో శ్రద్ధగా
పెంచుతూ వచ్చింది.

దీపావళి ఇంకా కొన్ని రోజులుండనగా
ఒకనాడు రాముడు, తన ఈడు కుర్ర
వాళ్ళతోబాటు, సమిధలూ, అకులూ

తీసుకురావటానికి వనానికి వెళ్ళాడు. అక్కడ పిల్లలందరూ ఒక మర్రిచెట్టు కింద కూర్చుని కబుర్లు చెప్పుకోసాగారు.

“వచ్చే దీపావళికి మా అక్కనూ, బావనూ తెస్తాం. పండగకు మా ఇంట్లో అప్పాలు చేసుకుంటాం. మా అక్కకూ, బావకూ చక్కటి బట్టలు పెడతాం,” ఈ విధంగా కుర్రవాళ్ళందరూ చెప్పుకుంటున్నారు.

ఆ మాటలు విని రాముడు, “నేను కూడా పండగకు మా అక్కనూ, బావనూ తెస్తాను. మా ఇంట్లో పాయసం వండుకుంటాం. మా అక్కకూ, బావకూ సన్నని బట్టలు పెడతాం,” అన్నాడు.

ఈ మాటలకు పిల్లలందరూ వెటకారంగా నవ్వి, “నీకు మొదలు అక్కే లేదుగదా, బావ ఎలా ఉంటాడురా? మా దగ్గిరే దంభాలు పలుకుతున్నావా? చెప్పు, నీ అక్క ఎవరు? పేరేమిటి? మీ బావ పేరేమిటి? ఆయన ఎక్కడ ఉంటాడు? ఏం చేస్తాడు? ఏం చదువుకున్నాడు?

వాళ్ళ కెంతమంది పిల్లలు?” అని నిద్ర రాముడి మీద ప్రశ్నల వర్షం కురిపించారు.

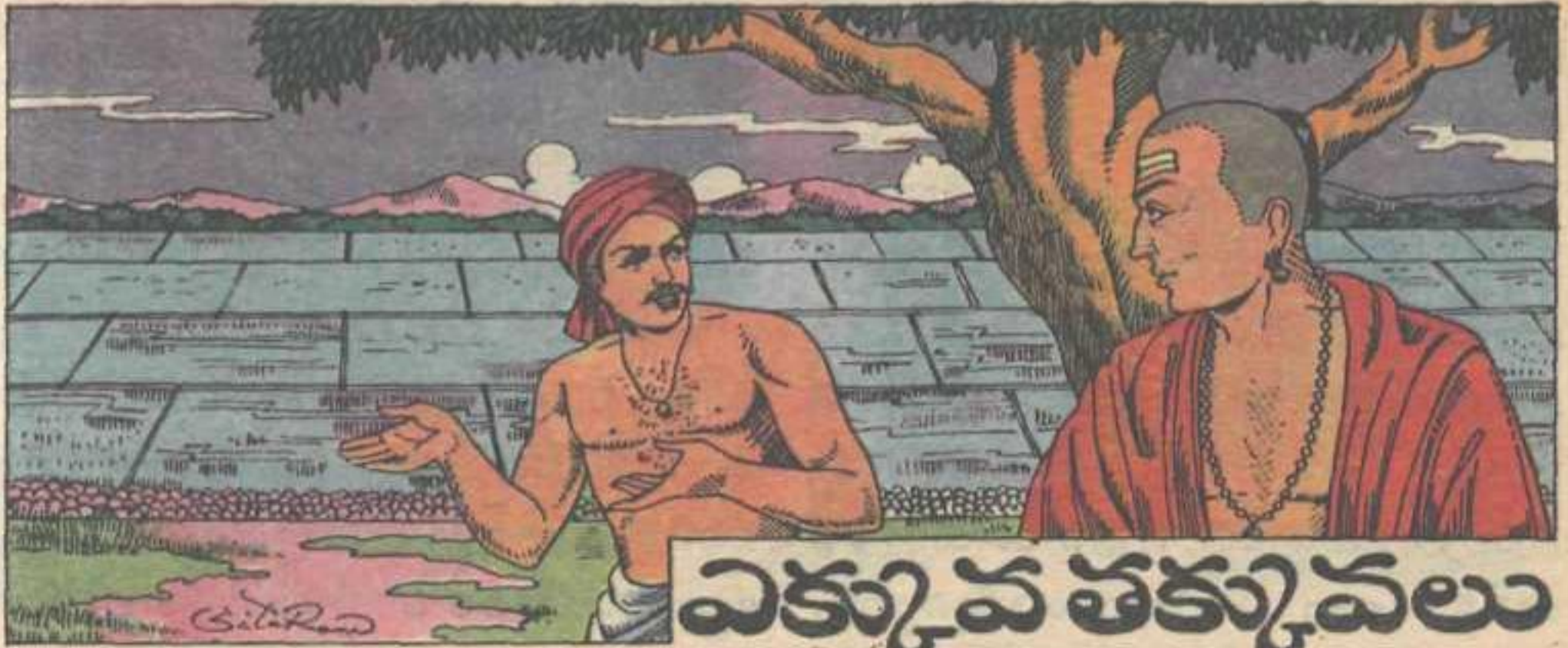
వాళ్ళ ప్రశ్నలకు సమాధానం చెప్పలేక, అపమానంతో ఏడుస్తూ రాముడు ఇంటికి తిరిగి వచ్చాడు.

కొడుకు ఏడుస్తూ రావటం చూసి తల్లి వాణ్ణి దగ్గిరికి తీసి, కన్నీరు తుడుస్తూ, “ఏం, నాయనా? పడ్డావా? దెబ్బ తగిలిందా? ఎవరన్నా కొట్టారా? ఏం జరిగింది?” అని అడిగింది.

రాముడు తల్లికి తన తోటిపిల్లలు చేసిన ఎగతాళి గురించి చెప్పాడు.

అంతా విని తల్లి, “వాళ్ళ మాటల కేంరా? మీ అక్క పేరు భ్రమరాంబ. మీ బావ మల్లన్న. వాళ్ళు శ్రీశైలపర్వతం మీద ఉంటారు. వాళ్ళు అష్ట ఐశ్వర్యాలు గలవాళ్ళు. గణపతి, కుమారస్వామి అని వారికి కొడుకు లున్నారు. లోకాలన్నీ మీ బావ చెప్పినట్టు నడుచుకుంటాయి. నీ బావ లాటి బావ ప్రపంచంలో ఎవరికి లేదురా!” అన్నది.

ఎక్కువ తక్కువలు

లోకంలో ఎవరు ఎక్కువ? అని ఒకప్పుడు వేదాంతికి, రైతుకూ మధ్య వాదం పడింది.

“ఎన్నాళ్ళు చూసినా కలుపు తీయటం, దుక్కి దున్నటం, నూర్చటం—ఇదే పనిగా వున్నదే నీకు. భూమిలో కలుపే కాదు, నీ మనసులోని కలుపు కూడా తీసి వేయాలి బిడ్డా! లేకుంటే ఆ చెట్టుకూ, నీకూ తేడా ఏముంది?” అన్నాడు వేదాంతి.

అందుకు రైతు, “అయ్యా, వేదాంతి గారూ, మీకంటే సంఘానికి నేనే ఎక్కువ ఉపకారిననే సంగతి మీకు తెలియదు కాబోలు. మీరు బోధించే వేదాంతం లేక పోయినా లోకం జీవించగలదు. నేను పండించే ధాన్యాలు లేకుంటే మీరు నిమిషం కూడా నిలువలేరు సుమండీ!” అన్నాడు.

వేదాంతి ఆలోచనలో పడ్డాడు. అప్పుడు రైతు “ఆలోచన ఎందుకు? ఒక చిన్న కథ చెబుతా వినండి: ఇలాగే ఒకప్పుడు ఒక రాయికి, మట్టి బురదకి వివాదం వచ్చింది. ‘నేను చూడు. ఎంత బలంగా, శుభ్రంగా, ముచ్చటగా వున్నానో’, అని గర్వంతో అన్నది రాయి. అలా అని ఊరుకోక, ‘ఛీ!, నువ్వేమిటి, ముట్టుకుంటే పిసపిస లాడిపోతావు. నిన్ను తొక్కితే మానవులు అసహ్యించుకుంటారు. కాళ్ళు కడుక్కొనే దాకా వాళ్ళకు తోచనే తోచదు’ అంటూ హేళన కూడా చేసింది.

గర్వి అయిన రాయి ఇలా అనగానే మట్టిబురదకు పొరుషం వచ్చింది: ‘ఓ పాషాణమా! చూడటానికి నేను అసహ్యంగానే ఉండవచ్చు. ఐతే, మానవుడి ప్రాణాలను నిలబెట్టే పంటలకు జీవం

పోసేది ఎవరో తెలుసా? నేనే' అని తెగేసి జవాబు చెప్పింది," అన్నాడు రైతు.

రైతు చెప్పిన ఈ కథకు వేదాంతి, "ఓయి పెద్దమనిషీ! మట్టిబురద చెప్పిన జవాబు కాదనలేము. కాని, రెండో పక్షం కూడా ఆలోచించాలి. బురద సాయంతో పంటలు పండుతూ వుంటే—గొప్ప గొప్ప భవనాలు, గుడులూ, గోపురాలూ నిర్మించడానికి శిలలు వినియోగమవుతున్నాయి. కనుక, దేని ఉపయోగం దానిది. రెండూ లోకానికి అవసరమే," అని వాదించాడు.

ఆ మీదట, "సరే. దారికి వస్తున్నారు మీరు. ప్రతి మనిషి ఉపయోగమూ, ప్రతి వస్తువు ఉపయోగమూ ప్రపంచానికి ఉన్నదని ఒప్పుకొంటున్నారుకదా. విన్నారో లేదో, మరొక చిన్న కథ చెప్పనివ్వండి. విని తరువాత మీ అభిప్రాయం చెబుదురు 'గాని,' అంటూ, ఇలా చెప్పాడు రైతు:

"ఒక అడవిలో ఒక మురిచెట్టూ, ఒక టేకుచెట్టూ ఉండేవి. ఒకప్పుడు మురిచెట్టు టేకుచెట్టుతో 'నేను లక్షలాది జీవు

లకు నీడనిస్తాను. చేటలంతేసి ఆకులున్న వన్న మాటేగాని, నీవల్ల కొంచెమైనా మానవునికి ఉపకారం లేదుకదా!' అని దెప్పిపొడిచింది.

అందుకు టేకుచెట్టు 'గర్వించిన ఓ మురి! నీ అహంభావం కట్టిపెట్టు. నీవు ఏపాటి? నీవు ఇచ్చే నీడ ఏపాటి? నా కలపతో మానవులు శాశ్వతమైన ఇళ్ళు కట్టుకుని తరతరాలా హాయిగా కాలక్షేపం చేస్తారు', అంటూ తల వంచుకునేటట్టు మురికి జవాబిచ్చింది."

రైతు ఈ కథ చెప్పగానే, వేదాంతి వాడిని ఆదరించి చేరదీసుకున్నాడు. "అబ్బాయీ! ఐతే యిప్పుడు నువ్వు శరీరానికి నీడనిచ్చే మురిచెట్టువి; నేను మనసుకు శాంతి నిచ్చే టేకుచెట్టును. పంటకు జీవాన్నిచ్చే మట్టివి నువ్వు; మనసుకి రక్షణనిచ్చే శిలను నేను. తెలిసిందా? ఒకరు ఎక్కువ, ఒకరు తక్కువ అనేది లేదు. లోకానికి మనిద్దరమూ అవసరమే" అని చక్కగా ప్రబోధం చేశాడు.

రాధానాథాచార్యుల దృష్టి

రత్నగుప్తు డనే ఒక ధనికవర్తకుడి ఇంట్లో దొంగతనం జరిగింది. పదివేల వరహాలు, రాత్రికి రాత్రి మాయమైపోయాయి. డబ్బున్న గదికి పక్కనే వున్న నడవలో, నలుగురు పనివాళ్ళు పడుకున్నారు. సహజంగా రత్నగుప్తుడి అనుమానం, వాళ్ళ మీదికే వెళ్ళింది.

రత్నగుప్తుడు చాలా సాధు స్వభావం కలవాడు. కఠినంగా ఎవరినీ మందలించలేడు. ఆయనకు వ్యాపారవ్యవహారాల్లో, చేదోడువాదోడుగా వుండే సోమశాస్త్రి చాలా తెలివైనవాడు. రత్నగుప్తుడు జరిగినది సోమశాస్త్రికి చెప్పి, “ఆ పనివాళ్ళ మనసులు నొప్పించకుండా, వాళ్ళల్లో దొంగ ఎవరో పట్టుకోవాలి,” అని కోరాడు.

సోమశాస్త్రి సరేనని, పనివాళ్ళు నలుగురినీ, ఒక గదిలోకి పిలిచి, “మీరు డబ్బున్న గదికి పక్కనే పడుకున్నారు.

ఆ గదిలో దొంగతనం జరిగింది. రత్నగుప్తుడు మంచివాడు గనక, మిమ్మల్ని రాజభటులకు అప్పగించలేదు. సరే, జరిగిందేదో జరిగిపోయింది. సాయంత్రానికల్లా, పోయిన డబ్బు తిరిగి అక్కడికి చేరాలి. అలా జరక్కపోయిందో, మీరు ఇంతంతనరాని ప్రమాదానికి గురవుతారు. జాగ్రత్త!” అన్నాడు.

పనివాళ్ళు భూషయ్య, ధర్మయ్య, సోమయ్య, రామయ్య—తలలు వంచుకుని, సోమశాస్త్రి చెప్పింది విన్నారు. ఆ రోజంతా సోమశాస్త్రి, వాళ్ళను రహస్యంగా ఒక కంట కనిపెట్టే వున్నాడు. కాని, వాళ్ళు మామూలు ప్రకారం తమ పనులు చేసుకుని వెళ్లిపోయారు. రాత్రికి కూడా డబ్బు యథాస్థానాన్ని చేరలేదు.

మర్నాడు సోమశాస్త్రి, ఆ నలుగురినీ విడివిడిగా ఒక గదిలోకి రమ్మన్నాడు.

ముందుగా ధర్మయ్య వచ్చాడు. సోమశాస్త్రి వాడితో, “నువ్వు దొంగతనం చేశావన దానికి, నాకు ఈ రోజు ఉదయమే కొన్ని రుజువులు దొరికాయి. మర్యాదగా నేరం ఒప్పుకుని, డబ్బు తెచ్చిస్తే, నిన్ను క్షమించ గలను,” అన్నాడు.

ధర్మయ్య వెంటనే ఏదో దెబ్బతిన్న వాడిలా అయిపోయి, కాసేపాగి, “ఈ ఇంట పదేళ్ళుగా పని చేస్తున్నాను. ఎన్నడూ యిలాంటి మాట పడలేదు. బాబు గారి ఉప్పతిని, వారికే ద్రోహం చేశానన్న మాటపడ్డాక, నేను బతికి కూడా ప్రయోజనం లేదు. వెధవప్రాణాలు—పోయినా బావుండును!” అంటూ బాధపడ్డాడు.

సోమశాస్త్రి, ధర్మయ్యను పంపేసి, భూషయ్యను పిలిపించాడు. వాడికి అవే మాటలు చెప్పగానే, వాడు గజగజ వణికి పోతూ, “బాబూ, మీరే నన్ను రక్షించాలి! నిజంగా నాకేమీ తెలియదు,” అంటూ సోమశాస్త్రి కాళ్ళు పట్టుకున్నాడు.

“తప్పు చేయక పోతే, భయపడడ మెందుకు? నా దగ్గిరున్న రుజువులేమిటో రేపు చెబుతాను,” అని, సోమశాస్త్రి వాణ్ణి పంపేసి, రామయ్యను పిలిచాడు.

వాడు సోమశాస్త్రి తనను దొంగ అనగానే, “అయ్యా, మాటలు జాగ్రత్తగా రానీండి! మీరు వున్నవాళ్ళూ, మేం లేని వాళ్ళం కావచ్చు. అందుకని, మీరు నోటి కొచ్చిన మాటల్లా అంటే, నేను సహించేది లేదు,” అన్నాడు కోపంగా.

“ఇలాంటి బెదిరింపులకు, నేను భయ పడేవాణ్ణి కాదు. మీరున్న పక్క గదిలోనే దొంగతనం జరిగినప్పుడు, అందులో మీకూ భాగం వున్నట్టే. మిమ్మల్ని ఆ నడవలో ఎందుకు పడుకోమన్నట్టు? దొంగతనాలేవీ జరక్కూడదనేకదా! మీ బాధ్యత మరిచారు. వెళ్ళు, నా దగ్గిరున్న రుజువులేమిటో రేపు చెబుతాను,” అని, వాణ్ణి పంపేశాడు సోమశాస్త్రి.

అఖరున వచ్చిన సోమయ్య కూడా, రామయ్యలాగే సోమశాస్త్రి మీద తిరగ

పడ్డాడు. అప్పుడు సోమశాస్త్రి, “ఇంట్లో దొంగలుపడి దోచుకుపోతూంటే, ఒళ్ళెరక్కుండా నిద్ర పోయానంటావు! అది మాత్రం తప్పు కాదా?” అని అడిగాడు.

సోమయ్య కోపంగా, “మేము ఇంట్లో పనులు చేయడానికే తప్ప, కాపలా కాయడానిక్కాదు. రోజంతా కష్టపడ్డి పని చేసినవాళ్ళకు, ఒళ్ళెరక్కుండా నిద్ర పట్టడంలో ఆశ్చర్యం లేదు. కావాలంటే మమ్మల్ని కాపాలావాళ్ళుగా నియమించండి! అప్పుడు మేము పగలంతా నిద్ర పోయి, రాత్రిళ్ళు కాపలా కాస్తాం. అప్పుడు ఇంట్లో ఏమైనా దొంగతనం జరిగితే, మమ్మల్ని తప్పపట్టండి,” అన్నాడు.

సోమశాస్త్రి వాణ్ణి కూడా పంపివేసి, రత్నగుప్తుడి వద్దకు వెళ్ళి, “మొత్తం మీద, ఈ దొంగతనం నలుగురూ కలిసి చేసింది కాదు. ఇందులో ధర్మయ్య, రామయ్య పూర్తిగా నిర్దోషులు, నా అనుమానం భూషయ్య మీద వున్నది. వాడూ, సోమయ్యా కలిసి, ఈ దొంగతనం చేసి వుండవచ్చు. ముందు, వాళ్ళుంటున్న గదులు రెండూ, పూర్తిగా వెతికించాలి,” అని చెప్పాడు.

రత్నగుప్తుడు తన ఇంటి వెనక ఆవరణలో, ఆ నలుగురు పనివాళ్ళకోసం, నాలుగు పెద్ద గదులు కట్టించాడు. వాళ్ళ

కుటుంబాలు అందులోనే వుంటాయి. నలుగురూ రాత్రివేళల్లో మాత్రం, రత్నగుప్తుడి ఇంటి నడవలో పడుకోవాలి.

ఎంత వెతికించినా, భూషయ్య, సోమయ్య నివాసాల్లో ఏమీ దొరకలేదు. అప్పుడు సోమశాస్త్రి, రత్నగుప్తుడితో, “అయితే, సోమయ్య కూడా నిర్దోషి; భూషయ్యే దోషి. వాడు తనే దొంగతనం చేసి వుండాలి; లేదా దొంగ ఎవడో వాడికి తెలిసి వుండాలి,” అన్నాడు.

“ఆ సంగతి వాడి చేత ఒప్పించడం ఎలా?” అన్నాడు రత్నగుప్తుడు.

“నీడలా వాడిని కనిపెట్టి వుండడమే మార్గం!” అన్నాడు సోమశాస్త్రి.

రత్నగుప్తుడు అలాంటి ఏర్పాటు చేశాడు. ఇది జరిగిన పది రోజులకు, భూషయ్య సంతలో, పట్టుచీరలు బేరం చేస్తూ, సోమశాస్త్రికి దొరికిపోయాడు. వాడి దుస్తుల్లో నూరువరహాలు దొరికాయి.

“ఇంత డబ్బు నీకెక్కడిదో చెప్పు?” అని సోమశాస్త్రి, వాణ్ణి నిలదీశాడు.

భూషయ్య భయంతో మాటపెగలక వణికిపోసాగాడు. సోమశాస్త్రి, వాణ్ణి రత్నగుప్తుడి వద్దకు తీసుకుపోయాడు.

సోమశాస్త్రి చెప్పినట్టే, భూషయ్య దొంగ అయినందుకు రత్నగుప్తుడు ఆశ్చర్యపోయి, వాణ్ణి మిగతా డబ్బు తీసుకు రమ్మన్నాడు.

భూషయ్య, “అయ్యా, ఈ దొంగతనం నేను చెయ్యలేదు,” అన్నాడు.

“అయితే, ఎవరు చేశారు?” అన్నాడు రత్నగుప్తుడు గద్దిస్తూ.

“చెబితే ధనగుప్తుడు గారు, నన్ను చంపేస్తారు!” అన్నాడు భూషయ్య.

ధనగుప్తుడి పేరు వింటూనే, రత్నగుప్తుడు ఉలిక్కి పడ్డాడు. వాడు రత్నగుప్తుడి భార్యకు తమ్ముడు. ఏ పనీ చేయక అల్లరిచిల్లర వెధవలతో తిరుగుతున్నాడని, మామ అతణ్ణి రత్నగుప్తుడివద్దకు పంపాడు.

“అసలేం జరిగిందో భయపడకుండా చెప్పు,” అన్నాడు రత్నగుప్తుడు.

అప్పుడు భూషయ్య, “అయ్యా, మేం నలుగురం పడుకునేచోట వున్న గదిలో, తమరు డబ్బూ, ఇతర విలువైన వస్తువులూ వుంచుతారని, మాకు తెలుసు. అందువల్ల, మేం వంతులవారీగా ఒక్కొక్కళ్ళం మెలుకువగా వుండి, తతిమ్మావాళ్ళం నిద్రపోతాం. ఆ రోజు రాత్రి, నేను మెలుకుని వున్న సమయంలో, ధనగుప్తుడుగారు పిల్లిలా అడుగులు వేసుకుంటూ అక్కడికి వచ్చారు. ఆయన చేతిలో కత్తి వున్నది. ఎవరితో అయినా చెబితే, పొడిచి చంపుతానని నన్ను బెదిరించి, మారుతాళం చెవితో డబ్బున్న గదిలోకి పోయి, డబ్బు దొంగి

లించి, అందులోంచి లంచంగా నాకు రెండువందల వరహాలు ఇచ్చారు. ఆ డబ్బును నేను, ధనగుప్తుడుగారుండే గదిలోనే దాచుకున్నాను." అని చెప్పాడు.

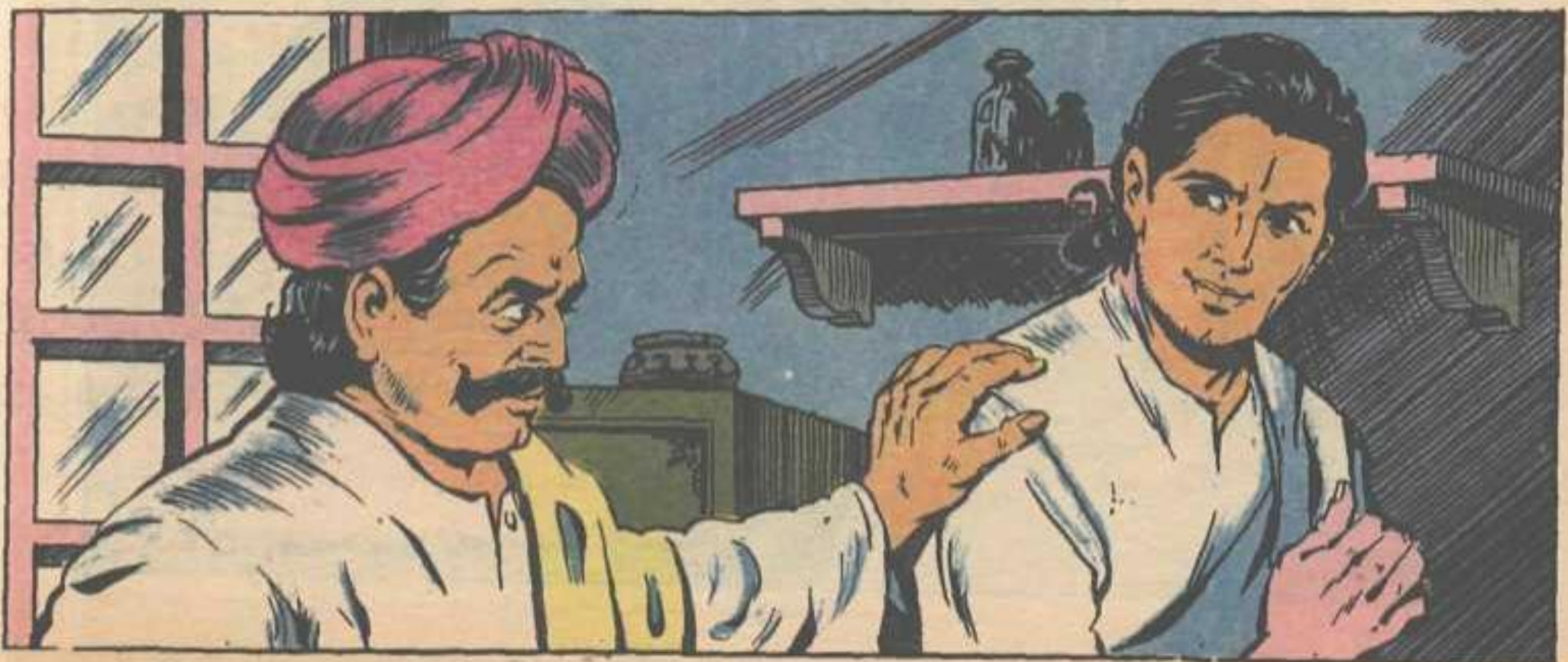
ఇది వింటూనే రత్నగుప్తుడు ధనగుప్తుడి గదిలో వెతకగా, అక్కడ ఎనిమిదివేల వరహాలు దొరికాయి. ధనగుప్తుడు మారు మాట్లాడకుండా, తన నేరం ఒప్పుకున్నాడు. రత్నగుప్తుడి భార్య తమ్ముణ్ణి గట్టి చీవాట్లు వేసి, తండ్రి ఇంటికి పంపివేసింది.

ఆ తర్వాత రత్నగుప్తుడు, సోమశాస్త్రిని తన గదికి పిలిచి, "నీ మూలంగా అసలు విషయం సులభంగా తెలిసిపోయింది. మిగతా ముగ్గురూ అమాయకులనీ, భూషయ్యకే దొంగతనం గురించి తెలిసి వుంటుందనీ, నువ్వెలా అనుమానించావు?" అని అడిగాడు.

సోమశాస్త్రి చిన్నగా నవ్వి, "ఇది చాలా సులభం. ఏ మనిషికైనా చెయ్యని నేరం అంటకడితే బాధపడతాడు. ధర్మయ్య బాధపడ్డాడు. కాబట్టి అతడు నేరం చెయ్య

లేదనుకున్నాను. అయితే, ధర్మయ్య యీ ఇంటి ఉప్పుతిన్నాననుకుంటున్నాడు. వాడికి ఆత్మాభిమానం లేదు. ఆత్మాభిమానం వున్నవాడు, చెయ్యని నేరం చేశావంటే, తిరగబడతాడు. రామయ్య అలా తిరగబడ్డాడు. అయితే, వాడి బాధ్యతను సరిగా నిర్వహించలేదనగానే, ఊరుకున్నాడు. సోమయ్య తిరగబడడమే కాక, ఇంటి కాపలా తన బాధ్యత కాదు పొమ్మన్నాడు. అంటే, వాడు తిరగబడడానికి కారణం, కోపం కాదన్న మాట! వాడికి దబాయించే అలవాటున్నది. అలాంటి వాడు కూడా దొంగ కావచ్చు! కానీ, అసలైన దొంగ తన మీదికి అనుమానం రాగానే భయపడతాడు. భూషయ్య అలా భయపడ్డాడు. దొంగతనం చేసినా, చేయకపోయినా, వాడికి దొంగతనం ఎలా జరిగిందో తెలుసునని అర్థమైంది, నాకు," అన్నాడు.

రత్నగుప్తుడు, సోమశాస్త్రిని ఎంతగానో మెచ్చుకున్నాడు.

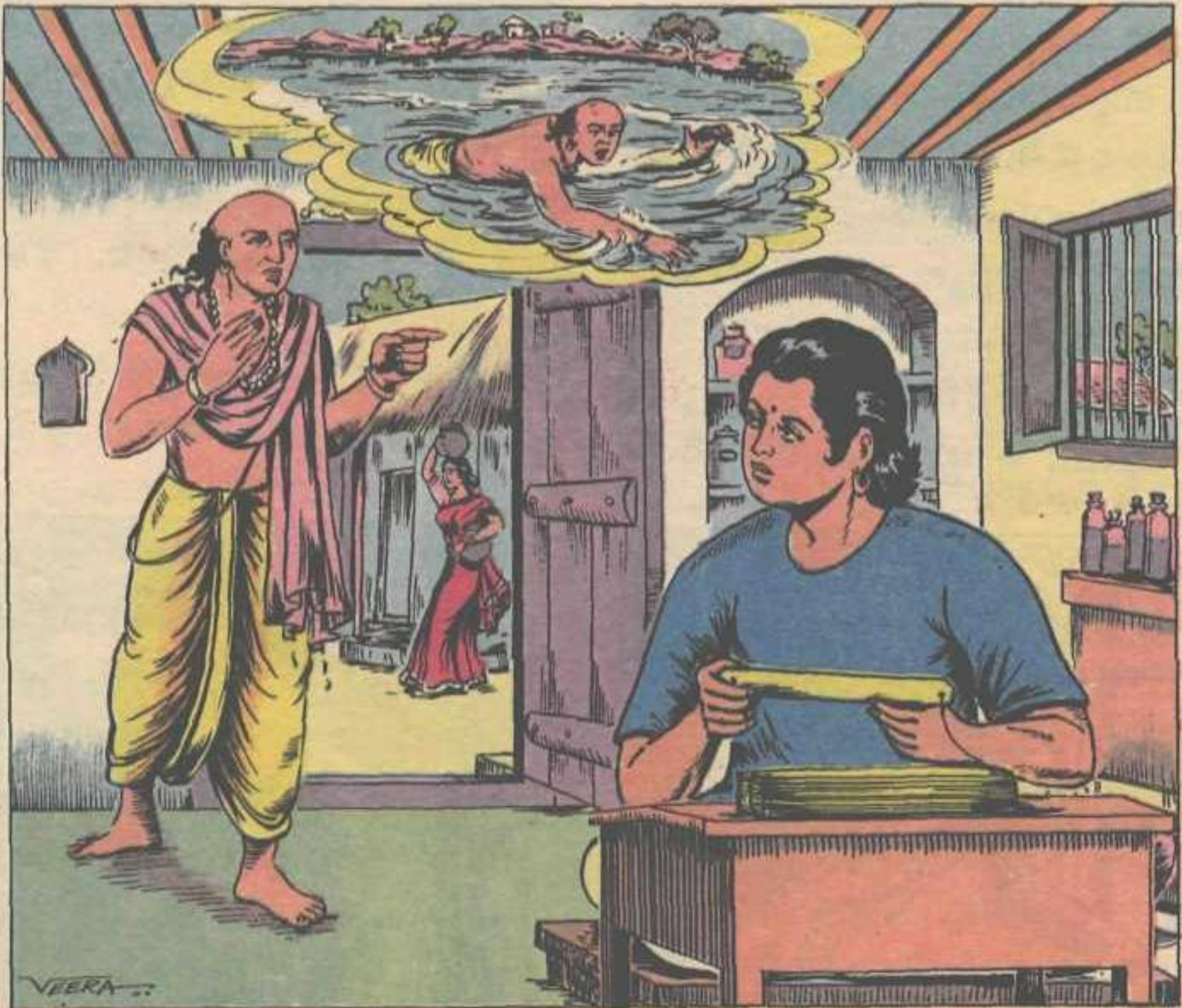
ఈ తనేర్చిన వైద్యుడు

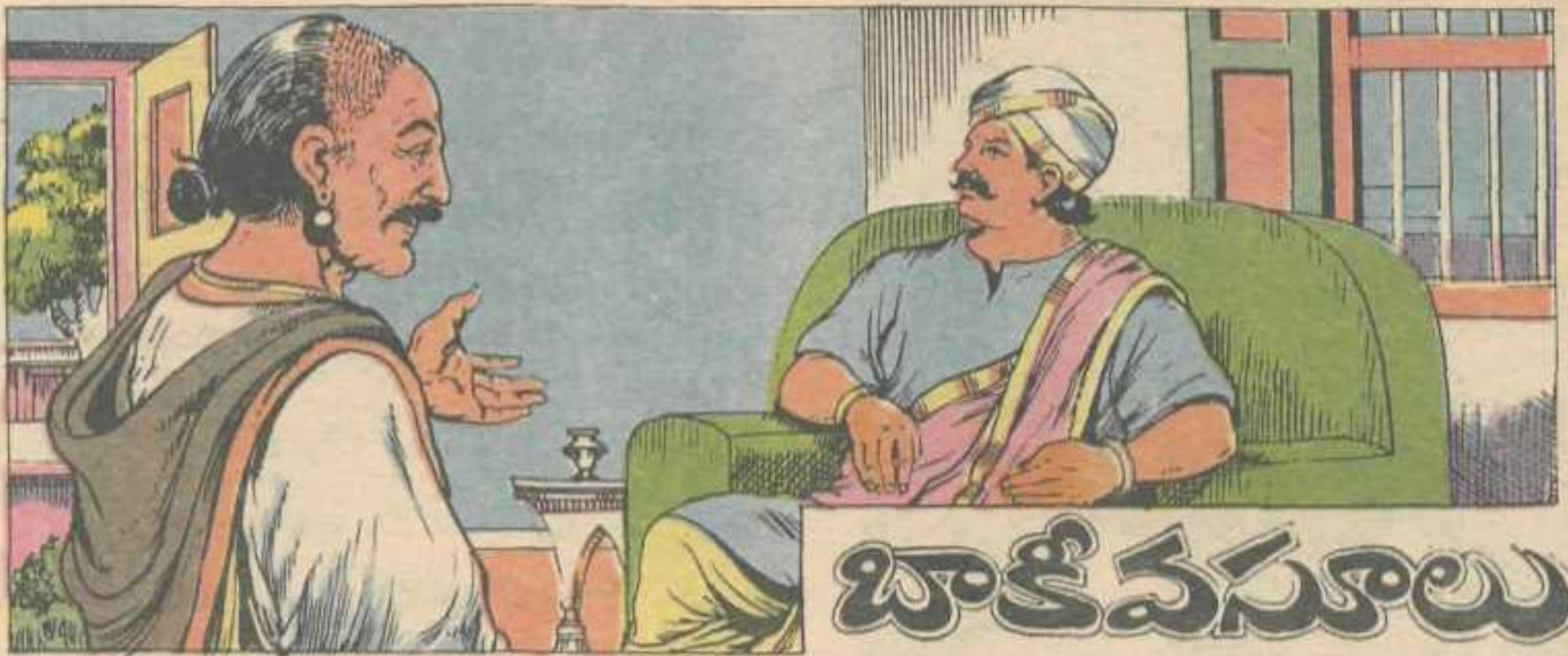
వృషభేంద్రయ్య అనే వైద్యుడు, ఒక రాత్రివేళ పొరుగు గ్రామంలో, ఒక రోగికి చికిత్స చేసేందుకు వెళ్ళాడు. ఆయన అనాలోచితంగా ఇచ్చిన మందు కారణంగా, రోగి మరణించాడు. రోగి బంధువులు రెచ్చిపోయి, వృషభేంద్రయ్యను పెరట్లో ఒక చెట్టుకు కట్టివేసి, “నీకు ఎలాంటి శిక్ష విధించాలో ఉదయం నిర్ణయిస్తాం!” అని వెళ్ళిపోయారు.

ఆ రాత్రి వృషభేంద్రయ్య ఎలాగో కట్టు విప్పకుని, దారిలో వున్న ఒక నది ఈది, సూర్యోదయానికల్లా ఇల్లు చేరాడు. ఆ నమయంలో ఆయన కొడుకు వైద్యగ్రంథాలు చదువుతున్నాడు.

వృషభేంద్రయ్య వాణ్ణి నమీపించి, “ఒరే, బాబూ! ఆ వైద్యగ్రంథాల్లో అలా మునిగి తేలకు. నాలా వైద్యుడు కాదలచినవాడు, ముందుగా ఈతనేర్చుకోవడం ముఖ్యం!” అని సలహా యిచ్చాడు.

—దామరాజు సుబ్బారావు

బాకీవసూలు

దేవరపల్లి గ్రామంలో వీరదాసు చాలా ధనికుడు. ఆయన వడ్డీవ్యాపారం చేస్తూండేవాడు. అవసరం అయినవాళ్ళకు డబ్బు అప్పుగా యిచ్చి, వాళ్ళ నుంచి న్యాయమైన వడ్డీ మాత్రమే తీసుకునేవాడు. గ్రామంలోని చాలామంది ప్రజలు అవసరపడినప్పుడు, ఆయన దగ్గర డబ్బు తీసుకుని, ఆ మొత్తాన్ని అంచెలంచెలుగా చెల్లిస్తూండేవాళ్ళు.

దేవరపల్లికి పొరుగున వున్న గ్రామంలో కామయ్య అనే షాపుకారు ఉండేవాడు. ఆయనకు తాత తండ్రులు సంపాదించి వదిలిపోయిన బోలెడంత ఆస్తి వున్నా, మరింత గడించాలన్న ఆశతో, అవసరంలో వున్నవాళ్ళ నుంచి అధిక వడ్డీలు వసూలు చేయాలని ప్రయత్నించేవాడు. కాని, అప్పు తీసుకున్నవాళ్ళు, ఒక పట్టాన అసలు కాదుకదా, వడ్డీ చెల్లించడానిక్కూడా

ఆయనను ముప్పుతిప్పలు పెట్టేవారు. ఆ కారణం వల్ల కామయ్య బాకీవసూళ్ళకు కొందరు పొగరుబోతుల సాయం కోరవలసి వచ్చేది. అందుగ్గాను కొంత ధనం ఖర్చు చేయక తప్పేదికాదు.

కామయ్య, వీరదాసును గురించి విని వున్నాడు. ఒక రోజున ఆయన పనిగట్టుకుని దేవరపల్లి వెళ్ళి, వీరదాసును కలుసుకుని, ఆ మాటా యీ మాటా మాట్లాడి చివరకు, "మీరు, మీ బాకీదార్లనుంచి బాకీ ఎలా వసూలు చేస్తారు?" అని అడిగాడు.

అందుకు వీరదాసు, "నేను వసూలు చెయ్యడం అన్న ప్రసక్తేలేదు. బాకీదార్లు వాళ్ళంతట వాళ్ళే వచ్చి, బాకీ చెల్లువేస్తారు," అన్నాడు.

"కొంతమంది మొండివాళ్ళుంటారు గదా! వాళ్ళ నుంచి ఎలా వసూలు చేస్తారు?" అన్నాడు కామయ్య.

“ఎంతటి మొండివాళ్ళ నుంచయినా సరే, నేను వసూలు చేయగలను,” అన్నాడు వీరదాసు.

కామయ్య వెంటనే, “అయితే, నేను మీ దగ్గర రెండువందల రూపాయలు అప్పు తీసుకుంటాను. ఆ మొత్తాన్ని ఆరు నెలల లోపల వసూలు చేయండి. వెయ్యి రూపాయలు పందెం!” అన్నాడు.

ఆ మాటలకు వీరదాసు చిన్నగా నవ్వి, “మిమ్మల్ని గురించి విన్నాను. అయినా, నా కొక నియమం వున్నది. మా గ్రామం కానివాళ్ళకు అప్పు యిచ్చేటప్పుడు, వాళ్ళ నుంచి ఏదైనా వస్తువు తాకట్టు తీసుకుంటాను,” అన్నాడు.

“అలాగే చెయ్యండి. కాని, ఒక షరతు. మీ బాకీ వసూలు చేసుకున్న తక్షణం, నా తాకట్టు వస్తువు, నాకిచ్చేయాలి,” అంటూ కామయ్య తన చేతి కున్న బంగారు కంకణాన్ని వీరదాసు కిచ్చి, “ఆరు నెలల లోపల, నా నుంచి బాకీ వసూలుచేయాలి. అంతేగాని, ఆ బాకీ కింద, నా తాకట్టు వస్తువును అమ్మి జమ వేసుకోకూడదు. ఇందుకు ఇష్టమే గదా?” అన్నాడు.

వీరదాసు ఒప్పుకుని, కామయ్యకు రెండువందల రూపాయలు యిచ్చాడు.

అది మొదలు కామయ్య, వీరదాసు బాకీ ఎలా వసూలు చేస్తాడో అని ఆలోచిస్తూ, తగుజాగ్రత్తలో ఉండసాగాడు.

ఆరు నెలలు గడిచినై. వీరదాసు, కామయ్యకు బాకీ విషయమై కబురు పెట్టనేలేదు. కామయ్య తాను పందెం గెలిచినట్టే సంతోషపడుతూ, వీరదాసును చూడబోయాడు.

వీరదాసు, కామయ్యను, “పందెం డబ్బు తెచ్చారా?” అని అడిగాడు.

కామయ్య ఆశ్చర్యపోయి, “నేను పందెం డబ్బు తేవడం ఏమిటి? మీరు నా నుంచి బాకీ డబ్బు వసూలు చేయలేదు గదా. పందెం నేనే గెలిచాను!” అన్నాడు.

వీరదాసు నవ్వి, “మీ బాకీ వసూలు కాకపోవడం ఏమిటి? ఆ మొత్తం ఏనాడో వసూలు చేశాను,” అన్నాడు.

“ఆ మాట అబద్ధం! మీరు వసూలు చేశామనేదానికి రుజువేమిటి? పందెం డబ్బు ఎగవేసేందుకు మీరు అబద్ధం అడుతున్నారు,” అన్నాడు కామయ్య.

“నాకు అబద్ధం ఆడవలసిన అవసరం లేదు,” అని వీరదాసు, ఒక నౌకరును కేక వేసి పిలిచి, కామయ్యను చూపిస్తూ, “ఈయనగార్ని నువ్వెరుగుదువా?” అని ప్రశ్నించాడు.

ఆ నౌకర్ను చూస్తూనే కామయ్యకు విషయమంతా అర్థమైంది. జరిగిందే మంటే—

నాలుగు నెలలక్రితం ఒకనాటి రాత్రి విపరీతంగా వర్షం కురుస్తున్నది. కామయ్య అప్పుడే భోజనం ముగించి వరండాలోకి వచ్చాడు. ఆ సమయంలో ఒక వ్యక్తి వర్షంలో తడుస్తూ, ఆయన దగ్గరకు వచ్చి, “బాబూ, తమరే రక్షించాలి! నా భార్య చావుబతుకుల మధ్య వున్నది. వెంటనే పట్నం తీసుకుపోయి వైద్యం చేయించాలి. ఒక రెండువందల రూపాయలు అప్పు యివ్వండి,” అని అడిగాడు.

కామయ్య వాడికేసి విసుగుపడుతూ చూసి, “ఇది మహాబావుంది! నువ్వెవరో,

ఏ ఊరివాడివో తెలియదు. అప్పు ఎలా యిచ్చేది? ఏదైనా తాకట్టు వస్తువు తీసుకురా,” అన్నాడు.

“తెచ్చాను, బాబూ!” అంటూ ఆ వచ్చినవాడు దుస్తుల్లో నుంచి ఒక బంగారు గాజు బయటికి తీసి, “ఇది, నా భార్యది! దీన్ని తాకట్టుగా వుంచుకుని, త్వరగా డబ్బు యిప్పించండి,” అన్నాడు.

బంగారు గాజును చూడగానే కామయ్య కళ్ళు మిలమిల మెరిసినై. ఆయన అప్పటికప్పుడే పత్రం రాసి, వచ్చినవాడితో వేలిముద్ర వేయించి, బంగారు గాజు తీసుకుని రెండువందల రూపాయలు యిచ్చాడు.

ఈ విధంగా వీరదాసు, కామయ్య నుంచి బాకీ వసూలు చేశాడు !

కామయ్య తీవ్రస్వరంతో, “మీరు చేసింది పచ్చిమోసం. అనుకున్న షరతు ప్రకారం, నేనిచ్చిన తాకట్టు వస్తువు, బాకీ వసూలు చేసేముందు నా కి వ్వ వ ల ని వుంది,” అన్నాడు.

“ఇందులో మోసం ఏమీ లేదు. ఆ రాత్రి నా నౌకరు మీకిచ్చిన బంగారు గాజు మీదే. ఎటొచ్చి అది మీరు నా దగ్గర వుంచిన బంగారు కంకణం కరిగించి చేయించినది. కావాలంటే తూకం సరి చూసుకోండి. పోతే, నాకు మీరు వడ్డీ చెల్లించనవసరం లేదు. ఆ డబ్బుతో

గాజును కరిగించి కంకణం చేయించు కోండి,” అన్నాడు వీరదాసు.

పందెం డబ్బు వెయ్యి రూపాయలు వీరదాసుకు యివ్వాలంటే, కామయ్యకు మనసొప్పలేదు. ఆయన కొంచెంసేపు ఆలోచించి, “నేను మీకు వెయ్యి రూపాయలు యివ్వను. ఎలా వసూలు చేస్తారో చెయ్యండి!” అన్నాడు మొండిగా.

వీరదాసు పెద్దగా నవ్వి, “మీరిలా పేచీ పెట్టే అవకాశం వున్నదని ముందే ఊహించాను. మమారు రెండు వేల విలువచేసే మీ కంకణం, నా దగ్గరే వున్నది. మీకు, నా నౌకరు యిచ్చిన గాజు పూర్తి బంగార వుదికాదు. రాగి గాజు మీద కొంచెం మందంగా బంగారురేకు తొడిగినది. నాకు రావలసిన పందెం డబ్బు వెయ్యి రూపాయలూ, నా నౌకరు యిచ్చిన నకిలీ బంగారు గాజు యిచ్చి, మీ కంకణం పట్టుకు పొండి!” అని నౌకరుచేత కంకణం తెప్పించి కామయ్యకు చూపాడు.

కామయ్య దిగాలుచుడిపోయి కంకణం తీసుకుని, వెయ్యి రూపాయలూ, గాజు వీరదాసుకు యిచ్చి వెళ్ళబోతూండగా ఆయన కొక ఆలోచన వచ్చింది.

“మీరు నాకు అప్పు యిచ్చేముందు యిచ్చిన మాట ప్రకారం—ఆ డబ్బు వసూలు చేసేముందు, నా తాకట్టు వస్తువు

యిచ్చేస్తానన్నారు. అవునా? కాని, మీరు నాకు నకిలీగాజు యిచ్చి మాట తప్పారు," అన్నాడు కామయ్య.

"ఇందులో నేను మాట తప్పిందేమీ లేదు," అంటూ వీరదాసు చిరునవ్వు నవ్వి, "కామయ్యగారూ, మీరు మంచి తెలివిమంతులని, నాకు తెలుసు. అటు వంటి మీనుంచి, మీ పందెపు డబ్బూ, నా బాకీ—రెండూ వసూలు చేయాలంటే, మిమ్మల్ని కాస్త తికమక పెట్టవలసి వుంటుందని గ్రహించాను. మీకు నా నౌకరుచేత పంపించింది నకిలీ గాజు కాదు; అచ్చమైన బంగారపుది. అంతే కాక, మీరు నా దగ్గర వుంచిన కంకణంతో సరితూగగలది. అంటే, రూపం మారినా, నా బాకీ వసూలు చేసేముందు, అన్న మాట ప్రకారం, మీ వస్తువు మీకిచ్చానన్న మాట! ఒప్పుకుంటారా?" అని అడిగాడు.

"ఇంత వివరంగా చెప్పాక కూడా, మీరు మాట తప్పారనేంత బుద్ధిహీనుణ్ణి కాను. కాని, వడ్డీలకిచ్చిన డబ్బు వసూలు

చేసే పద్ధతుల గురించి, మీవద్ద చాలా నేర్పుకోవలసి వుంది," అన్నాడు కామయ్య అక్కణ్ణించి బయలుదేరుతూ.

వీరదాసు, కామయ్యను ఆగమని, "మనం అప్పుగా యిచ్చిన డబ్బు, బాకీ దారులనుంచి వసూలు చేసుకోవడానికి పద్ధతులూ, పథకాలూ అంటూ ఏమీ లేవు. అవసరపడి అప్పుకోసం వచ్చినవాడి నుంచి, వీలైనంత పెద్ద వడ్డీ రాబట్టాలని మనం దురాశకు పోయినప్పుడే చిక్కులు ప్రారంభమవుతవి. మనం న్యాయమైన వడ్డీకి అప్పు యిచ్చినప్పుడు, తీసుకున్న వాడి మనసులో మనపట్ల కృతజ్ఞతా భావం కలుగుతుంది. ఆ కారణం వల్ల, మనకు బాకీ చెల్లువేయడంలో, ఎలాంటి యిబ్బందులూ కలిగించడు," అన్నాడు.

"వీరదాసుగారూ, ఇదంతా మీరు అనుభవ పూర్వకంగా తెలుసుకున్నదేగదా. నేనూ, యిక నుంచి మీ మార్గాన్నే అనుసరించదలిచాను," అంటూ కామయ్య వెళ్ళిపోయాడు.

అ హంకారి

ఒక వృద్ధరాజు, కొన్ని టికాతాత్పర్య గ్రంథాల సాయంతో భగవద్గీతను చదివి, దాన్ని పద్య రూపంగా రాశాడు. పని ముగియగానే, ఆయనకు తనంత గొప్ప కవి లేడన్న అహంకారం కలిగింది. రాజ్యంలో కెల్లా గొప్ప కవి, పండితుడైన విష్ణుశర్మకు ఆయన కబురు చేస్తూ—తనతో నరితూగగల కవిని తన పద్ధకు పంపవలసిందిగా ఆదేశించాడు.

విష్ణుశర్మ ఒక యువకుణ్ణి రాజు వద్దకు పంపాడు. రాజు అతడితో, “నువ్వేదో పిల్లకవివై వుంటావు. భగవద్గీత నాపంటివాడికే అర్థం కాక, టికాతాత్పర్యాలు చదవవలసి పచ్చింది. పద్య రూపంలో వున్న, నా కవిత్వం, నీకేం అర్థమవుతుంది! వెళ్ళి, నీ గురువునే పంపు,” అన్నాడు విసుగుపడుతూ.

కొద్ది రోజుల తర్వాత విష్ణుశర్మ స్వయంగా వచ్చాడు. రాజు ఆయనతో యువకుణ్ణి గురించి చెప్పాడు. అప్పుడు విష్ణుశర్మ, “మహారాజా, మీరు భగవద్గీతను అర్థం చేసుకోవడానికి చదివిన టికాతాత్పర్య గ్రంథాలు, నేనిచ్చినవేగదా! అవి రాసింది, ఆ యువకుడే!” అన్నాడు.

రాజుకు అది విని మతిపోయినట్టయింది. ఆయన విష్ణుశర్మను, “మరి, ఆ సంగతి ఆ యువకుడు, నాకు చెప్పలేదేం? అతనంత గొప్ప కవా?” అని అడిగాడు.

అందుకు విష్ణుశర్మ, “నిజమైన కవి, పండితుడూ తనను గురించి గొప్పగా చెప్పుకోడు, మహారాజా!” అన్నాడు.

ఆ జవాబుతో వృద్ధరాజుకు అహంకారం వదిలిపోయింది.

—ఎం. డి. సౌజన్య

వింతజలచరాలు

సముద్ర గర్భంలోని ప్రవాళశిలలు రకరకాల చేపలకు నివాసస్థానంగా ఉంటున్నాయి. ఈ పగడాల శిలలను అంటిపెట్టుకుని చిత్ర విచిత్రమైన విషప్రాణులెన్నో జీవిస్తున్నాయి అటువంటి జలచరాలలో ముఖ్యమైనది నీలనిమోసీ. నీలనిమోసీ (గాలిపువ్వు) అనే జలచరం చూడడానికి అచ్చగా రంగు రంగుల పువ్వులా ఉంటుంది. అయితే ఇది చేపలకూ, ఇతర జలచరాలు కొన్నింటికీ అత్యంత ప్రమాద కారిగా ఉంటున్నది. అనిమోసీ తలనుంచి పూరేకుల్లా కదలాడేవి—పూరేకులు కావు. అవి విషపూరిత మైన ఆ జంతువు పెద్ద మీసాలు : చిన్న చేపగానీ, మరేదైనా జలచరం గానీ, ఆ మీసం రంగును చూసి ఆకర్షింపబడి, దానిని సమీపించినట్లయితే, అది తాకిన మరుక్షణమే ప్రాణాలు కోల్పోతుంది. అలా చచ్చిపోయిన జంతువును, అనిమోసీ హాయిగా మింగేస్తుంది. దీని మీసంకొన సూదిలాగా ఉంటుంది. అయితే, ఇది స్రవించే విషం, దాని ప్రణావాన్ని కొన్ని రకాల ప్రాణుల మీదే చూపగలుగుతుంది గాని, సమీపించిన ప్రాణులన్నిటి మీదా చూపదు.

పగడాల రాళ్ళకు అంటిపెట్టుకుని ఉండే ఈ అనిమోసీలు మామూలుగా 20 సెం. మీ. కన్నా ఎక్కువ పొడవు ఉండవు. అయితే, ఆస్ట్రేలియాజాతి అనిమోసీ మాత్రం ఒక మీటరు పొడవు కలిగి ఉన్నది. ఈ ప్రాణి ఒక్కొక్కటి పగడాల శిలలకు దాదాపు ముప్పై సంవత్సరాలు అంటి పెట్టు కుని ఉంటాయి. ప్రయోగశాలలలో కొన్ని ఎనభై యేళ్ళవరకూ ప్రాణాలతో ఉన్నాయి. కొందరు జంతు శాస్త్రజ్ఞులు, వీటిలో కొన్ని రకాల ప్రాణులు 300 సంవత్సరాలవరకూ, జీవించి ఉంటాయని విశ్వసిస్తున్నారు. ఆ లెక్క ప్రకారం ప్రస్తుతం ప్రపంచంలో ఎక్కువ కాలం జీవించే జలచరం ఇదే అవుతుంది!

వీటి సంతానాభివృద్ధి రెండు మూడు విధాలుగా కొనసాగుతున్నది. కొన్ని జంతువులు గుడ్లు పెట్టడం ద్వారా సంతానాభివృద్ధికి దోహదం చేస్తే, మరి కొన్ని ఒక ప్రాణి నుంచి మరొక ప్రాణిగా విడిపోయి, కొత్తగా పుట్టుకొస్తాయి.

జలాంతర్గత ప్రవాళశిలల మధ్య పెద్ద పెద్ద రొయ్యలు, యండ్రకాయలూ, నత్తలూ మొదలైన శరీరం మీద గుల్లగల రకరకాల జంతువులు నివసిస్తున్నాయి. హార్మిట్ క్రాబ్స్ అనే ఒక రకం వీతలు, నత్త వదిలివేసిన గుల్లలో నివాసం ఏర్పరచు కుని, శత్రువుల దారి నుంచి తమను కాపాడుకుంటాయి.

ఇక్కడ కనిపించే మరొక ప్రధానమైన జలచరం నక్షత్రాకారంలో ఉండే సార్ఫిష్. వీటిలో అనేక రకాలున్నాయి. ఇవి గుల్ల చేపలను వట్టి, ఎంతో వట్టుదలతో, పై గుల్లను ఒలిచేసి, తింటాయి.

మీకు అందిస్తున్నాం!
క్లియరసిల్ మెరుపు

కొత్త క్లియరసిల్ సబ్బు
ఎక్కువగా చేరిన నూనెల్ని తీసేసి, మీకిస్తుంది
తేటైన, మెరుపుగల ముఖ వర్ణస్సు

కొత్త క్లియరసిల్ సబ్బు. మీరు యిప్పటికాకా యిటువంటి దానితో
పూజించుకోవడంలేదు మరి. ఎందుకంటే అది మీకలా వాట్లాగా కాదు—
యీ కొత్త క్లియరసిల్ సబ్బులో గల హాయినిచ్చే పుష్కలమైన సురగ,
శీరాణి మృగంకం, పంటపైన దీని అనుభవం ఎలాగూ కాగుంటుంది—
అంతేకాకుండా యిది మీ దర్మానికి వంటకంతటికీ ఎంతో మేలు చేస్తుందిక.

అందుకంటే, దీనితోగల ప్రత్యేకమైన పదార్థాలూ, పుష్కలమైన,
సమృద్ధి అయిన సురగ, మీ చర్మంలోని హాక్కు రంధ్రాలను పూర్వేయ్యగల
ఆ ఎక్కువగా చేరిన నూనెని ముద్దీకమైన నీరులో కరిగిపారేస్తుంది గనక,
దానితో యిక మీ చర్మం మరింత కుత్తంగా, మరింత తేటగా, అది కూడా
మమనెన్నడూ భేదంతగా రూపొందుతుంది. అదే మరి క్లియరసిల్ మెరుపు అంటే !

కొత్త క్లియరసిల్ సబ్బు—చర్మంలోని జడ్డు పోగొట్టేందుకు

పోటో వ్యాఖ్యల పోటీ : : బహుమానం రు. 50 లు

ఈ పోటోల వ్యాఖ్యలు 1986 జూన్ నెల సంచికలో ప్రకటింపబడును.

Pranlal K. Patel

A. L. Syed

★ పై పోటోలకు సరియైన వ్యాఖ్యలు ఒక్కమాటలో గానీ, చిన్న వాక్యంలోగానీ కావాలి. (రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం ఉండాలి.) ★ ఏప్రిల్ నెల 15వ తేదీలోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి. ★ మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యుత్తమంగా ఉన్న సెట్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 50/-లు బహుమానం. ★ వ్యాఖ్యలు రెండూ పోస్టుకార్డుపైన రాసి, ఈ అడ్రసుకు పంపాలి: - చందమామ పోటో వ్యాఖ్యల పోటీ, మద్రాసు-26

ఫిబ్రవరి నెల పోటీ ఫలితాలు

మొదటి పోదా: ఆటకు నంది

రెండవ పోదా: ఆరాధనకు నంది

వంపినవారు: మద్దూరి వెంకటసుబ్రహ్మణ్యం, దేవరావల్లి-531 030

బహుమతి మొత్తం రు. 50/- నెలాఖరులోగా పంపబడుతుంది.

మీకు తెలుసా? సమాధానాలు

1. మాస్కోలో
2. పిరమిడ్స్
3. రియోనార్కో దా విస్సి చిక్రించిన 'మోనాలీసా' చిత్ర వటం
4. జపాన్
5. అమెరికా.

Printed by B.V. REDDI at Prasad Process Private Ltd., 188 N.S.K. Salai, Madras 600 026 (India) and Published by B. VISWANATHA REDDI on behalf of CHANDAMAMA PUBLICATIONS, Chandamama Buildings, Vadapalani, Madras 600 026 (India). Controlling Editor: NAGI REDDI.

The stories, articles and designs contained herein are exclusive property of the Publishers and copying or adapting them in any manner will be dealt with according to law.

ఎప్రిల్ (86) సంచికలో ప్రచురించు!

వనిత

“అవనరార్థం మనుమలు మాటలను
మార్చుతారు. నేను చదువులేని మొద్దును గనక
మీరు కట్నం తీసుకున్నారు. ఎందుకంటే... అనాడు
యిచ్చే వాళ్ళకష్టం మీకు అక్కర్లేకపోయింది. తీసుకునే
అధికారం వుందనుకున్నారు. అంతే... ఈనాడు ఆ
కష్టం మీరనుభవించడానికి భయపడుతున్నారు.”

—అని భర్తను నిలదీసిన శకుంతల

“నా పెళ్లెప్పుడు జరిగిందో... ఎలా జరిగిందో
నాకనలు గుర్తులేదు. మీ అమ్మ పెళ్లి, మీ
మామయ్య పెళ్లి కూడా అలాగే జరిగాయి. వాళ్ళూ
నుఖంగానే వున్నారు.

—అనే శాంతమ్మగారు

“నీది బాల్యవివాహం... భర్తను ఎన్ను
కోవడమేమిటో, స్వాతంత్ర్యమేమిటో నీకు తెలియదు.
వ్యక్తిత్వంగల నేను అలా ఎలా అంగీకరించగలను?”

—అని వాదించే మనవరాలు దీప

మూడు తరాల మగువల మనస్తత్వానికి
సమకాలీన సమాజంలోని కుటుంబజీవన స్థితిగతులకీ
అధునిక స్త్రీ స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాల పోరాటానికి
దర్శణం వ్రే

నశేష నవల

సుప్రసిద్ధ రచయిత్రి

ఆరెకవూడి (కోడూరి) కొనల్యూదేవి
రచన

నెమలికనులు

‘వనిత’ పాఠకులకు ఉగాది కానుక!

నేడే మీకాపీ రిజర్వ్ చేసుకోండి! ‘నెమలికనులు’ నవలని నెలనెలా చదవండి!

వివరాలకి: విజయా బుక్‌హౌస్, చందమామ విల్లింగ్స్, వడవళివి, మద్రాసు-600 026

మిఠాయిల మహారాజు కొబ్బరితో గొప్పగా
కొత్త రకం విందు ఇవ్వాలనుకుంటున్నాడు!

కోకోనట్ క్రీమ్

నోరూరించే కోకోనట్ క్రీమ్.
కొబ్బరితో ఎంతో అద్భుతమైన
సరికొత్త మెత్తని మిఠాయి -- ఆ
రుచికి మరి మీరు తప్పక
లొంగిపోతారు.

నోరూరించే రకరకాల ప్యారీస్
మిఠాయిలు:

కారమిల్క్ • ట్రై-మి
చాకోలెట్ ఎక్లెయిర్స్
కోకోనెట్ పంచ్
చాక్లెయిర్స్ • కోకోనెట్ క్రీమ్
లాట్టపాప్స్ • గోల్డెన్ బాన్ బాన్

70 సంవత్సరాలకుపైగా
మిఠాయిలలో
మొట్టమొదటి పేరు

PCL 1831

చందమామ

విజ్ఞాన వినోదాలు విరజివేష్ట మాసపత్రిక

- * చందమామ మన పురాణ, సాహిత్య రత్నాలను క్రమపద్ధతిలో అందిస్తుంది.
- * సువిశాల దృక్పథంతో, ప్రపంచ సాహిత్యంలోని అద్భుత కావ్యగాథలను సులభమైన భాషలో తెలియజేస్తుంది.
- * సున్నితహాస్యం, విజ్ఞాన వినోదాత్మకమైన చక్కని కథలతో పాఠకులను ఆకట్టుకుంటుంది.
- * మన పురాణగాథలను సాధికారంగా అందజేస్తుంది.
- * వినోదాత్మకమైన కబుర్లతో, లోకజ్ఞానం కలిగించే శీర్షికలతో చదువరులను ఆలరిస్తుంది, చందమామ.
- * చందమామ మీ జీవితాలలోనేకాదు, మీ బంధుమిత్రుల జీవితాలలోనూ నిర్మాణాత్మకమైన పాత్ర వహించగలదు. మీ ప్రేయమిత్రులకు చందమామను బహూకరించండి.

బాలల కోసం ఉద్దేశించబడిన చందమామ, పాఠకులు యువహృదయాలతో వెలుగొందడానికి దోహదం చేస్తుంది.

ఈ పదమూడు భాషలలో ఏ భాషలోనైనా చందమామ చందాదారులుగా చేరండి :

తెలుగు, తమిళం, హిందీ, ఇంగ్లీషు, అస్సామీ, బెంగాలీ, గుజరాతీ, కన్నడం, మలయాళం, మరాఠీ, ఒరియా, పంజాబీ, సంస్కృతం.

సంవత్సర చందా : రూ. 30-00.

ఏ భాష చందమామ కావాలో తెలియజేస్తూ మీరు చందా పంపవలసిన చిరునామా :

డాల్టన్ విజన్సీస్

చందమామ బిల్డింగ్స్

వడపళని, మద్రాసు-600 026.

"ముఖంపై మొట్టమొదటి మొటిమ వచ్చిందని కనుక్కున్న రోజు.

అదే నేను క్లియరసిల్ ని కనుక్కున్న రోజు"

నాకింకా బాగా గుర్తుంది ఆ రోజు. నేను ఉత్సాహంతో గంతులువేస్తున్న రోజు....అక్కయ్య పెళ్ళి యింకా నరిగ్గా వారం రోజులుండేమో. కొత్త బట్టలు ముచ్చటగా వేసుకుంటూ అద్దం ముందు నిలబడ్డా- చటుక్కున గాబరాపడ్డా....నా బుగ్గ మీద ఏదో

వచ్చిందని చూసుకుని....మొటిమ. నా ముఖంపై వచ్చిన మొట్టమొదటి మొటిమ. నేననుకున్నా చటుక్కున....నా కేమిటి, యిదేమిటి, యిప్పుడే రావాలేమిటి అని!

అప్పుడే వచ్చింది అక్కయ్య అక్కడికి. చూసింది నా వాలకం-"పిచ్చి పిల్లా, యీ మాత్రం తెలియదా. యీ నయసులో అందరికీ వస్తాయి గదా మొటిమలు. నాకూ వచ్చాయి. వాడేను నేనప్పుడు క్లియరసిల్. వాడాలి నువ్వు మరి. ఏం?" వాడేను నేనూ మరెందుకే. ఏమైందో తెలుసా? వనిచేసిందది!....ఇక ఆ ఉషారులో పెళ్ళి పందిట్లో ఎంత చలాకీగా తిరిగానో ఏం చెప్పమంటారు.

క్లియరసిల్,
మొటిమల్ని
పోగొడుతుంది,
దాంతో బాటే వాటిని
పాకకుండా చేస్తుంది.

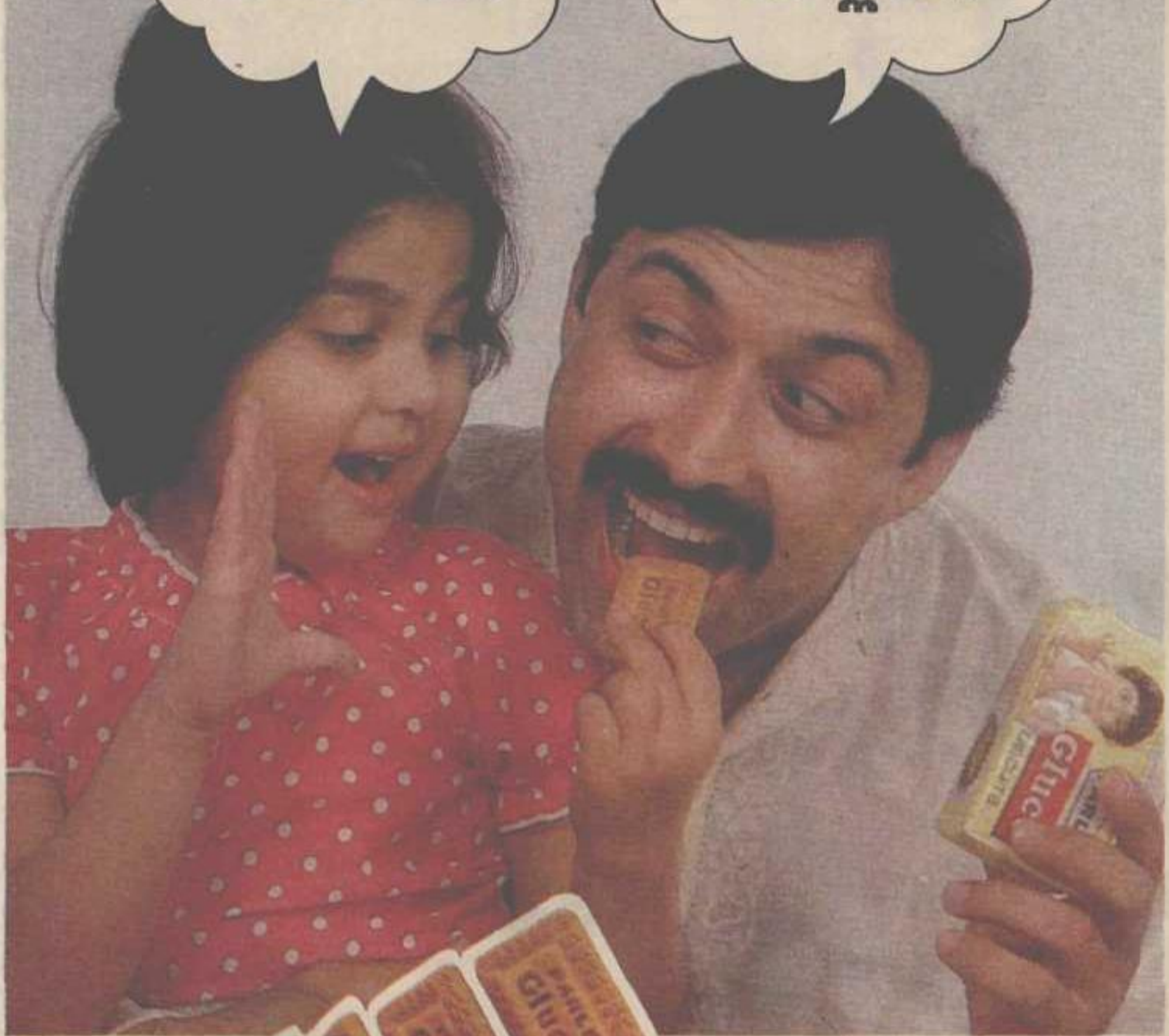

క్లియరసిల్

మొటిమల్ని పోగొట్టేందుకు ప్రత్యేకమైన చికిత్స ఎక్కువ ప్రభావంతో పని చేసింది.

పాపా జీ?

పార్లే-జి!

‘పార్లే-జి’ ఎందుకని?

మీకు అత్యంత ప్రിയమైన విస్కట్లకు చక్కటి తియ్యటి దిట్టి పేరు ఉండవలూ! అందుకే ‘పార్లే-జి’ అన్న పేరు. అవును కదా మరి. ‘పార్లే-జి’ అని పిలవడంతో మరెంతో సాన్నిహిత్యం వ్యక్తమవుతుంది. ఈ విస్కట్లలో జీవనదీలా ఆ పాలు, గోధుమలు, చక్కెర, జీవనదీలా ఆ శక్తినిచ్చే గ్లూకోజ్, జీవనదీలా ఆ గొప్పరుచి పొంగి పొరుతుంటే ‘పార్లే-జి’ అన్న పేరు వీటికి చక్కగా నవ్వుతుంది కదూ!

PARLE
GlucO

ప్రేమతో నిండిన పేరు ‘పార్లే-జి’

మరింత రుచిగల శక్తిదాయక ఆహారం.

రాదతరేకంలో అత్యధికంగా అమ్ముడవుతున్న విస్కట్.